

ההיערכות העירונית לפרויקט הרכבת הקלה

תוכן העניינים

3	כללי
3	רקע
8	מטרות הביקורת
9	עבודת הביקורת
10	התשתית הנורמטיבית
11	ממצאי הביקורת
11	מינהלת הרק"ל
20	ממשקים וקשרי העבודה של היחידה עם יחידות עירוניות
22	ישיבות/ מפגשים פנים ארגוניים
27	שלב התכנון המוקדם, המפורט והיציאה למכרז ביצוע של תחנות וקווי הרק"ל
36	שלב ההתארגנות וביצוע התחנות וקווי הרק"ל
40	המרכז העירוני לתיאום הנדסי- תחום פיקוח
58	המרכז העירוני לתיאום הנדסי- קשרי קהילה תחום תשתיות ובניה
59	סיורי שטח באתרי הרק"ל
	תהליכי הפקת לקחים ביחידות העירייה – מינהל בת"ש, המרכז העירוני לתיאום הנדסי ומנהלת הרק"ל
75	הרק"ל
79	בחינת היבטי בטיחות בדרכים באתרי העבודה- אגפי התנועה, דרכים ומאור ויחידת תיעול
80	חוזת עקרונות נת"ע - עיריית ת"א
83	פניות/ תלונות הציבור במוקד העירוני
99	טיפול במטרדי רעש זיהום ואיכות סביבה- הרשות לאיכות סביבה וקיימות
100	ממשקים עם מינהל קהילה בשלבי התכנון והביצוע השונים
104	בחינת הקמת רשות תחבורה מטרופולינית לניהול התנועה- גוש דן
106	קרן הסיוע לעסקים
107	נוהל עבודה בנושא קרן הסיוע
109	יידוע העסקים הרלוונטיים על קרן הסיוע
110	היקף הסיוע שניתן לעסקים בעקבות העבודות על הקו האדום
110	התנהלות בהתאם לנוהל
123	היקף הסיוע שניתן לעסקים בעקבות העבודות ממועד הקמתה ועד יולי 2023
125	מסקנות
130	המלצות

כללי

רקע

1. תכנון פרויקט הקמת רשת קווי הרכבת הקלה (להלן "הפרויקט"), החל בתחילת שנות ה-2000. הפרויקט כולל תכנון הקמה והפעלה של רשת הקווים: האדום, הירוק והסגול, אשר מתוכננת לעבור במספר רב של רשויות מקומיות בגוש דן, לרבות: תל אביב-יפו, רמת גן, בני ברק, פתח תקווה, חולון, בת ים, הרצליה, קריית אונו, יהוד-נווה מונסון, אור יהודה וכו'.
2. הפרויקט כולו מנוהל על ידי חברת נת"ע-נתיבי תחבורה עירוניים (להלן "נת"ע"), שהוקמה על ידי המדינה באמצע שנות ה-90. מאז הקמתה, החברה מקדמת את תכנון קווי הרכבת ואת ביצועם במרחב גוש דן.
3. ביצוע הקו הראשון - הקו האדום, החל באמצע העשור הקודם (ב-2015) והפעלתו מתוכננת בחודשים הקרובים הנראים לעין (נכון למועד טיוטת הממצאים: מרץ 2023). אורכו של הקו האדום הוא כ-24 ק"מ, כאשר מתוכם כ-10 ק"מ הם תת קרקעיים וכ-14 ק"מ הם במפלס הקרקע. הקו כולל כ-34 תחנות (10 תחנות תת קרקעיות ו-24 תחנות במפלס הרחובות) והוא עובר בתחומי הערים בת-ים, תל אביב-יפו, רמת גן, בני ברק, פתח תקווה. בתחומי תל אביב-יפו נכללות תחנות כדלקמן:
 - א. **מקטע תת קרקעי**- ארלוזורוב, שאול המלך, יהודית, קרליבך (מפגש עם קו ירוק-קרליבך), אלנבי (מפגש עם קו סגול-יהודה לוי), אליפלט (פורטל דרומי ותחנה).
 - ב. **מקטע דרומי**- שלמה, אצטדיון בלומפילד, ארליך, איסקוב, הבעש"ט, מחרוזת.
4. ביצוע **הקו הסגול** החל בשנת 2018, והוא צפוי להיפתח בשנת 2026 (ע"פ אתר חברת נת"ע). אורכו של הקו הוא כ-27 ק"מ במפלס הקרקע, והוא עובר בתחומי הרשויות המקומיות: מוא"ז דרום השרון, אור יהודה, יהוד-נווה מונסון, קריית אונו, גבעת שמואל, רמת גן, פתח תקווה, מוא"ז חבל מודיעין ותל אביב-יפו. כ-10.5 ק"מ מתוכו יהיו בתחום העיר תל אביב-יפו. הקו יכלול 43 תחנות שמתוכן 19 תחנות יהיו בתחומי העיר תל אביב-יפו, כדלקמן:
 - א. **מקטע מרכזי**- מסוף ארלוזורוב/סבידור (מפגש עם קו אדום-ארלוזורוב), איכילוב, אבן גבירול (מפגש עם קו ירוק-ארלוזורוב), דיזינגוף, גורדון, בוגרשוב, מוגרבי, הכרמל, מונטיפיורי, יהודה הלוי (מפגש עם קו אדום-אלנבי).
 - ב. **מקטע דרומי**- העלייה, הר ציון (מפגש עם קו ירוק-לוינסקי), נווה שאנן, ההגנה, האצ"ל, גבעתי, משה דיין, פארק וולפסון, המאבק.

5. ביצוע **הקו הירוק** החל בשנת 2019, והוא צפוי להיפתח בשנת 2028. אורכו של הקו הוא כ-39 ק"מ והוא עובר בתחומי הערים: ראשל"צ, חולון, תל אביב-יפו והרצליה. כ-34.5 ק"מ מתוכו יהיו במפלס הקרקע. כ-22 ק"מ מתוכו יהיו בתחום העיר תל אביב-יפו (כולל המקטע התת קרקעי באורך של כ-4.5 ק"מ). במסגרת הקו, מתוכננת הקמת 62 תחנות (שמתוכן 4 תחנות תת קרקעיות ו-3 תחנות על גבי גשרים, 3 תחנות מעבר בין קווים ו-2 תחנות משוקעות).

בתחומי תל אביב-יפו נכללות תחנות כדלקמן:

- א. **זרוע צפונית**- יוניצמן, מכללות לוינסקי צפון+דרום, שושנה פרסיץ, אזורי חן, פרופס, הגוש הגדול, איינשטיין, לוי אשכול, שדה דב.
- ב. **זרוע מזרחית**- נמיר, ברודצקי, האוניברסיטה, רוזנפלד, גני התערוכה (ע"ג גשר), פארק הירקון, האצטדיון, פנחס רוזן (ע"ג גשר), הברזל, הנחושת, דבורה הנביאה, נווה שרת.
- ג. **מקטע מרכזי ודרומי**- רידינג (ע"ג גשר), נורדאו (תחנה משוקעת ופורטל צפוני), ארלזורוב מערב (תת"ק- מפגש עם קו סגול-אבן גבירול), רבין (תת"ק), קפלן (תת"ק), קרליבך (תת"ק- מפגש עם קו אדום-קרליבך), לוינסקי (תחנה משוקעת ופורטל דרומי), חזקיהו, קיבוץ גליות, אבו כביר וגיתית.

6. בנוסף לקווי הרק"ל, מקודמים על ידי נת"ע שלושה קווי מטרו- בתוואי תת קרקעי (באורכים של M1-85km, M2-26km, M3-39km), בעלות של מאות מיליארדי ₪ המתוכננים להיות מוקמים בעשורים הקרובים ולהכיל כ-110 תחנות ברשויות המקומיות: כפר סבא, רעננה, רמת השרון, הרצליה, תל אביב- יפו, חולון, בת ים, ראשון לציון, רמת גן, גבעתיים, בני ברק, גבעת שמואל, פתח תקוה, קריית אונגו, אזור, אור יהודה, נס ציונה, רחובות, באר יעקב, רמלה ולוד.
7. נכון למועד הפצת הדוח, עבודות הרק"ל מתוכננות בשני שלבים עיקריים:
- א. **"אינפרא 1"** - השלב שבו מבוצעות כל העבודות להעתקת התשתיות הקיימות מתוואי הרכבת המתוכנן, הקמת התחנות התת קרקעיות, ביצוע המנהרות התת קרקעיות מקצה לקצה כולל פירי השילוח והיציאה של מכונות הכרייה, פירי הכניסה והיציאה מ/אל התחנות, מבני דרך (פירים טכניים, מבני שנאים/ חשמל) וביצוע עבודות פיתוח ברצועת הדרך.
 - ב. **"אינפרא 2"** - השלב בו הזכיין מבצע את הנחת המסילות בתוואי המתוכנן, השלמת ביצוע העבודות בתחנות התת קרקעיות/ במפלס הרחוב, השלמת העבודות במפלס הרחוב בתחומי התחנות, מתחמי הדיפו (דיור וטיפול), חיבור הקווים לרשת החשמל החדשה, הפעלת הקווים לציבור המשתמשים ואחזקה ל-25 שנים.
8. יכולתן של הרשויות המקומיות להשפיע על הפרויקט, הינן בשלבי התכנון, והן בשלבי ביצוע העבודות ובנושאים הבאים:
- א. תיאום תכנון התוואי הסטטוטורי ומיקום התחנות המתוכננות בהתאמה למוקדי עניין בחיים בעיר.
 - ב. תיאום התכנון המוקדם, הסופי והמפורט של:
 - (1) התחנות העל קרקעיות, ע"ג גשרים והתת קרקעיות המתוכננות לאורך התוואי.
 - (2) התוואי העל קרקעי של הרכבות במפלסי הרחובות ברשויות המקומיות השונות.
 - ג. תיאום הסדרי התנועה הזמניים הנדרשים לטובת הקמת התחנות וביצוע עבודות במפלס הרחובות, תוך מזעור וצמצום ההפרעה לתושבי המקום ולמשתמשי הדרך לאורך התוואי.
 - ד. תיאום שיטות ביצוע העבודות תוך מזעור וצמצום המטרדים הצפויים לציבור התושבים ומשתמשי הדרך לאורך התוואי.
9. בנוסף, על הרשויות המקומיות שבתחומן מתבצע הפרויקט, לדאוג בין היתר למתן היתרי עבודה ואישורים לגורמי הביצוע השונים בתחומים:

- א. ביצוע הסדרי תנועה זמניים באזורי התחנות ולאורך תוואי הרכבת המתוכנן במפלס הרחוב.
- ב. ביצוע העבודות בתחנות ובמפלס הרחובות לאורך תוואי הקווים.
- ג. שיתוף התושבים והעסקים בתכנון ובביצוע העבודות המבוצעות בקרבתם.
10. עם סיום העבודות לאורך התוואי ובתחנות, נדרשת נת"ע להשלים את תהליכי מסירת העבודות במרחב הציבורי ובתצורת הרחוב הסופי, לידי יחידות התפעול והאחזקה העירוניות.
11. הביקורת נוכחה כי עוד מאמצע שנות ה-2000, החלה העירייה להיערך לפרויקט, וזאת בין היתר באמצעות הקמת יחידה/מינהלת שתפקידה להוות הגורם המתאם בין נת"ע וגופי התכנון לבין גורמי העירייה השונים בשלבי התכנון, ו"העברת המקל" למרכז העירוני לתיאום הנדסי/מינהל בינוי ותשתית, לצורך הוצאת אישורים והיתרי ביצוע בקטעי העבודה השונים, תוך שימוש בנוהלי התיאום הנדסי של מחלקות ואגפי העירייה.
12. במהלך חודש פברואר 2023, הופצה טיוטת ממצאים ראשונה למבוקרים. בעקבות התייחסויות המבוקרים, ולאור נושאים נוספים שעלו במסגרת אותן התייחסויות, הקשורים לפעילות העירונית הנוגעת לפרויקט הרק"ל, וההיערכות המשופרת שנעשתה במיוחד בתקופה האחרונה ונתנה מענה לחלק גדול מהליקויים שהופצו בטיטות הממצאים הראשונה, הוחלט להרחיב הביקורת ולבדוק בין היתר, גם את הנושאים הבאים: תהליכי הפקת לקחים ביחידות העירוניות במסגרת פרויקט הרק"ל, נושאי בטיחות במרחב הציבורי סביב אתרי הרק"ל, תחום פיקוח וקשרי קהילה במרכז העירוני לתאום הנדסי, חוזה העקרונות בין נת"ע לעיריית תל אביב-יפו, טיפול בפניות בנושא הרק"ל במוקד העירוני והממשק עם נת"ע.

מטרות הביקורת

13. מטרת הביקורת הוגדרו כדלקמן:
- א. בדיקת הערכות גורמי העירייה לליווי, בקרה ואישור שלבי תכנון וביצוע קווי הרק"ל ע"י נת"ע, בתחום השיפוט של העיר תל אביב-יפו.
- ב. בחינת התנהלות מינהלת הרק"ל בממשקי עבודה בשיתוף גורמי עירייה נוספים המעורבים בתהליך למול גורמי נת"ע, צוותי התכנון, גורמי חוץ ומינהל התכנון הארצי. המטרות הנוספות שהוגדרו, עם ההחלטה להרחיב הביקורת, כאמור בסעיף הקודם, היו כדלקמן:
- ג. בדיקת התנהלות יחידת תחום פיקוח שהוקמה בתחילת שנת 2022, הכפופה למרכז העירוני לתאום הנדסי.
- ד. בחינת הטיפול של המוקד העירוני בפניות הקשורות לפרויקט הרק"ל.

ה. בדיקת קיומם של תהליכי הפקת לקחים ביחידות העירוניות המעורבות בפרויקט הרק"ל.

עבודת הביקורת

14. במסגרת הביקורת, נערכו פגישות בין היתר, עם מנהלי ועובדי עירייה כמפורט להלן:

- א. מהנדס העיר;
- ב. מנהלת מינהל בת"ש;
- ג. סגן מנהלת מינהל בת"ש;
- ד. אדריכל עיר;
- ה. מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי;
- ו. סגן מנהל הרשות לתחבורה תנועה וחניה;
- ז. מנהל מינהלת הרק"ל;
- ח. סגן מנהל מינהל קהילה, תרבות וספורט ומנהל אגף קהילה (מרכז).
- ט. מנהל יחידת התייעול;
- י. מנהל תחום פיקוח במרכז לתיאום הנדסי;
- יא. מנהל המוקד העירוני;
- יב. סגן מנהלת המוקד ותכנון בקרה ושירות;
- יג. ממונה בקרה וניתוח נתונים;
- יד. מנהלת אגף תנועה;
- טו. מנהל מחלקת פיקוח על הבניה;
- טז. מנהלת קשרי קהילה תחום תשתיות ובניה.

15. לצורך עריכת הביקורת, ביקשה הביקורת וקיבלה מסמכים וקבצי מחשב, כמפורט להלן:

- א. פרוטוקולי פגישות, פורומים, ישיבות תיאום ו/או סטאטוס בין גורמי העירייה, נציגי נת"ע וגורמים חיצוניים.
- ב. פרוטוקולי פגישות, פורומים, ועדות וישיבות תיאום ו/או סטאטוס רוחביות של גורמי העירייה השונים, ובדרגים והירארכיה ארגונית: הנהלת העירייה, מהנדס העיר, אדריכל העיר, ועד לרמת מנהלי/ ראשי מינהלים ואגפים בעירייה.
- ג. מנשרים של העירייה לתושבי העיר ולבעלי עסקים שעסקיהם ממוקמים באזורי העבודה השונים.

- ד. שלושה רישיונות לעבודות תשתית באזורים מסוימים שנבחרו כמדגם.
- ה. אישורי מהנדס העיר למסמכי תכנון מפורט לביצוע לצורך העברתם לוועדה הארצית לתכנון.
- ו. תכתובות והתכתבויות פנים ארגוניות וכן למול גורמי חוץ.
- ז. קבצי מחשב של המוקד העירוני עם מאגר הפניות שהתקבלו במהלך התקופה ינואר 2020 ועד מאי 2023, הכולל מעל לכ-15,000 פניות.
- ח. דוחות פיקוח של יחידת הפיקוח שבמרכז לתיאום הנדסי, החל מינואר 2023 ועד ספטמבר 2023 כולל.
16. הביקורת ערכה מספר סיורי שטח באתרי העבודות לאורך קווי הרק"ל (הירוק והסגול), בשני מועדים כדלקמן:
- א. חודש אוקטובר 2022;
- ב. חודש יוני 2023.
17. איסוף הממצאים לדוח הביקורת נערך במהלך שתי תקופות כדלקמן:
- א. החודשים מאי 2022 - ינואר 2023, כאשר התקופה המבוקרת היא מסוף שנת 2017 עד אמצע שנת 2022 (ברציפות או במקטעי זמן מתוך כלל התקופה).
- ב. החודשים אפריל - אוקטובר 2023, כאשר התקופה המבוקרת היא בעיקר מאמצע שנת 2022, עד חודש אוקטובר 2023.
18. הביקורת נעזרה במומחה מקצועי חיצוני, בעל תעודת הסמכה של הנדסה אזרחית ולמעלה משלושים שנות ניסיון לתחומים הנדסיים ותשתיתיים שעלו במהלך עבודת הביקורת.

התשתית הנורמטיבית

19. קווי הרק"ל מקודמים בהתבסס על תת"ל (תכנית תשתיות לאומית- כתוכנית מפורטת) שאושרו בות"ל (הועדה לתשתיות לאומיות) / מינהל התכנון הארצי, ועל בסיס הוראות התכנית, ממוקמים מבני הדרך השונים לאורך התוואי, כולל הוצאת הסכמי מקרקעין/ הפקעות.
20. הקו האדום היה חריג באופן קידומו הסטטוטורי היות שהתבסס על תכנית מתאר מחוזית. מאז שאושר חוק הות"ל (במהלך שנת 2016), מקודמות התכניות על בסיסו בלבד (בהיבטים משפטיים וסטטוטוריים).

ממצאי הביקורת

מינהלת הרק"ל

רקע

21. לצורך היערכות לפרויקט, הוקמה כאמור, מינהלת עירונית לרק"ל (להלן **מינהלת הרק"ל**), במטרה לשמש כגורם מרכז בין נציגי נת"ע וגורמי התכנון מטעמה לבין גורמי העירייה השונים בשלבי התכנון השונים וההיערכות לקראת ביצוע העבודות בשיתוף עם המרכז העירוני לתיאום הנדסי. המינהלת הוקמה באמצע שנות ה-2000, כיחידת תכנון פרויקטלית של מינהל הנדסה והיא תחת ניהולו של מנהל המינהלת דהיום מאז ספטמבר 2014. בתכולת טיפול מינהל הנדסה נכללים אגפי תכנון העיר, רישוי הבניה, רישוי עסקים ומהנדס העיר.

22. בשיחה שערכה הביקורת עם מנהל מינהלת הרק"ל, נמסר על תפקידי המנהלת כלהלן:

א. **בתחום קווי הרכבת הקלה**- ליווי ותיאום בין נת"ע, קבלני הביצוע ויחידות העירייה,

בנושאים הבאים: תכניות תנועה סופיות, הסדרי תנועה (הס"ת) ותחבורה ציבורית (תח"צ) משלימים, טיפול באישורים והיתרים למול הות"ל, מידע ויעוץ לגורמי העירייה בנושאי הרק"ל ועבודה מול נת"ע ומשרד התחבורה (מת"ח) לתיאום, תיאום שלב תכנון מוקדם עד מפורט, תיאום שלבי ביצוע עקרוניים, ליווי הפקעות ופניונים, השלמת תכניות פיתוח לביצוע ועדכון מידע תכנוני באפליקציית הרק"ל, "העברת מקל" של שלב התכנון המפורט למרכז העירוני לתיאום הנדסי/ מינהלת בת"ש.

ב. **בתחום קווי המטרו**- ליווי ותיאום בין גורמי נת"ע, מינהל התכנון ומשרד האוצר, משרד

התחבורה, חברות התכנון מטעם נת"ע, היחידות העירוניות השונות ויועצים מומחים בתחום בנושאים של: תכנון תחנות ומנהרות, תיאום ממשקי תכניות עירוניות גובלות, הפקעות וקידום זמניות, בחינת חלופות לתכנון התוויה ותחנות, השתתפות בפגישות אסטרטגיה, השתתפות וייצוג העירייה בפגישות/ דיונים במוסדות התכנון ומשרדי ממשלה ועדכון מידע תכנוני באפליקציית הרק"ל.

ג. **ליווי תכנון וקשרי קהילה**- ניהול הקשר עם התושבים ובעלי העסקים למול גורמי

העירייה במהלך תכנון וביצוע הקווים והפעלת קרן הסיוע לעסקים.

ד. **ישיבות תיאום**- ניהול ישיבות תיאום תכנון עד ביצוע, על בסיס שבועי/ דו שבועי בכל

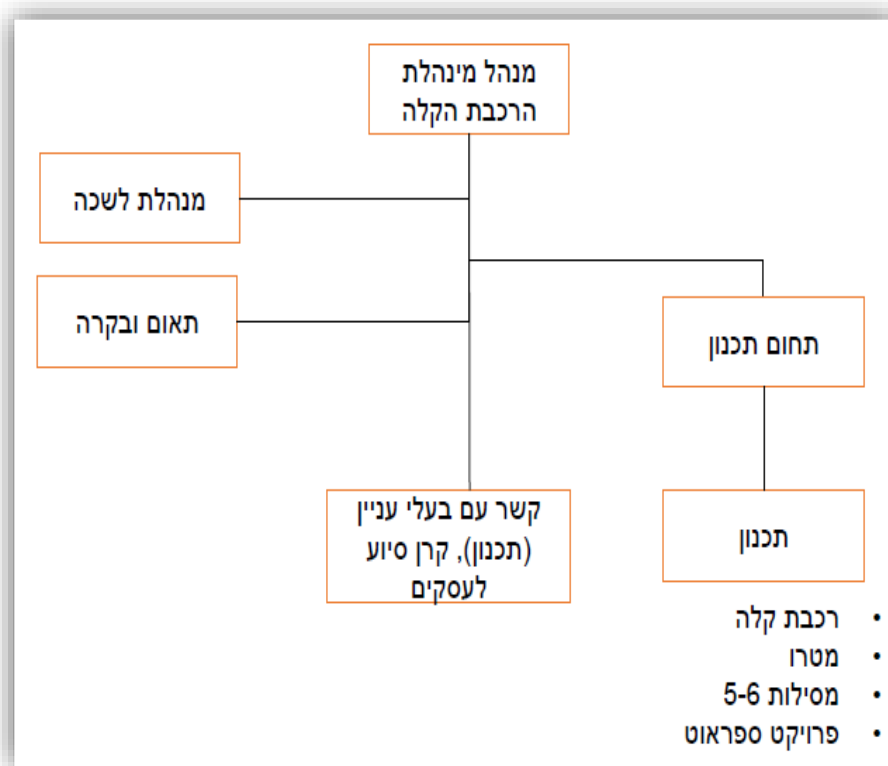
פרויקט ופרויקט עם צוותי נת"ע, נציגי העירייה וגורמי חוץ, וכן קיום ישיבות סטאטוס תכנון אצל מנכ"ל העירייה בנושאים רלוונטיים, הסרת חסמים, צווארי בקבוק, בעיות לקידום פתרונות.

ה. **מידע לתושבים על העבודות הצפויות** - בשלב התכנון- קיום מפגשים, כנסים, מידע מונגש לציבור, מאחר ומשפיע באופן ישיר על עסקים ותושבים, וכן לצורך הפקת לקחים לקראת העבודות הצפויות להקמת רשת המטרו העתידית.

23. **המבנה הארגוני של המינהלת הינו כדלקמן:**

- א. היחידה כוללת את מנהל המינהלת, מנהלת לשכה וצוות של כ-8 מתאמי תכנון ובקרה.
- ב. אנשי היחידה עוסקים בתכנון, בתיאום, בבקרה, בקשר עם בעלי עניין ובטיפול בסיוע לבעלי עסקים הנפגעים באופן ישיר מעבודות הרק"ל בשטח.

מבנה ארגוני של היחידה מתוך מצגת "תפקידי מינהלת הרק"ל- שלבי תכנון - 5/7/22:

ממצאים

24. לביקורת הועברו תרשומות של פגישות תיאום פנים ארגוניות במינהלת הרק"ל בנוגע לקווי הרק"ל הירוק והסגול, שנערכו במהלך התקופה שבין 04/2020 ועד 06/2022. הביקורת מציינת כי מאותן תרשומות, לא ניתן לדעת, מי הגורם העירוני שנבחר להוביל את אותם תהליכי התכנון בשלבי היזום, התכנון המוקדם, הסופי והמפורט וכן את שלבי קבלת ההיתרים, התיאומים ההנדסיים וליווי העבודות בשטח, וכן לא ניתן לדעת מי היו המשתתפים בכל אחד מהדיונים שהתנהלו ולמי הופצו סיכומים אלו. כך למשל: בישיבות מחודש יוני 2020, נדונו נושאים של

אתרי התארגנות לביצוע העבודות ונושאי הסדרי תנועה זמניים ותחבורה ציבורית, מבלי שצוין בסיכומי הישיבות מי הגורמים שהשתתפו בישיבות, מי הגורם שנבחר להוביל את הנושאים ולמי הופצו סיכומי הדיונים.

בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל מינהלת הרק"ל כי: "לעניין המשתתפים והמוכתבים לסיכום- לכל סיכום יש רשימת תפוצה במייל. כמו כן, לאחר הסיכום, מתוקנות התכניות הרלבנטיות. לעיתים, יסוכם לתקן את התכנית והעדכון יופיע בתכנית העוקבת, לאחר שהתיקון סומן על גבי התכנית וללא התייחסות במלל של הסיכום הכתוב".

הערות הביקורת: כפי שנאמר בסעיפים קודמים, תיעוד ורישום עדכוני התכנון שהוטמעו בתכניות, עוזר בשלבי בדיקת התכניות הבאים במעקב אחר החלטות, הנחיות, הוראות לצוות המתכננים איך ומה לעדכן, כך שלגורם הבודק מטעם העירייה תהיה רשימה/ צ'ק ליסט של נושאים שנידונו והחלטות שניתנו ביחס לאותו סט תכניות שאותו הוא בודק וצריך להעביר את אישורו/ התייחסותו.

25. מתוך סיכומי הדיונים והפגישות עולים הממצאים הבאים:

- א. במהלך פגישות תיאום אלו במינהלת, הועלו עשרות נושאים, בעיות, תיאומים, הנחיות, הוראות, סטאטוס טיפול בנושאי תכנון שוטפים, בנושאים כללים/ רוחביים ובנושאים הקשורים לתכנון הקווים הירוק והסגול העוברים בתחום שיפוט העיר.
- ב. הפגישות התקיימו בתכיפות של פגישות דו שבועיות/ שבועיות על פני התקופה המוזכרת לעיל ונראה כי מלבד אנשי המינהלת, השתתפו בפגישות גם גורמים חיצוניים (נת"ע, קבלן, מתכננים, אחרים).

בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל מינהלת הרק"ל כי: "המשתתפים ורשימת התפוצה של הסיכומים כוללת גם גורמים עירוניים רבים לפי העניין. בכל ישיבה בנפרד ולפי הנושאים. בין היתר, אגף תנועה, מנהל קהילה עסקים, מחלקות אגף התנועה (בקרית תנועה, תכנון, יחידת תח"צ), יחידת אדריכל העיר, אדר' אגף שפ"ע, נציגי צוותי תכנון מאגף תכנון העיר, הרשות הכלכלית (תל אופן), לעיתים מדרכים ומאור ולעיתים צוותי תכנון פרויקטים גובלים, פרטיים או ציבוריים (ממעם חברות עירוניות), בהם נדרש תיאום בין צוותי תכנון לפי העניין".

הערות הביקורת: במידה ומופץ סיכום ו/או תרשומת של דיון/ פגישה/ סיוור, עליו להכיל את רשימת המשתתפים בו ואת התפוצה, גם אם הוא מופץ רק באמצעות מיילים ולא דרך פקס כפי שנעשה בעבר.

ג. הביקורת בדקה נושאים כלליים/רוחביים שנדונו בישיבות, בין השנים 2020-2022, לרבות בנושאים הבאים: פיתוח הנוף במרחב הציבורי, תחבורה ציבורית, שבילי אופניים, טיפול בעצים קיימים, הסדרי תנועה (כללים, זמניים, להולכי רגל, תח"צ), עב' דיוס במסגרת עב' מינהור, אתרי החדרת מי תהום, קידוחים/ חקירת קרקע, אתרי התארגנות וגידור סביבם, תיאומים הנדסיים, פורטלים וקטעי מינהור, רישוי/ רישיונות לביצוע העבודות, בתי גידול/ צמחייה, בתי עסק, עבודות לילה, טיפול בהפקעות, חדרי טרפו/ מתחמי השנאה.

בהתייחסות לטיטות הממצאים בנוגע לשטחי התארגנות, מסר מנהל מנהלת הרק"ל כי: "נקבע ברובו בתח"לים ובהסכם שטחי התארגנות ונספחיו. כמו כן, נכלל בחבילות הביצוע בדיוני ועדת המשנה של הות"ל ובמסמכים התכנון המוגשים לאישור בתיאום ההנדסי."

בהתייחסות לטיטות הממצאים בנוגע לנכסים, מסר מנהל מנהלת הרק"ל כי: "נדון בישיבות נפרדות בהם נבדקו תכניות".

הערות הביקורת: הביקורת מציינת כי נושאים אלו נדונו מספר פעמים מצומצם, ללא דיוני המשך לצורך מעקב ובקרה.

להלן דוגמאות לנושאים שנדונו פעמים מעטות ללא דיוני המשך לצורך מעקב ובקרה:

נושאים לטיפול	דוגמאות
כללי	
פיתוח נופי	הנושא נידון לראשונה בישיבות במהלך החודשים 04-2020, אולם הפעם הבאה שנידון הייתה רק בדצמבר 2020 (7-8 חודשים לאחר שנידון לראשונה). הישיבה האחרונה בה עלה התקיימה ביולי 2021, מאז לא דנו בנושא.
אתרי התארגנות- כללי	הנושא נידון לראשונה בישיבה ב-06/2020, לאחר שלושה חודשים הועלה שוב הנושא, ולאחר מכן הייתה הפסקה של כתשעה חודשים והנושא נידון שוב רק בחודשים מאי ויוני 2021. מאז לא דנו בנושא.
הסדרי תנועה תח"צ- כללי	הנושא נידון לראשונה בישיבה ב-06/2020, ולאחריה ובפעם האחרונה רק בפברואר 2021.
טיפול בעצים	הנושא נידון לראשונה בישיבה ב-07/2020, ולאחריה ובפעם האחרונה רק בפברואר 2021.
נכסים	הנושא נידון רק פעם אחת בישיבה ב-07/2020 ומאז לא דנו בנושא.
תח"צ- שינויים בתחנות/קווים באתרים	הנושא נידון לראשונה בישיבה ב-07/2020, לאחר מכן נידון בעוד ארבע ישיבות ברציפות ולאחר מכן נידון בפברואר 2021 ולאחר מכן רק ב-06/2021 ו-01-03/2022 בפעם האחרונה.

נושאים לטיפול	דוגמאות
הסדרי תנועה כללי	הנושא נידון לראשונה ב-08/2020, לאחר מכן ב-12/2020 ולאחר מכן רק ב-09/2021 (הפעם האחרונה שנידון)
קידוחי קרקע/ חקירות קרקע	הנושא נידון רק בשתי ישיבות ב-09/2020 ו-10/2020.
שבילי אופניים	הנושא נידון לראשונה ב-10/2020 ומאז 01/2021 לא דנו בנושא.
גידור/ מעקות	הנושא נידון לראשונה ב-10/2020 ומאז 01/2021 לא דנו בנושא עד ל-01/2022 ומאז לא דנו בנושא.
פרויקטים גובלים/ גורמים משיקים	הנושא נידון רק פעמיים, לראשונה ב-12/2020 ובפעם האחרונה ב-05/2021
תל- אופן	הנושא נידון רק פעמיים, לראשונה ב-03/2021 ובפעם האחרונה ב-04/2021
נושאי תכנון	הנושא נידון לראשונה רק ב-05/2021 ולאחר מכן הייתה הפסקה עד ל-04/2022
רישוי וביצוע/ רישיונות לביצוע	הנושא נידון לראשונה רק ב-05/2021 והפעם האחרונה שנידון הייתה ב-11/2021
רישיונות הושבה+ סגירות חורף- בתי עסק	הנושא נידון לראשונה רק ב-09/2021 ונידון לאחרונה ב-01/2022
בתי גידול- צמחייה- כללי	הנושא נידון לראשונה רק ב-09/2021 ונידון לאחרונה ב-01/2022
עבודות לילה- ביצוע קירות סלארי	הנושא נידון רק פעם אחת ב-11/2021
הפקעות- סטאטוס	הנושא נידון רק פעם אחת ב-11/2021
צביעת נת"צ- כללי	הנושא נידון רק פעם אחת ב-01-03/2022
מנהור- כללי	הנושא נידון רק פעם אחת ב-01-03/2022
רמזורים- אישורים	הנושא נידון רק פעם אחת ב-04/2022
נת"ע התייחסויות/ תיאום כללי	הנושא נידון רק מ-04/2022
ועדה מטרופולינית	הנושא נידון רק מ-04/2022
חדרי טרפו- מיסוך קרינה	הנושא נידון רק מ-04/2022
עסקים רכובים	הנושא נידון רק מ-01-03/2022
סככות JCD	הנושא נידון רק פעם אחת ב-01-03/2022
דיוני ות"ל	הנושא נידון רק פעם אחת ב-01-03/2022

ד. הביקורת ריכזה נושאים פרטניים הקשורים לקווים הירוק והסגול שנדונו בישיבות, לרבות בנושאים הבאים:

- 1) **מקטע דרומי**- פורטל לוינסקי, שדרות הר ציון והצמתים לאורכו- בתכיפות לטיפול בנושאים השונים, כך שכל נושא זוכה לעלות לדיון/ לאיזכור בכל כמה חודשים.
- 2) **מקטע מרכזי**- פורטל נורדאו, תחנות קפלן, רבין וארלוזורוב (תחנה), הסדרי תנועה, כניסות ויציאות, העתקת תשתיות), רח' אבן גבירול והצמתים ומקטעי

העבודה לאורכו. כאשר נושאים הועלו לעיתים באופן חד פעמי ו/או בתכיפות של כל כמה חודשים לנושא ולא באופן רציף ומלווה לאורך שלבי התכנון של כל נושא ונושא עד להשלמת התיאום ההנדסי הסופי שלו ומוכנותו לביצוע.

להלן דוגמאות לנושאים שנדונו פעמים מעטות ללא דיוני המשך לצורך מעקב ובקרה-

נושאים לטיפול	דוגמאות
קווים ירוק וסגול	
צומת לוינסקי/ הר ציון	הנושא נידון לראשונה ב-12/2020, לאחר מכן בישיבה הבאה והאחרונה שהתקיימה רק ביולי 2021 (הפסקה של חצי שנה).
קיבוץ גלויות+ לוינסקי- הסדרי תנועה	הנושא נידון רק פעמיים- 06/2021 ו-07/2021.
הר ציון- הסדרי תנועה	הנושא נידון רק פעם אחת ב-06/2021.
מתחם בת שבע (תחנה מרכזית)	הנושא נידון רק פעם אחת ב-06/2021.
מתחם השומרון- פיר שילוח+ הס"ת	הנושא נידון רק בשתי ישיבות- 11/2021 וב-01/2022
אתר התארגנות סלומון	הנושא נידון בשתי ישיבות ומאז (08/2020) לא נידון
סלמה- קיבוץ גלויות- G3.1	הנושא נידון רק פעם אחת ב-02/2021.
תחנת קרליבך	הנושא נידון רק פעם אחת ב-02/2021.
מתחם ציקלג (קרליבך- לינקולן)	הנושא נידון בשתי ישיבות ומאז (04/2022) לא נידון.
מתח עליון- מנחם בגין	הנושא נידון רק פעם אחת ב-04/2021
העתקת תשתיות הר ציון	הנושא נידון לראשונה ב-12/2020, סה"כ נידון 4 פעמים ומאז 10/2021 לא נידון.
כיכר קסטל	הנושא נידון לראשונה ב-04-05/2020, סה"כ נידון 6 פעמים בתכיפויות כאלו ואחרות, ונידון לאחרונה ב-05/2021
אתר התארגנות רוקח/ גני יהושע	הנושא נידון לראשונה ב-07/2020, סה"כ נידון 6 פעמים- חמש ישיבות רצופות והאחרונה ב-01-03/2022 (14 חודשים ללא דיון) ומאז לא נידון שוב
יחנן הורקנוס/ שמעון התרסי	הנושא נידון פעמיים שהאחרונה הייתה ב-01/2021
אבן גבירול/ ז'בוטינסקי	הנושא נידון רק פעמיים ב-12/2020 וב-01/2021
אבן גבירול/ ארלזורוב (+מתחם סומייל)	הנושא נידון רק פעמיים ב-01/2021 וב-02/2022
אבן גבירול/ קרליבך (בית אליהו)	הנושא נידון רק פעם אחת ב-03/2021

נושאים לטיפול	דוגמאות
אבן גבירול/ תל אופן	הנושא נידון רק פעמיים ב-09/2021 וב-10/2021
אתר תחנת קרליבך/ קו ירוק	הנושא נידון רק פעם אחת ב-01-03/2022
לוחות זמנים (G3-2, G3.1)	הנושא נידון רק פעמיים ב-12/2020 וב-05/2021 (הפרש של חצי שנה ומאז לא נידון)

26. נושאים שלא נכללו בסיכומי הדיונים ו/או במעקב אחר התקדמות התכנון (רשימה חלקית) כוללים את תחנות הקו הסגול, לרבות: איכילוב, דיזינגוף, גורדון, בוגרשוב, מוגרבי, מונטפריורי, יהודה הלוי, העלייה, נווה שאנן, ההגנה, האצ"ל, גבעתי, משה דיין, פארק וולפסון, דרך השלום, את תחנות הקו הירוק: חזקיהו, קיבוץ גלויות, אבו כביר, גיתית, את מקטעים: פנחס לבון, אלנבי, העלייה, דרך ההגנה.

27. הממצאים מציגים תמונה של טיפול ברשימה ארוכה של נושאים כללים, כפי שעולים במהלך התכנון, וכן ברשימת נושאים פרטניים ונקודתיים לאורך מוקדי העבודה השונים שלאורך הקווים. נושאים אלו עלו במהלך הישיבות בשנים 2020-2022 באופן שוטף בישיבות המעקב השבועיות/דו שבועיות/ תקופתיות וזכו להתייחסויות.

28. מתוך סיכומי הדיונים עולה כי מנהל מעקב חלקי בלבד ולא רציף וצמוד אחר הנושאים/ החלטות שנתקבלו במהלך הישיבות, ההתקדמות בטיפול בנושאים, פתרון החסמים וצווארי הבקבוק. המעקב החלקי שנוהל היה רק בתחומים של הצגה חלקית להשלמות תכנון שהעירייה ביקשה מצוותי התכנון להציג משמעויות וחלופות.

29. מתוך סיכומי הדיונים עולה כי נושאים נקודתיים או רוחביים, זכו להתייחסות ממוקדת זמן ולא ברור האם נבדקו לאורך זמן, כולל השלמת התייחסות תכנונית של צוותי התכנון לבקשות/ הערות העירייה, הצגת התכנון על ציר הזמן של הפרויקט ברמת תכנון סופי, תכנון מפורט, תכנון לביצוע וקבלת התייחסויות והאישורים הסופים של גורמי העירייה.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל מינהלת הרק"ל בנוגע לפרק זה כדלקמן:

"תהליך התכנון ותכניות הרק"ל- תכניות קווי הרק"ל, לפי תחומי התכנון השונים, הן התוצרים (תפוקות) של עבודת התכנון. בהתאם, תכולת הפרוייקטים והתאמתם לתכנון העירוני, נכללות בתוך תכניות הביצוע ועבודות המדינה/נת"ע בעיר. את הפרטים ואת תכנון הפרוייקט ראוי ונכון לבחון ולבקר בתכניות המפורטות לביצוע ולא בסיכומי פגישות המתקיימות בשלבי התכנון השונים. בהתאם, את השינויים בתכנון יש לבחון לפי התקדמות התכנון והשינויים בין הגרסאות השונות בתהליך. מספר האזכורים של נושא במלל של סיכומי פגישות תיאום התכנון ו/או ישיבות ניהול, איננו מתאר בהכרח את חשיבותם ו/או את תשומות הזמן והתכנון שהושקעו בהם מצד העירייה. לכל סבב תכנון, לעיתים בתדירות של פעם בשבוע, מול צוותי התכנון של אותו המקטע, יש תכניות

מעודכנות עם השינויים שסוכמו בתחומי התכנון השונים. באם נדרש, נוכל להעביר גרסאות שונות של שלבי התכנון השונים, ולהסביר בכל תחום את השינויים וההתאמות שבוצעו במהלך תיאום התכנון עם גורמי העירייה בהובלת צוות מינהלת הרק"ל".

הערות הביקורת: מאחר והמינהלת מהווה את הגוף המלווה והמוביל מטעם העירייה בתיאום התכנון והביצוע של פרויקט הרק"ל ע"י נת"ע בתוך העירוני, ובפניה מוצגים שלבי התכנון השונים ותכניות הביצוע לצורך קבלת היתרי עבודה, ברור לכל כי השפה ההנדסית המשותפת והמתואמת בין הגורמים השונים הינה תכניות ברמת תכנון (מוקדם, סופי ומפורט) ותכנות ביצוע ועדות (לאחר ביצוע), אך הביקורת הייתה מצפה למצוא תיעוד שוטף ומפורט של עדכונים שעורכים צוותי המתכננים בתכניות המוצגות בפני גורמי העירייה, בצורת סיכומי פגישות שוטפות, בה מוזכר התוכן שהוצג לאישור, מעקב אחר החלטות שניתנו לצוותי התכנון ואשר מיושמות בתכניות ברמת נושאים כללים ועקרוניים.

"בדיקת התכנון המפורט ובקרה לפני אישור לביצוע - מעבר לבקרת התכניות במסגרת תיאומי התכנון של נת"ע מול העירייה (בהובלת צוות מינהלת הרק"ל), התכניות המפורטות נבדקות במספר בקורות לפני אישורן לביצוע. בכל מקרה, וכפי שהוסבר בפגישה המשותפת בתאריך 27.2.2023, התכנון (תכנית מעודכנת לאותה עת), נבדק פעם נוספת לפני הגשת תיאום הנדסי (אישור מינהלת הרק"ל למרכז העירוני לתיאום הנדסי להורמת התכניות של חב' נת"ע לתיאום הנדסי), פעם נוספת במהלך התיאום ההנדסי (כולל בעת הזרמת גרסאות חדשות עקב שינויים במהלך התיאום מול גורמי התשתית), וכן בעת הגשת חבילת מסמכי הביצוע, לאישור ועדת המשנה של הות"ל (מסמכי הודעה או הרשאה לפי העניין). בסוף שלב זה ולפני התחלת הביצוע (מתן רישיון), מועבר לוח"ל מכתב עם התייחסות העירייה למסמכי התכנון לביצוע. כמו כן, בתיאום התכנון מול מתכני חב' נת"ע, לוקחים חלק גורמי עירייה נוספים, הן במסגרת ישיבות התכנון והן בבדיקת התכניות המועברות להתייחסות העירייה. גורמים אלה (בין היתר, אגף שפ"ע, משרד אדר' העיר, אגף תכנון העיר, אגף התנועה, אגף דרכים ומאור), אף משמשים כתחנות באישור התכנון הסופי, במסגרת הליך התיאום ההנדסי".

הערות הביקורת: כפי שנאמר בסעיף קודם, השפה המשותפת בה נעשים עדכונים ע"פ החלטות, הנחיות וסיכומים הינה שפת התכניות במהדורותיהם השונות. הביקורת עדיין סבורה, ובמיוחד על רקע מעורבות גורמי עירייה נוספים מלב מינהלת הרק"ל, בתהליכי בדיקת התכניות, כי ינוהל מעקב ורשימות סדורות על הנושאים שמועלים בפני צוות המתכננים מטעם נת"ע הכולל החלטות ותיאומים קודמים, הנחיות, בקשות, הוראות, וכי בכל שלב מתקדם של הצגת תכנון עדכני ועד לגרסה העדכנית שמקבלת את אישור המרכז לתיאום ההנדסי, יבדקו ההנחיות וההוראות הקודמות ומידת יישומן בתכניות העדכניות שמוצגות בפני גורמי העירייה השונים. כך לא ייוצר מצב שעדכון תכניות שלא לפי הנחיה/ החלטה קודמת שנתקבלה בדיון קודם או שגורם מסוים בעירייה שנדרש לבדוק שלב מסוים בתכנון ושלא לקח חלק באחד משלבי בדיקת התכניות

הקודמים, ידע מה היו החלטות וההנחיות שלפיהם צוות המתכננים נדרש לעדכן את התכנון שמוצג בפניו.

“מקטעי הביקורת בקו הסגול ובקו הירוק- בפגישת זום אשר התקיימה בתאריך 5.7.22 סוכמו הפרטים שיועברו לצורך הביקורת. מצורפת פניית עורך הביקורת אלי ותשובתי באותו היום במייל. בפגישה ובהתכתבות לאחריה, סוכם לבצע את הביקורת על תכנון עבודות הרק”ל בשני מקטעי תכנון, אחד בקו הירוק והשני בקו הסגול. בהתאם סוכמו והועברו סיכומי פגישות על מקטע בן יהודה בקו הסגול (PLW5-6) ועל מקטע המינהור בקו הירוק (מקטע 3.2, G) בין רחוב לוינסקי ורחוב נורדאו). לתשומת לב, שמיזמת ממצאי הביקורת מתייחסת במקרים רבים גם למקטעי תכנון רבים אחרים של קווי הרק”ל בעיר. אבקש להבהיר כי לא התבקשו ולכן גם לא העברנו, סיכומי פגישות תכנון במקטעים נוספים של קווי הרק”ל בעיר לצורך הביקורת.”

הערות הביקורת: המסמכים שהועברו לעיונה של הביקורת כללו בעיקר את הקו הירוק במקטע התת”ק באבן גבירול ואת המקטע באזור שד’ הר ציון/ פורטל לוינסקי ומעט מאד מסמכים נתקבלו על הקו הירוק בכלל ורק מקטע בן יהודה בפרט.

בכל מקרה התייחסות הביקורת הייתה ברמה התהליכית לקיום הישיבות, מעקב אחר החלטות, הסרת חסמים ופתיחת צווארי בקבוק, סטאטוס מעקב אחר ביצוע עבודות באותם המקטעים.

הביקורת מקבלת את התייחסות ראש מינהלת הרק”ל ביחס לאי העברת מסמכים עבור מקטעים אחרים שעליהם לא סוכם (כמו מקטעי 4 ו-5 בקו הירוק וכד’).

“תכולת התכניות בשלבים השונים (אינפרה 1 ואינפרה 2) – עוד אוסיף ואזכיר כי עבודות הרק”ל מבוצעות בשני שלבים- עבודות אינפרה 1, הכוללות העתקת תשתיות מתחום רצועת הרק”ל והקמת מבני דרך (עבודות שלד) ועבודות אינפרה 2, אשר יתוכננו ויבוצעו על ידי זכייני הקווים. חלק ניכר מעבודות הפיתוח, במיוחד במקטע המינהור של הקו הירוק הנכלל בבדיקה זו, נמצא בתכולת התכנון והביצוע של הזכיינים. עבודת התכנון של הזכיינים (שלב אינפרה 2), מול גורמי העירייה, החלה בפועל רק לפני כשלושה חודשים ורק לאחר תקופת הביקורת (2018 ועד אמצע 2022).”

הערות הביקורת: התייחסות הביקורת בממצאי הדוח, הייתה פחות למצב הסופי באזורי העבודות הקבלניות, אלא יותר לתקופת ביצוע העבודות, להסדרי התנועה הזמניים, לשמירה על רציפות בנתיבים ומסלולים, במציאת פתרונות להולכי רגל, לתחבורה הציבורית ולאופניים במהלך הביצוע, ופחות למצב הסופי של העבודות בגמר עבודות הזכייין לאחר הקמת התחנות והפעלת הרכבות ע”ג המסילות בקטעים השונים. כמו כן, לא נתקבלו כל מסמכים תומכים בהתייחס למקטעי רח’ אבן גבירול בקטעים שבין התחנות התת”ק שבהן העירייה תצטרך להשלים את עבודות הפיתוח במרחב הציבורי ברוח הפתרונות שיבוצעו ע”י נת”ע באזורי הכניסות והיציאות לתחנות התת”ק.

ממשקים וקשרי העבודה של היחידה עם יחידות עירוניות

רקע

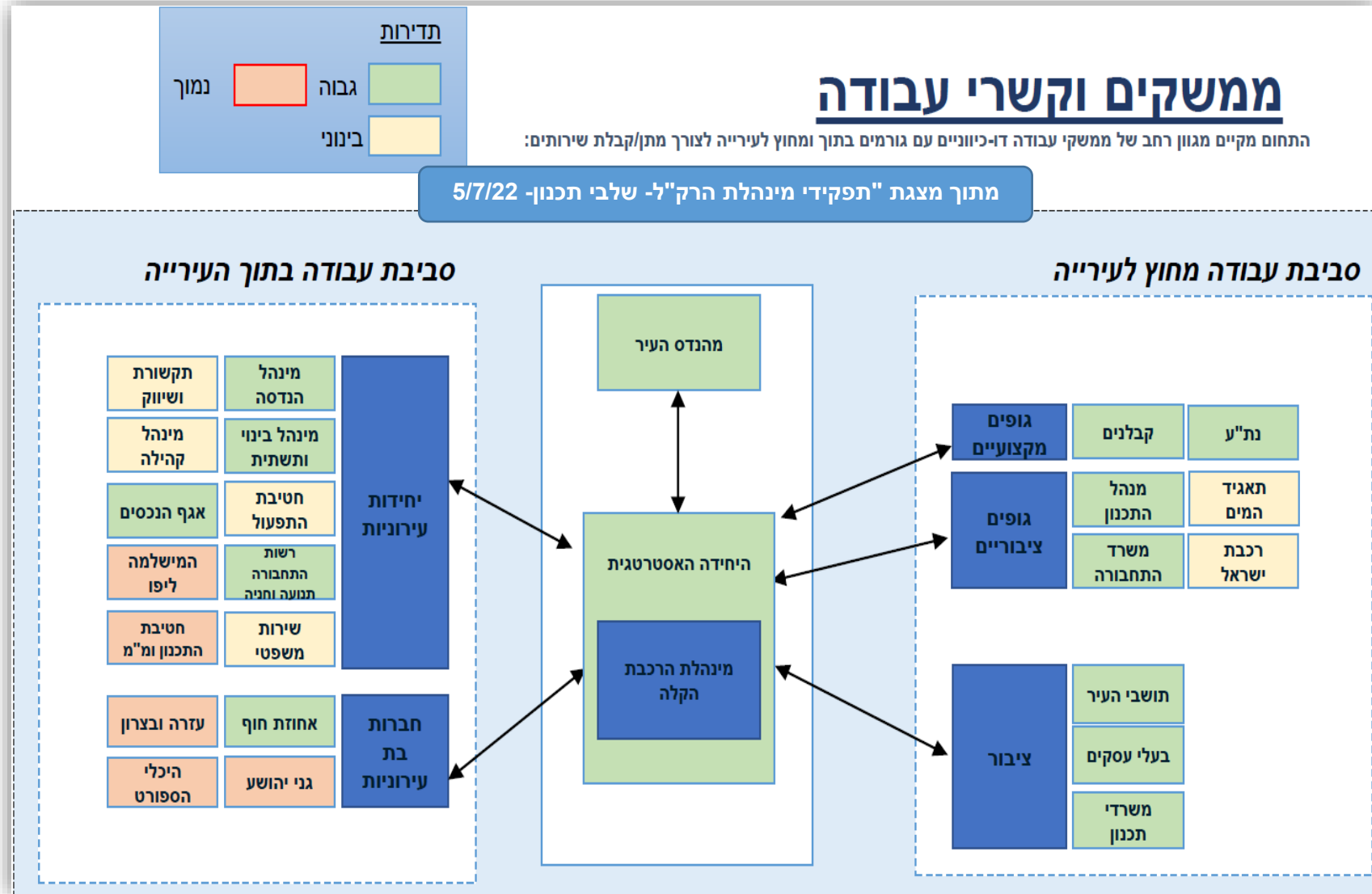
30. לשם קידום תכנון וביצוע קווי הרק"ל, אמורה המינהלת לקיים ממשקים וקשרי עבודה ענפים בינה לבין גורמים פנים ארגוניים בעירייה וכן עם נציגי נת"ע וגורמי חוץ, לרבות:

- א. **גופים מקצועיים**- נת"ע, צוותי המתכננים וקבלני הביצוע.
- ב. **גופים ציבוריים**- משרד התחבורה, מינהל התכנון, רכבת ישראל, תאגיד המים.
- ג. **יחידות עירוניות**- מינהל הנדסה, מינהל בינוי ותשתית, מינהל קהילה, חטיבת תפעול, רשות התחבורה, התנועה והחניה, שירות משפטי, אגף נכסים, חטיבת התכנון וכו'.
- ד. **חברות בת עירוניות**- אחוזות חוף, גני יהושע, עזרה וביצרון, היכלי ספורט.
- ה. **ציבור**- תושבי העיר, בעלי עסקים ומשרדי תכנון.

ממשקים וקשרי עבודה

התחום מקיים מגוון רחב של ממשקי עבודה דו-כיווניים עם גורמים בתוך ומחוץ לעירייה לצורך מתן/קבלת שירותים:

מתוך מצגת "תפקידי מינהלת הרק"ל- שלבי תכנון- 5/7/22

31. **ממשקים וקשרי עבודה** באים לידי ביטוי בקיום נהלי עבודה ויחסי עבודה הדדים בין גורמי מינהלת, לגורמי עירייה כפופים/ מקבילים/ ממונים וכן נהלי עבודה למול גורמי חוץ נציגי נת"ע, משרד התחבורה וצוותי תכנון מטעם נת"ע. נדרש כי קשרי העבודה יהיו מבוססים על נהלים, הוראות תכנון ועבודה, חוקים, רשימות צ'ק ליסט/ סדרי פעולות ואישורים נדרשים, תכולות עבודה מפורטות במסמכי התקשרות ונספחים ברורים בין הצדדים (ייתכן כי נדרשים חוזים משולשים: נת"ע מזמין- קבלן תכנון וביצוע- עירייה, כרשות מקומית מקבילה למזמין אשר מאשרת תהליכי תכנון וביצוע עבודות במרחב הציבורי שבתחומה).

ממצאים

32. הביקורת ביקשה לקבל נהלי עבודה/ הנחיות/ הוראות, ככל שנקבעו, שיש בהם כדי להסדיר אופני התנהלות המינהלת, ממשקי העבודה עם גורמים בעירייה, ממשקי עבודה עם גורמי חוץ וממשקי עבודה עם קבלני ביצוע. נכון למועד הפצת טיוטת הממצאים, מלבד סיכומי פגישות עבודה שבמסגרתן נקבעו הנחיות נקודתיות במהלך שלבי התכנון, לא הוצגו לביקורת נהלי עבודה / הנחיות / הוראות מנחים להסדרת אותם תהליכים. המשמעות: עבודה ללא מתכונת שיטתית מעוגנת בכתב כהתנהלות ומעקב אחרי הפרויקט "תוך כדי תנועה" ללא מתכון/שיטה מוגדרת וברורה.

ישיבות/ מפגשים פנים ארגוניים

רקע

33. את כל אחד מפרויקטי הרק"ל (אדום, ירוק וסגול) המבוצעים כאמור על ידי חברת נת"ע ברחבי העיר, ניתן לחלק למספר אבני דרך מרכזיות:
- (א) שלב תכנון; (ב) שלב ההתארגנות לביצוע; (ג) שלב הביצוע; (ד) שלב גמר העבודות ומסירת האתרים במרחב הציבורי / מפלס הרחוב לתפעול ולתחזוקת העירייה.
34. על מנת שהעירייה תוכל להיערך לכל אחד מהשלבים הנ"ל, ואף להתערב ולדרוש שינויים, ככל שנדרש בזמן אמת, עליה לקיים ישיבות עדכון שוטפות ומקצועיות בהובלת מינהלת הרק"ל ונציגי העירייה וכן ישיבות עדכון ומעקב אחר יישום ההחלטות שהתקבלו, ישיבות להסרת חסמים וצווארי בקבוק, ישיבות לוחות זמנים לתכנון ולביצוע בהתאמה ללוחות הזמנים של העירייה במסגרת עבודות השלמה לעבודות נת"ע.
35. בנוסף, על מנת להתייעל ולשפר תהליכים עתידיים, על העירייה גם לקיים ישיבות להפקת לקחים, על בסיס תוצאות פרויקטים שכבר הסתיימו/ קודמו בהובלת מינהלת הרק"ל, בשיתוף נציגי העירייה.

ממצאים

סיכומי ראש העיר/ מנכ"ל / מהנדס העיר / אדריכל העיר

36. הועברו לביקורת סיכומי פגישות וישיבות פ"ע/ סטאטוס בראשות ראש העיר/ סגני ראש העיר/ מהנדס העיר/ מנכ"ל העיר/ אדריכל העיר, מינהלת הרק"ל ויועצים/ מתכננים מטעמה, בעניין הקווים הירוק והסגול, שנערכו במהלך התקופה שבין 09/2017 ועד 01/2022 (לסירוגין, ולא ברציפות). מעיון באותם סיכומי ישיבות, עולה כי במסגרתן דנו בין השאר בקביעת מדיניות, עקרונות תכנון, מתן היתרים, בעדכוני סטאטוס, בנושאים שעל הפרק ותיאומים משמעותיים.
37. לא הועברו לביקורת, למרות בקשתה, מסמכים/ סיכומים/ פרוטוקולים תקופתיים/ חודשיים הקשורים באופן ישיר לסטאטוס ביצוע העבודות בפועל (מלבד סיכום סטאטוס קצר ובודד מתאריך- 06/01/22 בראשות מנהלת מנהל בת"ש), פתרונות לבעיות מהשטח, הסרת חסמים בביצוע, לוחות זמנים ועיכובים בביצוע עבודות בפועל, סנכרון עבודות נת"ע בפועל עם קבלנים מטעם העירייה, הנחיות לתכנון מוקדם/ מפורט, עקרונות תכנון בתחומי הפיתוח, הנוף, המאור, חתך הרחוב מחזית לחזית, שבילי האופניים, רצועת הקולונדות (אבן גבירול) הפרדה בין רצועות תכנון אורכיות.
38. הביקורת לא איתרה מעקב החלטות ברור ועקבי בין סיכומי הישיבות השונים, עבור הטיפול בנושאים המשמעותיים והשוטפים שהועלו בדיונים (לדוגמה: חלופת גשר ותחנה מעל הירקון ורוקח בקו הירוק- נדון ב-02/18, 01/20, 07/21, או תחנת רבין- נדון ב-02/20 בכלליות וב-05/20).
39. בבדיקת סיכומי הדיונים אצל מנכ"ל העירייה, הביקורת לא איתרה כלל העלאת נושאים לטיפול בהתייחס לקו הסגול (לא תחנות ו/או מקטעים ו/או נושאים כללים, מלבד נושא תח"צ בן יהודה הנדון ב-07/21).
40. לא הועברו לביקורת מסמכים המעידים על קיום הנחיית מנכ"ל העירייה (מפגישות תיאום ב-09/19 +02/20 +08/20) בעניין הקמת גוף עירוני לליווי שוטף וצמוד של העבודות, לרבות: הפעלת בקרי שטח מטעם העירייה, תוך הקפדה על נראות האתרים, הבטיחות, הפרסום וקצב עבודות נת"ע, ווידוא ביצוע התואם לתכנון שאושר ע"י העירייה.
41. בפגישה שערכה הביקורת עם מהנדס העיר נמסר לביקורת כדלקמן:
- א. מהנדס העיר ביקש להדגיש את חשיבות מינהלת הרק"ל, בכל הקשור להובלת תהליכי התכנון וביצוע עבודות נת"ע בתחומי העיר, בתיאום וסנכרון כלל הנושאים הנובעים מפרויקט הרק"ל במעגלים הישיר והעקיף בתוך גורמי העירייה, בין גורמי העירייה לנת"ע ובין גורמי החוץ בממשקי העבודה השונים. אין מקבילה ליחידת הרק"ל העירונית

ברשויות מקבילות בגוש דן. מנהלת הרק"ל משמשת כזרוע הארוכה של מהנדס העיר בכל הקשור לפרויקט הרק"ל.

ב. מהנדס העיר משמש כחבר בדירקטוריון חברת נת"ע מטעם עיריית ת"א ולפיכך מחשש של ניגוד עניינים, הוא מנוע מלהיות במעורבות ישירה (פגישות/ ועדות/ פורומים) המתנהלים בין גורמי המינהלת והעירייה השונים, אך מוביל את התהליכים העיקריים בתחום הערכות העירייה לרק"ל באמצעות האצלת סמכויותיו לנציגי מינהל בת"ש ומינהל הנדסה, לרבות למינהלת הרק"ל. מעורבות מהנדס העיר בנת"ע חשובה בכל הקשור לשיתוף הפעולה ולתאימות באינטרסים ואסטרטגיות המשותפים להצלחת הפרויקט, בשמירת האינטרסים העירוניים, בהובלת סטנדרטים החשובים לעיר (בהיבטי המרחב הציבורי לאורך הקווים ובתחנות) ובתפישה הכללית מטרופולינית במימד הרחב שלה כחלק מתכולת העבודות שבאחריות נת"ע לא רק לאורך קווי הרק"ל בתחומי העיר אלא גם בשאר הרשויות בגוש דן רבתי, ככל שהדבר מתאפשר.

ג. רשות תחבורה מטרופולינית- לעירייה קיימת תכנית אסטרטגית להקמת רשת תחבורה מטרופולינית, אך הנושא צריך להיות מקודם ע"י משרד התחבורה ברמה אזורית ולא עירונית בלבד ובשלב זה לא הוכנה תכנית אסטרטגית ברמת משרד התחבורה בראיה והסתכלות כוללת וכפתרון שלם לתושבים ולאזרחים הפוקדים על העיר ואת גוש דן (פתרון תחבורתי למשתמשי הדרך מפתח ביתם ועד להגעה למקום עבודתם בעיר/ בגוש דן).

ד. המעורבות הפעילה של העירייה בפרויקט הרק"ל מורגשת בכל אספקט, הן בהובלת הפרויקט בתחומי העיר, בהשתתפות בישיבות הערכה, ועדות ופורומים בעוצמות גבוהות לטובת תפעול העיר, בתיאומים הנדסיים גם גורמי הביצוע מטעם נת"ע, בליווי הביצוע באמצעות יח' הפיקוח העירוני בכל אתרי העבודה הפעילים, תוך הקפדה על העמידה בתנאי היתרי ורישיונות העבודה שניתנו לקבלנים מטעם נת"ע, מעקב אחר הסדרי התנועה הזמניים הפרוסים באתרי העבודות, הפקת דוחות מעקב ביצוע, הובלת הסטות תנועה בקווי תח"צ ועוד.

42. לא הועברו לביקורת ממינהל בת"ש וממינהלת הרק"ל מסמכים המעידים על קיום הנחיית מהנדס העיר (כפי שהועלתה במסגרת פגישת תיאום ב-01/20) בעניין יישום עבודה עם נציגי נת"ע ומשהת"ח (משרד התחבורה) על פי נוהל עבודה נת"ע- עירייה- משהת"ח.

43. הביקורת לא איתרה קורלציה/ תאימות/ קשר הגיוני ורציף בין הנושאים ומועדיהם שהועלו במסגרת ישיבות התיאום השוטפות של מינהלת הרק"ל וגורמי העירייה השונים לבין הנושאים שהועלו מאוחר יותר בישיבות המנכ"ל התקופתיות.

44. בפגישה שערכה הביקורת עם אדריכל העיר, נמסר כדלקמן:

- א. קיימת לעירייה יכולת השפעה על עבודות הרק"ל במפלס הציבורי (בתחנות, בתוואי המסילות ובסביבת השפעתם), כך שהמרחב העירוני יעבור שיפור ושדרוג.
 - ב. מכונסים צוותי חשיבה משותפת עם המתכננים בכל הקשור לעיצוב התחנות, תחנות עיליות, תחנות ע"ג גשרים, פירי כניסה/ יציאה והפיתוח במפלס הרחוב ואילו בתחנות התת"ק המעורבות פחותה.
 - ג. לעירייה אין יכולת להשפיע על אופי עמודי החישמול המתוכננים ומיקומם לאורך תוואי המסילות מהיבטים תפעוליים של מערכת החישמול כפי שהוגדרה ע"י נת"ע.
 - ד. קיים קושי רב בהעתקת תשתיות אורכיות לכיוון המדרכה, מבלי לאפשר רצועת נטיעה המתאימה לבתי הגידול ושורשי העצים המתוכננים לשתילה.
 - ה. קיימים קשיים בהטמעת רצועות גינון ונטיעה, מדרכות רחבות, שבילי אופניים, צמצום נתיבים לרכב פרטי וללא תח"צ. העבודה מתבססת על פרטים סטנדרטים (חוברת פרטים לכלל מקטעי הרק"ל).
 - ו. גמר תכנון מפורט- מתקבל באגף תיאום הנדסי בשת"פ עם מינהלת הרק"ל- אישור עקרוני ליציאה לביצוע.
 - ז. בשלב הביצוע- נעשה שימוש לפעמים בחומרי גמר השונים ממה שאושר ע"י המינהלת/ אדריכל העיר ליציאה לביצוע ולפיכך נדרש לאשר הדוגמאות בסיוורים בשטח.
 - ח. יחידת אדריכל העיר מונה כ-2 אנשים עבור הטיפול בכלל נושאי הרק"ל ובשאר הפרויקטים המשמעותיים בעיר, כך שירידה לפרטים מבחינת משאבי היחידה הינה מוגבלת מאוד והתיאומים ההנדסיים והבקרה נעשים ע"י מינהלת הרק"ל והמרכז לתיאום הנדסי. בנושאים שבמחלוקת - נדרשת התערבות האדריכל בקבלת החלטות. עם תחילת הטיפול גם בקווי המטרו, יידרש תגבור כ"א ביחידה.
 - ט. היחידה מקשרת בין אגפי העירייה האחרים עם נגיעה בתכניות על אב של העיר והתקדמות לפי תכנית אסטרטגית עירונית לביצוע הפרויקטים במרחב העיר.
45. משמעות: ככל שיתקדמו עבודות הביצוע בתחנות בקווים הסגול והירוק והתקדמות בתכנון קווי המטרו, יכולת ההשפעה של יחידת אדריכל העיר תהיה הכרחית, בשיתוף עם מינהלת הרק"ל בכל הקשור לאישורי פרטי ביצוע, התאמת תכנון וביצוע לפי הנחיות העירייה בנוגע לפרטי הביצוע במרחב הציבורי ולשם כך יש להיערך בהתאם מבחינת היקף פעילות היחידה והמינהלת.
46. הביקורת ביקשה מאדריכל העיר להעביר לה מסמכים המעידים על קיום הנחיותיו בנושאים של עיצוב המרחב הציבורי לאורך תוואי הרכבת הקלה. נכון למועד הפצת טיוטת הממצאים טרם התקבלו המסמכים כאמור.

47. הביקורת ריכזה נושאים מתוך סיכומי דיונים ופגישות בנושאים הכללים/ רוחביים/ עקרוניים בקווים האדום/ הירוק/ הסגול, לרבות:

- א. **נושאים כללים**- מדיניות והנחיות העירייה לקראת תכנון וביצוע קווי הרק"ל הירוק והסגול- חתכים עקרוניים/ טיפוסיים, חלופות תכנון, המרחב הציבורי מלבד רצועת המסילות והתחנות, עמודי חישמול, מרחבים ציבוריים, פתרונות תכנון, כדוגמא נדון ב- 09/17.
- ב. **נושאים כללים**- תיאום ציפיות נת"ע- עירייה, לוחות זמנים, הערכות נת"ע בשלבי התכנון למול גורמי העירייה, מעורבות מינהל הנדסה בתכנון מע' התחבורה הציבורית, תחבורה ציבורית- כדוגמא נדון ב-04-05/18 ללא המשכיות.
- ג. **נושאים כללים**- נוהלי עבודה נת"ע- עירייה- משהת"ח, הצגת תכנון כללי, שלבי ביצוע, לוח זמנים- כדוגמא נדון ב- 01-02/20- הפסקה של חצי שנה- ונדון שוב ב-08/20.
- ד. **הקו הסגול**- כדוגמא, נדון ב-02/18 בנושא רח' ארלוזורוב בקטע נמיר- אבן גבירול+ הפעלה מוקדמת עם דיפו זמני, ב-04-05/18 בנושא תחנת פלורנטין וב-07/18 בנושא הערכות לביצוע- ללא המשכיות.
- ה. **הקו הירוק**- כדוגמא, המיגון האקוסטי לאורך התוואי נדון ב-01-02/20, ללא המשכיות. תב"ע רוקח/ אבן גבירול- גשר +תחנה מעל הירקון ושד' רוקח- נדון ב-02/18, ואז רק בשנת 2020 וב-07/21, 11/21, 01/22 בכל הקשור לתכנון DB+ קבלן זוכה- ללא רציפות והמשכיות לאורך תקופת התכנון.
- ו. **הקו הירוק**- כדוגמא, אבן גבירול כחתך רוחב טיפוסיים+ אתרי עבודה ותחנות תת"ק+ פיתוח מרחב ציבורי, נדון ב-02/18, 02/20, 05/20, 08/20, תחנת ארלוזורוב נדונה ב-02/18, 05/20 וב-07/20- ללא המשכיות, תחנת קפלן נדונה ב-05/20 וב-01/22- ללא המשכיות.
- ז. **הקו הירוק- הזרוע הצפונית** (מרח' ש"י עגנון וצפונה)- נדונה ב-02/18, 07/18, 01/20, 06/20, 04/21, 11/21, 01/22- עיסוק בחלק מתתי המקטעים שבזרוע, ללא המשכיות ובקפיצות זמן משמעותיות.
- ח. **הקו הירוק- הזרוע המזרחית** (מרח' איינשטיין מזרחה)- נדונה ב-01-02/20, 06/20, 04/21, 07/21, 11/21, 01/22- עיסוק בחלק מתתי המקטעים שבזרוע, ללא רציפות בפגישות ובנושאי התכנון המשמעותי במקטעי לרבות מקטעי ה-DB שלאורך זרוע זאת.
48. **משמעות**: נושאים רבים הועלו במסגרת הפגישות והדיונים, אך ללא רציפות והמשכיות וללא מעקב / יישום החלטות / הנחיות העירייה, תוך בדיקה של מה הוטמע בתכנון ומה לא. נראה כי

קיימים פערי תכנון שיובילו בהמשך גם לפערים בין מה שהוחלט בתכנון למה שמבוצע / יבוצע בשטח.

להלן דוגמאות לנושאים שנדונו פעמים מעטות ללא דיוני המשך לצורך מעקב ובקרה-

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון רק פעם אחת ב-02/2018	חלופות רח' ארלזורוב (מקטע נמיר- אבן גבירול)- חלופות תכנון, שימור עצים.
נידון רק פעם אחת ב-02/2018	רח' בן יהודה- ביטול כניסות לחניות במגרשים פרטיים.
נידון רק פעם אחת ב-01/2020	עב' מינהור- תכולת עב' קבלן סיני, מינהלת המיגון האקוסטי- תכולת עבודות+ הסדרי תנועה בתקופת העבודות, מינהלת מיגון אקוסטי של נת"ע- סגירת פער עם נת"ע- מסירת מידע לתושבים.
נידון רק פעם אחת ב-02/2018	הקו הירוק ותכנית מע"ר בן צבי- שיקוע כ"ר בכיוון מזרח- מערב (כביש 44- בן צבי).
נידון רק פעם אחת ב-05/2018	תיאום ציפיות נת"ע- עירייה.
נידון רק פעם אחת ב-05/2018	לוחות זמנים לקו הירוק+ הסגול- פגיעה בלוחות הזמנים עקב החלטת העירייה- תלות העירייה בגורמים שאינם בשליטתה (חח"י, חב' תשתיות אחרות).

שלב התכנון המוקדם, המפורט והיציאה למכרז ביצוע של תחנות וקווי הרק"ל

רקע

49. מעורבות מינהלת הרק"ל נמדדת בשלבי התכנון המוקדם והמפורט בפרויקט, ביכולת השפעתה בהטמעת סטנדרטים ופרטי ביצוע טיפוסיים עירוניים בתכנון המפורט, בתיאום אופני ושלבי ביצוע העבודות, בתיאום ושלבי הסדרי התנועה הזמניים במהלך ביצוע העבודות, בקיום ועדות שיפוט/ היגוי בשיתוף עם צוות התכנון מטעם נת"ע להצגת התכנון המפורט, בבדיקת מסמכי המכרז וקבלת/ הוצאת האישורים, ההיתרים, הרישיונות והתיאומים ההנדסיים ליציאה לביצוע, בתיאומים עם חברות המפעילות תחבורה ציבורית (העתקת תוואי קווי ותחנות תח"צ).

ממצאים

50. חלוקת האחריות בין מינהלת הרק"ל והמרכז העירוני לתיאום הנדסי בשלבי התכנון, נקבעה כך שבאחריות מינהלת הרק"ל נכלל הטיפול והמעורבות בשלבי התכנון הסטטוטורי ושלבי התכנון המוקדם ואילו באחריות המרכז העירוני לתיאום הנדסי נכלל הטיפול והמעורבות בשלבי התכנון המפורט והיציאה למכרז הביצוע, כולל תיאום המערכות שבאחריות צוות המתכננים להגיש לטובת קבלת אישור על התיאום ההנדסי.

בהתייחסות לטיוטת הממצאים מסר מנהל מינהלת הרק"ל כדלקמן: "באחריות מינהלת הרק"ל גם תכנון מפורט למצב סופי. תכניות מצב סופי (תכנון מפורט), עוברות תיאום עם צוות מינהלת הרק"ל וגורמי העירייה לפני הגשת תיאום הנדסי, במהלך שלב התיאום ההנדסי ונבדקות במסגרת הגשת חבילת מסמכי הביצוע לאישור ועדת המשנה של הות"ל. כל זאת, בנוסף לתיאום מוקדם ואישור גורם התשתית הרלבנטי (עירוני או חיצוני) בשלב התיאום ההנדסי".

תגובת הביקורת: הביקורת מקבלת את הערת המינהלת ומציינת כי לא כך הובן נושא זה בשיחות ההתנעה עם נציגי המינהלת, בת"ש והמרכז לתיאום ההנדסי. הנ"ל מחזק את דעת הביקורת כי רצוי שגורם אחד ילווה את התכנון מתחילתו ועד לשלב התכנון המפורט לביצוע, כאשר הגורם שמוציא את היתר הביצוע במסגרת התיאום ההנדסי היה ונשאר המרכז לתיאום ההנדסי בעירייה שמרכז את התייחסויות כלל גורמי העירייה לתכנון המפורט לביצוע המוצג בפני אותם הגורמים לטובת הוצאת היתר עבודה.

51. משיחה שערכה הביקורת עם מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי, עלו הנקודות הבאות:

א. באחריות המרכז העירוני לתיאום הנדסי נכללים גם תכלול כלל הפרויקטים במרחב הציבורי, בדיקות היתכנות הנדסיות, מתן אישורי הס"ת, הוצאת רישיונות, אישורי ביצוע קבלניים ופיקוח בשטח (באמצעות יחידה באגף אשר בודקת את יישום הס"ת הזמניים בשטח), אישור התכנון המפורט לאחר השלמת התיאום עם כלל הגורמים, מתן אישורי תיאום מערכות, תוך שמירה על האינטרס העירוני במרחב ציבורי ועירוני ולא רק הקמה לצרכי נת"ע, תיאום לוחות זמנים לביצוע העבודות למול התכניות, הסדרי התנועה הזמניים, עם סיום העבודות- מסירת העבודות ליח' התפעול והתחזוקה של העירייה+ הוצאת תעודת גמר של העירייה.

הועברו לביקורת דוגמאות מהודעות לתושבים/ מנשרים, תיאומים הנדסיים, היערכויות לסגירות/ הסדרי תנועה, מצגות לשלבי ביצוע, אך ללא אישורי תכנון מפורט במקטעי הפרויקט השונים לגורמי נת"ע/ צוות המתכננים/ הנהלת הפרויקט/ לקבלני DB, עם השלמת התיאומים הנדרשים.

בהתייחסות לטיוטת הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כדלקמן: "לבקשת הביקורת מצורפים מספר תיאומים הנדסיים של הקו הירוק והסגול. תיאומים אלו אושרו ע"י כל גורמי התשתית הרלוונטיים".

הערת הביקורת: צורפו להתייחסות מנהל המרכז לתיאום הנדסי, דוגמאות למסמכי תיאומים הנדסיים (מס' 2021-4955, 2021-5547, 2022-3060, 2022-4424, ונספחיהם). מעיון במסמכים אלו, עולה כי הם כוללים את כלל אישורי גורמי העירייה לפי צ'ק ליסט סדור ורק לאחר בדיקת המרכז לתיאום הנדסי, מועבר האישור של המרכז

העירוני לתיאום הנדסי, לגורם המבצע. יחד עם זאת, לא הוצג לביקורת אישור מפורט ונפרד של מינהלת הרק"ל על כך שכל דרישות העירייה הוטמעו בתכניות הביצוע טרם קבלת האישור של המרכז העירוני לתיאום הנדסי. לביקורת נמסר כי לא נהוג להפיק אישור מפורט ונפרד, היות וכל הערות העירייה מוטמעות במהדורות תכניות הביצוע.

ב. קיים הסכם משותף עת"א – נת"ע במסגרתו העירייה מבקשת מנת"ע לבצע עבודות תשתית ופיתוח מעבר לתכולות פרויקט הרק"ל ובמימון העירייה. העבודות נעשות ע"י נת"ע בלבד ולא ע"י החברות העירוניות. לחברת מי אביבים קיים הסכם מקביל עד עבודות שדרוג לקווי מים וביוב.

ג. בידי המרכז העירוני לתיאום הנדסי גם הסמכות שלא לאשר אישורי עבודה ומתן רישיונות נוספים לנת"ע ולקבלנים מטעמה, במידה ובאתרי עבודה פעילים- לא מתקיימים הלכה למעשה הנחיות העירייה לקבלני הביצוע, כפי שבאים לידי ביטוי ברישיונות שהוציא המרכז לאותם הקבלנים לטובת ביצוע העבודות ו/או הס"ת הזמניים.

ד. בתיאום עם נת"ע מקיים המרכז לתיאום הנדסי, ישיבות לטובת פתרון בעיות בשטח, צווארי בקבוק ו/או חסמים בביצוע ובנוסף גם פורומים בראשות מנכ"ל העירייה או ועדות היגוי, בראשות מינהל בת"ש בשיתוף עם נציגי נת"ע לעדכון לוח"ז, חסמים וסטאטוסים על מצב העבודות בשטח (הועברו לביקורת מסמכים תומכים בנושא זה).

ה. המרכז העירוני לתיאום הנדסי נמצא כיום במחסור של כוח אדם בהיקף של כ-12 עובדים בהתאם לתקנים פנויים וכי קיים קושי רב לגיוס כ"א ליחידה. היחידה מקבלת גיבוי מלא ממנכ"ל העירייה בכל הקשור לצרכי היחידה בנושאי גיוס כ"א ייעודי. למרות בקשת הביקורת, נכון למועד הפצת טיוטת הממצאים, לא הועבר המבנה הארגוני לפי התקינה לעומת התקינה הקיימת בפועל.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כדלקמן: "... בשלב זה ישנם 11 תקנים פנויים כאשר אחד מהם יאויש ב 15.3.23 – משרת מפקח מרחב קהילתי".

ו. המרכז לתיאום הנדסי מקיים תחקירים, לימוד ממקרי עבר והפקת לקחים בכל הקשור להעברות תנועה, תוך יישום הלקחים ברישיונות הס"ת בעבודות שעוד צפויות להיות מאושרות. לבקשת הביקורת, הועברו דוגמאות של תחכימים להעברות תנועה משמעותיות וטבלת משימות לעמידה באבני דרך כולל עדכוני לוחות זמנים המסונכרנים עם התקדמות העבודות בשטח, המלמדות על תהליכי לימוד, תחקור והפקת לקחים שמתקיימים במרכז העירוני.

- ז. היחידות המתפעלות והמתחזקות (דרכים, מאור, שיפור פני העיר, תנועה, תברואה) ואשר מקבלות האחריות בסיום העבודות, לוקחות חלק במעורבות גם בשלבי התכנון, כך שהן יודעות מה הן צפויות לקבל עם סיום העבודות. לקראת הפתיחה מקיים המשנה למנכ"ל ישיבות הערכות וסיורים, כולל הכנת נוהל מסודר לתפעול ולתחזוקת המקטע שנפתח, בשיתוף היחידות המתפעלות ומתחזקות.
- לביקורת הועבר המדריך לקבלן/ זכ"ן בבואו למסור את עבודתו לעירייה הכוללת התייחסות מפורטת בנושאים העיקריים הקשורים להגדרות העבודה, תיק הפרויקט/ מסירת העבודה, תיעוד/ צילום העבודות, תכניות עדות/ as-made, סיורי מסירה ופרוטוקולים, שנת בדיק, דוגמאות לטפסים, אישורים ונספחים. פירוט המסמכים במדריך זה נותן מענה לכל אותן דרישות של היחידות העירוניות אשר אמורות לתחזק ולתפעל את המקטע שנמסר מהקבלן לאחריותו.
52. נתקבלו סיכומי ישיבות/ פגישות תיאום תכנון, בהשתתפות מינהלת הרק"ל, נציגי העירייה ומתכננים מטעמה, נציגי נת"ע, צוותי ניהול, תכנון וביצוע מטעמם, וכן גורמי חוץ- עבור הקו הירוק בתקופה שבין 12/2017 ועד 02/2020, עבור הקו הסגול בתקופה שבין 12/2017 ועד 08/2018 וכן עבור נושאים כלליים עקרוניים בתקופה שבין 12/2017 ועד 05/2022.
53. לביקורת נמסר כי מתנהלות ועדות היגוי תקופתיות בהן דנים בסטאטוס התקדמות העבודות, לוחות זמנים עדכניים לביצוע, תיאור עבודות עיקריות, וכו'. לבקשת הביקורת, הועברו מספר סיכומי ועדות היגוי מתאריכים 6/1/22, 10/3/22, 19/10/22, 28/11/22 הכוללים דוגמאות לנושאים שנידונו כמפורט לעיל.
54. לא הועברו לביקורת למרות בקשתה, מסמכים/ סיכומים/ פרוטוקולים/ הנחיות והוראות תכנון הקשורים לנושאים בקו הסגול לרבות, תחנות: איכילוב, דיזינגוף, גורדון, בוגרשוב, מוגרבי, אלנבי, מונטפיורי, יהודה הלוי, העלייה, נווה שאנן, ההגנה, האצ"ל, גבעתי, משה דיין, פארק וולפסון, המאבק, וכן מקטעים: העלייה.
55. הביקורת ריכזה מתוך סיכומי הדיונים והפגישות, **בשלבי התכנון המוקדם והמפורט**, את הנושאים הבאים בחלוקה לפי מועדי הדיונים:
- א. **נושאים כלליים/ רחביים** שהועלו במסגרת הדיונים **בקווי הרק"ל באופן כללי**, לרבות בנושאים הבאים: חדרים טכניים- נדון רק ב-06/18, שלבי ביצוע עקרוניים להקמת תחנות, הסדרי תנועה עקרוניים/ זמניים והגדרות כלליות לקבלן הביצוע המיועד- נדון רק ב-02/19.

- ב. **נושאים כללים/ רוחביים** שהועלו במסגרת הדיונים **בקו הירוק**, לרבות בנושאים העיקריים הבאים: מדיניות העירייה לקראת תכנון לביצוע הקו הירוק- מקטע מרכזי ומקטע דרומי וביחס לתכנון המרחב הציבורי+ תכנון משלים של הרצועות השונות בחתך הרחוב- נדון ב-12/17 והסדרי תנועה בשלב הביצוע באופן כללי- נדון רק ב-06/18.
- ג. **נושאים פרטניים** שהועלו במסגרת הדיונים **בקו הירוק- מקטע דרומי**, לרבות בנושאים המרכזיים הבאים: שד' הר ציון- צמתים ומקטעי רחובות- נדונו ב-01/18, ב-06-07/18, ב-03/19, ב-02-04/20, רח' פנחס לבון- צמתים וכללי- נדונו ב-02-04/19 וב-07/19, דרך בן צבי- כללי- נדון רק ב-03-04/19, תחנות: לוינסקי (תחנה, פיר שילוח ופורטל)- נדונה ב-01+06/18, ב-03+07/19, ב-02+06/20, קיבוץ גלויות- נדונה ב-01/18, ב-06-07/18, תחנת גיתית- נדונה רק ב-06/18- ללא המשכיות ורציפות בפגישות ובבחינת ההתקדמות בתכנון.
- ד. **נושאים פרטניים** שהועלו במסגרת הדיונים **בקו הירוק- מקטע מרכזי**, לרבות בנושאים המשמעותיים הבאים: מקטע תת"ק מפורטל לוינסקי עד לפורטל נורדאו- נושאים כללים רק ב-12/19-02/20, מקטע אבן גבירול (צמתים, הס"ת, צמחיה, שבילי אופנים, תח"צ, הולכי רגל, קולונדות)- נדון ב-06-07/18, נדון ב-01-04/19 וב-01-04/20- ללא רציפות והמשכיות במקטע משמעותי זה, תחנת רוקח/ רידינג- נדונה רק ב-03/19, תחנת נורדאו- נדונה רק ב-04/19, אתר הפורטל+ פיר השילוח בנורדאו- נדון ביסודיות רק ב-02/20, תחנת קפלן- נדונה ב-04/19 וב-12/19-02/20 בלבד, תחנת רבין- נדונה ב-04/19 וב-01-02/20 בלבד, תחנת ארלזורוב נדונה רק ב-04/19 וב-01-03/20 בצורה יסודית- ללא המשכיות וברציפות.
- ה. **נושאים כללים/ רוחביים** שהועלו במסגרת הדיונים **בקו הסגול**, לרבות בנושאים העיקריים הבאים: מדיניות העירייה לקראת תכנון לביצוע, הנחיות מפורטות לצוותי התכנון ונושאים לקידום ולטיפול - נדון בסוף 2017 ובמהלך 2018- ללא רציפות והמשכיות גם בשנים לאחר מכן.
- ו. **נושאים פרטניים** הקשורים **לקו הסגול**, שהועלו במסגרת הדיונים עסקו ב: רח' ארלזורוב- מקטעים וצמתים- נדונו רק ב-01-08/18, רח' בן יהודה ואלנבי- נדונו רק ב-02-05/18 וב-06/20, רח' לוינסקי וגשר ההגנה נדונו רק ב-12/17 וב-04-05/18, דרך ההגנה נדון רק ב-12/17, ב-04-05/18 וב-06/20- ללא המשכיות, רציפות לאורך השנים וללא התייחסות לחלק מקטעי הקו.

2. **נושאים עקרוניים/ כללים/ קווים ירוק וסגול**, שהועלו במסגרת דיוני גורמי העירייה עם נציגי נת"ע וגורמי חוץ, כללו בעיקר את: עקרונות תכנון המרחב הציבורי לאורך קווי הרק"ל (נדון רק ב-03/18), אופנידן (נדון רק ב-07/18), פינוי תשתיות חח"י (נדון רק ב-01/22), תחנת ארלזורוב (נדונה רק ב-01/19), מבני דרך ותחנות תת"ק (נדונו רק ב-06-07/19), פניות בנושאים כללים של קבלן מינהור (נדונו רק ב-03-04/21), היתרים קו סגול (נדונו רק ב-07/20), עקרונות הסדרי תנועה זמניים לתקופת הביצוע- שלב עבודות אינפרא 2 (נדונו רק ב-02/20)- ללא המשכיות ללא רציפות בטיפול ומעקב בנושאים העיקריים.

להלן דוגמאות נוספות לנושאים שנדונו פעמים מעטות ללא דיוני המשך לצורך מעקב ובקרה-

נושאים כללים/ רוחביים שהועלו במסגרת קווי הרק"ל באופן כללי:

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון רק פעם אחת ב- 06/2018	חדרים טכניים- שינוי מיקום עבור קו ירוק וקו סגול.
נידון רק פעם אחת ב- 02/2019	שלבי ביצוע עקרוניים להקמת תחנות, הסדרי תנועה עקרוניים- הגדרה במסמכי המכרז.
נידון רק פעם אחת ב- 02/2019	הסדרי התנועה המוצעים- מהווים בסיס לתיאום תכנון+ קביעת עקרונות מנחים לטיפול בתשתיות קיימות/ עתידיות.

נושאים פרטניים שהועלו במסגרת הקו הירוק:

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון רק פעם אחת ב-07/2018	סמטת הר ציון.
נידון רק פעם אחת ב-01/2018	מקטע סלמה- הקונגרס (דופן מערבית)
נידון לראשונה ב-01/2018, לאחר מכן ב-06/2018 ולאחר מכן רק ב-02/2020 וב-04/2020	<u>חציית רח' הגדוד העברי</u> - חיבור בין 2 חלקי הרחוב כולל מעבר חצייה להולכי רגל ולאופניים- בחינה האם ניתן ליצור גם המשכיות בין מזרח ומערב גם לכלי רכב.
נידון רק פעמיים. הראשונה ב-06/2018 והשנייה (והאחרונה) ב-07/2019	תכנון תחנה משוקעת (+בדיקה לגבי שהות הנוסעים- מז"א, הצללה, רעש, עשן וכו').
נידון רק פעם אחת ב-02/2020	<u>יציאת חירום מתחנת הרק"ל</u> - תכנון יציאה אחת במקום שתיים, יציאת חרום בצד מזרח של התחנה+ חיבור למדרגות מתחם המתקנים ההנדסיים.

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון רק פעם אחת ב-02/2019	תכנון מעברי חציה, תחנות אוטובוס, שביל אופניים, שטח התארגנות, טיפול בעצים, מדרכות להולכי רגל.
נידון רק פעם אחת ב-04/2019	כניסה מרח' טוסקניני- מקטע רחוב שייסגר לטובת מדרחוב, הבטחת מרחב ציבורי איכותי משני צדדי התחנה- שימש כציר מעבר לה"ר

נושאים כללים/ רוחביים שהועלו במסגרת הקו הסגול:

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון רק פעם אחת ב-02/2018	הנחיות חדשות לתכנון מסילות ורציפי תחנות הרק"ל.
	גדר בין המסילה לשביל האופניים.
	ביטול כניסות לחניות.
	תחנה ומדרכה כמרחב אחד.
	תחנת מוניות בן יהודה
נידון לראשונה ב-02/2018 ולאחר מכן נידון רק עוד פעם אחת ב-06/2020	חניות אופניים+ תל אופן+ אופנידן.
נידון פעמיים בחודש מאי 2018 ומאז לא נידון	תכנון שבילי אופניים- כללי- במפגש עם מפרצי עצירה תח"צ/מוניות/ חציית רכב
נידון רק פעם אחת ב-08/2018	חומרי גמר, פרטי פיתוח רחובות.
נידון רק פעם אחת ב-08/2018	עצים- שימור עצים קיימים, נטיעת עצים חדשים, בתי גידול.
נידון רק פעם אחת ב-02/2018	הנחיות מפורטות עירייה לצוות המתכננים.

נושאים פרטניים שהועלו במסגרת הקו הסגול:

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון רק פעם אחת ב-01/2018	מקטע מזרחי (נמיר- אבן גבירול)- מיסעה דרומית ממותנת+ שביל אופניים, צומת ויצמן/ ארלזורוב, רציפי צד/ אמצע, אבן גבירול/ ארלזורוב, קישוריות לרחובות עורפיים.
נידון פעמיים, הראשונה ב-02/2018 והשנייה (והאחרונה) ב-04/2018	כיכר המושבות.

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון לראשונה ב-12/2017 ומאז 05/2018 לא נידון.	הקמת גשר להולכי רגל מצפון לגשר הקיים
נידון פעמיים, הראשונה ב-12/2017 והאחרונה ב-04/2018 ללא ישיבות המשך.	צומת האצל/ ההגנה/ יגאל אלון
נידון רק פעם אחת ב-04/2018	צומת ששת הימים

נושאים עקרוניים/ כללים בקווים הירוק והסגול:

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון לראשונה ב-12/2017 ולאחריה רק ב-03/2019 ללא ישיבות המשך.	רחבות כיבוי אש: סמיכות המסילות לחזיתות הבניינים יוצרת בעייתיות בתכנון רחבות כיבוי אש חופשיות ממכשולים- נת"ע מתנגדת, רשות כיבוי אש לא מאשרת היתרי בניה ללא סימון רחבות, פתרון באמצעות מערכות מתזים/ ספרינקלרים בבניינים מעל 13 מ' צורך בתכנון 2 מערכות נפרדות- אספקת מים+ מערכת כיבוי אש
נידון רק פעם אחת ב-07/2018	אופנידן: הצגת פרויקט תוואי שבילי האופניים במטרופולין ת"א+ סטנדרט הפיתוח הצפוי- נידונו תוואים חופפים לרק"ל, במקומות בהם קיימת חפיפה בין תוואי שבילי האופנידן לקווי המתע"ן העתידיים- אין הנחיה למשרד התחבורה ולנת"ע לתכנן שבילי אופניים במקביל לרק"ל לרבות פינויים ועמידה בסטנדרט פיתוח השבילים.
נידון רק פעם אחת ב-01/2020	מיגון אקוסטי- הקו הירוק- באזורי העבודות: הצגת קריטריונים למיגון אקוסטי (באזורי תחנות תת"ק+ פירי שילוח, לאורך המקטע התת"ק בקו הירוק- חשופים למטרדים סביבתיים במהלך הביצוע), צוות מנהלת- קשר עם דיירים, לא בוצע תיאום עם העירייה+ יידוע מקדים אודות העבודות המתוכננות. תיאום הערכות לעבודות המיגון האקוסטי במקטע G3.2-2- פורטל לוינסקי- פורטל נורדאו), דוח אקוסטי מוקדם לאישור הות"ל, הוצג תהליך התיאום עם הדיירים ומנגנוני הערעור (במקרה של אי הסכמה), סיכום- הכנת תכנית ידוע כללית לגבי עב' המינהור (מהר ציון- עד יהודה מכבי), לו"ז כניסה מתוכנן לעבודות, שלבי ביצוע עיקריים/ עקרוניים, תיאור מהות

דוגמאות	נושאים לטיפול
	העבודות, הכנת עלון מפורט ודרכי מסירת מידע לגבי זכאות למיגון אקוסטי, תכולת המיגון, הליכי ביצוע, יצירת קשר, השלמת התייחסות לגבי זכאות משרדים ועסקים למיגון אקוסטי
נידון רק פעם אחת ב-03/2021	פניות קבלן מינהור לאישורי העירייה- מקטע 2-G3- קו ירוק: אתרי החדרה למי תהום- קבלת הסכמה להתארגנות לביצוע בארות החדרת מים לאקוויפר העליון- ממערב לפיר שילוח נורדאו, בשלוש קופסאות (ארלזורוב, קפלן, רבין) השלמה ותיאום תכניות הפיתוח לשלב ההפעלה הסופי ברמה מפורטת בהתאם להנחיות אדר' העיר
נידון רק פעם אחת ב-02/2020	קו סגול- עקרונות הסדרי תנועה זמניים לתקופת הביצוע בתואי הרק"ל- שלב עבודות אינפרא 2: אישור מסמך- עקרונות הסדרי תנועה זמניים לתקופת הביצוע, האישור ניתן לאחר השלמת התיאומים וגיבוש ההבנות העקרוניות בין צוותי העבודה/ נת"ע/ גורמי תכנון בעירייה, לו"ז לתחילת העבודות בקו, האישור כפוף לנוהל העבודה בין נת"ע לעירייה (אושר ב-01/20- מנכ"ל נת"ע- מנכ"ל עירייה) מבחינת תהליכי העבודה+ לו"ז+ אבני דרך בקידום שלבי התכנון והביצוע. האישור אינו תחליף לאישור תכניות הסדרי התנועה ע"י רשות תמרור מקומית/ מרכזית בשלב התכנון המפורט, כאשר אישור הס"ת לפני הביצוע הינו תנאי לאישור ביצוע העבודות, אישור תכניות הס"ת יהיה בכפוף לביצוע הליך תיאום לשלב התכנון המפורט עם גורמי העירייה+ אישור תיאום הנדסי וקבלת רישיון טרם תחילת העבודות.

56. הביקורת מציינת כי נושאים רבים המפורטים לעיל, מתוך סיכומי הדיונים לאורך השנים, הועלו באופן נקודתי וממוקד ו/או באופן מפורט בישיבה מסוימת, אך ללא המשכיות בטיפול ובמעקב אחר השלמת התקדמות התכנון, עמידתו בהנחיות ותנאי העירייה לגורמי נת"ע, ללא מעקב צמוד על החלטות המתקבלות במהלך אותם הדיונים, ללא רשימת נושאים סדורה ומפורטת המפורסמת לפני כל ישיבה, בכדי שכלל הגורמים המעורבים יוכלו להתכונן ו/או להכין רשימת הערות בהתאם.

57. הביקורת מעירה כי נראה שנושאים רבים לא הועלו במסגרת הדיונים, לרבות בקו הסגול: תכולת תכנון תחנות רכבת דיזינגוף, גורדון, בוגרשוב, הכרמל, מונטפריי, יהודה הלוי, העלייה, נווה שאנן, האצל, גבעתי, משה דיין, פארק וולפסון, מקטעי עבודה לאורך רחובות בן יהודה, אלנבי, העלייה, צמתים לאורך המקטעים ופרויקטים ומגרשים משיקים. בקו הירוק, לא הועלו נושאים במסגרת הדיונים, לרבות: מקטעים G4 (לוי אשכול-רמת החייל), G5 (משדה דב וצפונה), תכנון תחנות רכבת לאורך המקטעים G4+G5, G3-1.1, G3-1.2, G3-1.3 נושאים כללים באותם המקטעים: פיתוח המרחב הציבורי, תצורת חתך הרחובות הסופי, בשילוב עם התחנות במפלס אותם הרחבות, מיפוי בעיות ונושאים לקידום שלאורך הצירים.

שלב ההתארגנות וביצוע התחנות וקווי הרק"ל

רקע

58. כחלק משלבי ההתארגנות וביצוע העבודות בפרויקט, נדרש כי יתבצעו הליכי תיאום עבודות בין גורמי העירייה עם קבלני הביצוע, גורמי נת"ע והחברות המפקחות, לרבות: קביעת גבולות עבודה ברורים, גידור/ תיחום אתרי עבודה, פתרונות אקוסטיים לציוד קבלני מרעיש, דרכי גישה זמניים (לרכב/ להולכי רגל/ לאופניים), שילוב של עבודות חברות תשתיות ציבוריות/ פינוי מטרדים, עבודות יזומות עירוניות בפיתוח המרחב הציבורי (שבילי אופנים, נת"צ, ריצוף, ריהוט רחוב, גידור, פיתוח נוף/ גיבון והשקיה), הנחת תשתיות רטובות/ תאורה/ חשמל/ תקשורת, תיאום והפצת הודעות/ מנשרים על סגירות/ חסימות מקטעי רחובות/ דרכי גישה ע"פ הסדרי תנועה זמניים, פינוי פסולת/ עפר בשוטף.

59. מינהל בת"ש/ המרכז העירוני לתיאום הנדסי הינו הגורם העירוני האמון על תיאום ביצוע העבודות באמצעות מתן רישיונות והיתרי עבודה לקבלני הביצוע במקטעי העבודה השונים. בנוסף, באמצעות פגישות שוטפות/ תקופתיות/ ועדות היגוי אמור המינהל לבצע מעקב אחר התקדמות ביצוע העבודות, בחינת חסמים, טיפול במטרדים וקידום פתרונות מתוך הבעיות העולות מהשטח, הערכות לפתיחת/ הפעלת קווים ומסירת עבודות.

60. מינהל בת"ש ומינהלת הרק"ל משמשים כגורם מלווה וכבוקרה על הפרויקטים המקודמים ע"י נת"ע, בתחומי העיר. תהליך ליווי הפרויקטים נועד לתווך בממשק שבין העבודות המתוכננות ע"י נת"ע למה שקורה בעיר בתחומי העבודות ולעזור לנת"ע בקידום הפרויקטים ככל שניתן.

61. גורמי הביצוע (קרי, נת"ע וקבלנים מטעמה) נדרשים בביצוע הליך התיאום הנדסי, מול מינהל בת"ש/ המרכז העירוני לתיאום הנדסי, לפני תחילת ביצוע העבודות, קבלה והטמעת הערות גורמי העירייה הבודקים את תכניות הביצוע ביחס לתשתיות הקיימות במרחב העבודות ובגמר השלמת התיאום- הוצאת היתר/ רישיון לביצוע העבודות בכפוף לאישור תקציבי מצד הגורם המבצע וללוחות זמנים המתואמים עם גורמי העירייה.

62. במהלך ביצוע העבודות, למינהל בת"ש/ המרכז העירוני לתיאום הנדסי, אין את המשאבים לליווי שוטף ומלא של העבודות המבוצעות ברחבי העיר (40-50 פרויקטים במקביל), כולל ללא יכולת למעקב שוטף על סטאטוס התקדמות העבודות ולפיכך פעילות זו מבוצעת באופן מדגמי בכפוף לכ"א שבמינהל.

בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כדלקמן: "התקבל אישור מנכ"ל לתקן מהנדס לליווי פרויקט הרק"ל. המשרה אוישה ב 1.3.22 ע"י מהנדס אורחי ולצערנו הוא עזב לאחר ארבעה חודשים. אנו בשלבי איתור מועמד/ת".

הערת הביקורת: הביקורת רואה באיש תפקיד המהנדס המלווה את התקדמות העבודות בפרויקט, חשיבות רבה ומאיצה במרכז לתיאום הנדסי לאתר בעל תפקיד שכזה בהקדם האפשרי.

63. עם גמר ביצוע העבודות המתוכננות, נמסר הפרויקט לגורמי העירייה האמונים על האחזקה והתפעול, בדומה להליכי מסירת כל פרויקט הנדסי בתחומי העיר.

ממצאים

64. הביקורת ריכזה נושאים מתוך סיכומי סטאטוס פרויקט הקו הסגול, שנתקבלו מטעם מינהל בת"ש, הכוללים הערכות לפתיחת שיקוע קרליבך וועדות היגוי, לרבות סטאטוס תכנון וביצוע העבודות בקווים, בנושאים העיקריים הבאים: ועדת היגוי קו סגול שנידונה ב-11/21 וב-01/22, ועדת היגוי קו ירוק שנידונה רק ב-12/21, ללא קיום ועדות היגוי לאורך שלבי התכנון השונים וללא רציפות ומעקב החלטות מאותם הישיבות.

להלן דוגמאות לנושאים שנדונו פעמים מעטות ללא דיוני המשך לצורך מעקב ובקרה-

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון רק פעם אחת ב-02/2020	מינהלית רק"ל- באחריותה לבקש מנת"ע מועדי כניסה/ יציאה משטחי העבודה+ ביצוע בקרה ומעקב לקראת הביצוע. הצגת כלי מעקב ובקרה שבנתה, המנתח את עב' נת"ע בצורה מסודרת לפי מקטעי תכנון וביצוע בכל שלושת תוואי הרק"ל- תמונת מצב בכל נק' זמן נתון, מסייע לאתר פערים ועיכובים בעב' נת"ע לפי לוח"ז ומסייע לעירייה בעבודתה שלבי נוהל העבודה העירוניים מול נת"ע מוטמעים בכלי זה ומפורטים בו שלבים ותתי שלבים בלוח"ז נת"ע, כאשר עיתוי התכנון והביצוע של נת"ע משפיעים באופן ישיר על תקציב העירייה, מועדי יידוע הציבור, הסברה לבעלי עסקים וכו' מנכ"ל העירייה - לבחון הקמת גוף עירוני שיוקם תחת המרכז העירוני לתיאום הנדסי שילווה באופן שוטף וצמוד את עבודת נת"ע בשטח וידווח

דוגמאות	נושאים לטיפול
	מאתרי העבודה לגבי קצב העבודה- בהמשך לסיכום דיון מנכ"ל בנושא הערכות להמשך עבודות הרק"ל מתאריך 26/9/19.
נידון רק פעם אחת ב-08/2020	עלויות- מינהל בת"ש ירכז אומדן של עב' השיקום הנדרשות מחוץ לאתרי עבודות קבלני נת"ע (מיסעות, תח"צ, תחנות אוטובוס, שבילי אופניים, תיקוני ריצוף).
נידון רק פעם אחת ב-11/2021	פינויים/ הפקעות
נידון רק פעם אחת ב-05/2020	אבן גבירול- שביל אופניים בזמן עב' בקו הירוק
נידון רק פעמיים, הראשונה ב-02/2020 והשנייה ב-06/2020, מאז לא נידון.	גשר הירידים- גשר לה"ר (הרחבת גשר רק"ל המתוכנן מעל נת"א) חיבור גשר הירידים לטיילת המדע.
נידון רק פעם אחת ב-05/2020	פורטל נורדאו
נידון פעמיים ראשון ומאז 07/2021 לא נידון.	גשר נחל הפרדסים לפארק עתידי- בקצה הקו הירוק מזרחית לעתידים

65. מנהל המרכז העירוני לתאום הנדסי מסר בהתייחס לבקרים מטעם העירייה כדלקמן: "צוות הפיקוח של המרכז העירוני לתאום הנדסי מבצע בקרות שוטפות על נראות ובטיחות אתרי עבודות של נת"ע. לבקשת הביקורת מצורפת טבלה ובה נחוני הבקרה לשנת 2022 + מספר דוגמאות של בקרות שנעשו בשטח + דוגמה לסיכום פ"ע מנכ"לים בנושא הנראות. התקבל אישור מנכ"ל". באשר לשמירת שבילי אופניים רציפים ובטוחים לאורך כל תקופת העבודות, מסר מנהל המרכז העירוני לתאום הנדסי כדלקמן: "העירייה פועלת באופן שוטף מול נת"ע והנהלת הפרויקט לשמירה על מרחב ציבורי פתוח ונגיש לרבות שבילי אופניים רציפים (ככל שניתן) ומדרכות נגישות ומוארות".

66. הביקורת מציינת כי הסטאטוס המוצג בוועדות ההיגוי שנתקבלו כולל עדכון חלקי ביחס לנושאים הרלוונטיים בקווים הירוק והסגול, כפי שבאים לידי ביטוי בסיכומי הפגישות השוטפות בנושאי השלמות תכנון ותיאום הנדסי (היתרים, רישיונות, הס"ת, השלמות תכנון מפורט, אישורי תכנון) וכן אינו כולל את סטאטוס הטיפול בנושאים נוספים במסגרת ועדות ההיגוי, לרבות: קו ירוק- מקטע G4 (מקטעי משנה 4-2, 4-3.1, 4-3.2, 4-4, 4-5.1, 4-5.2, 4-8, 4-9, מרכזי DB), מקטע G5-2, מקטע מרכזי/ תת"ק- תחנת קפלן, תחנת רידינג (מעל הירקון + רוקח), הסדרי

- תנועה זמניים במפלו הרחוב (תחנות תת"ק), מקטעים G3-1.1, G3-1.2 (עבודות במפלו הרחובות + תחנות).
67. הביקורת מציינת כי הסטאטוס המוצג בוועדות ההיגוי אינו כולל מעקב החלטות משיבות קודמות ו/או התקדמות הטיפול באותם הנושאים מוועדות ההיגוי הקודמות.
68. הביקורת ריכזה נושאים הכוללים אישורי רישיונות לביצוע תשתיות/ מנשרים ומצגות בהודעות לציבור עבור ההכנה לקראת ביצוע העבודות במקטעים השונים, שנתקבלו מטעם המרכז העירוני לתיאום הנדסי, במהלך השנים 2021-2022 ורישיונות לעבודות תשתית לקבלנים בתקופה שבין 12/2020 ועד 06/2023, לדוגמא: הקו הירוק- מקטע דרומי- רחובות הר ציון ותחנת לוינסקי (הוצאו בתקופה שמסוף 21 ועד לאמצע 22), הקו הסגול- רחובות אלנבי ובן יהודה (הוצאו בתקופה של 02-09/22), הקו הירוק- מקטע תת"ק- אבן גבירול- תחנות תת"ק+ צמתים+ מקטעי רחובות (הוצאו בתקופה של סוף 2020+ סוף 21- קיץ 22), חדרי טרפו.
69. לא הועברו לביקורת למרות בקשתה, המסמכים הקשורים לאישורי תכניות ביצוע/ אישורי גמר תיאום הנדסי, עם השלמת התכנון המפורט ע"י נת"ע/ קבלנים/ צוות תכנון מטעמה, במקטעי הקווים הירוק והסגול אלא רק אישור רישיונות לעבודות תשתית ופרסומי מנשרים עבור עבודות צפויות במקטעי הקווים השונים.
- בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כדלקמן: "לבקשת הביקורת מצורפים מספר תיאומים הנדסיים של הקו הירוק והסגול. תיאומים אלו אושרו ע"י כל גורמי התשתית הרלוונטיים".
- הערת הביקורת: לא הוצג לביקורת אישור מפורט ונפרד של מינהלת הרק"ל על כך שכל דרישות העירייה הוטמעו בתכניות הביצוע טרם קבלת האישור של המרכז לתיאום הנדסי. לביקורת נמסר כי לא נהוג להפיק אישור מפורט ונפרד, היות וכל הערות העירייה מוטמעות במהדורות תכניות הביצוע.
70. הועברו לביקורת, אישורי מהנדס העיר לתכניות ביצוע שנמסרו למתכנתת הות"ל/ מינהל תכנון, עבור מקטעי התכנון השונים שהוגשו לעירייה לטובת אישורם, טרם היציאה לביצוע, בתקופה שבין 10/2020 ועד 07/2022.
71. מתוך אישורי מהנדס העיר לתכניות הביצוע שנמסרו למתכנתת הות"ל/ מינהל תכנון, ניתן לציין, את האישורים בקטעים, לדוגמא: קו סגול- רח' בן יהודה, קו ירוק- מקטעי רחובות, תחנות תת"ק, קידוחים אופקיים, חדרי טרפו, תחנות, פירי שילוח ופורטלים.

72. לא הועברו לביקורת למרות בקשתה, כל המסמכים הקשורים לאישור תכניות במקטעים משלימים/ חסרים בקו הירוק לרבות: זרועות צפונית ומזרחית בקו הירוק, אבן גבירול- נורדאו כולל פורטל+ פיר שילוח, תחנת רידינג, גשר מעל ירקון- רוקח, כיכר מילאנו, מקטע תת"ק, תחנת קרליבך, מתחם השומרון- אתר התארגנות ופיר שילוח כולל הצמתים ואתרי העבודה/ ההתארגנות שבתוואי.
73. לא הועברו לביקורת למרות בקשתה, כל המסמכים הקשורים לאישור תכניות במקטעים משלימים/ חסרים בקו הסגול לרבות: מסוף ארלזורוב, רח' ארלזורוב (נמיר- אבן גבירול- דיזינגוף- בן יהודה), תחנות איכילוב, אבן גבירול, דיזינגוף, גורדון, בוגרשוב, מוגרבי, אלנבי (בן יהודה- העלייה), לוינסקי (העלייה- גשר ההגנה), דרך ההגנה (גשר ההגנה- פארק וולפסון), דרך השלום כולל התחנות, אתרי ההתארגנות והצמתים שבתוואי.
74. לא נמצאה הלימה בחלק ממוקדי העבודה בין אישורי מהנדס העיר לתכניות המיועדות לות"ל, בהשוואה להחלטות/ פרוטוקולי ועדה ארצית לתכנון ובניה ובהשוואה להיתרי ביצוע של המרכז העירוני לתיאום הנדסי, לדוגמא בפורטל לוינסקי (אישורי מהנדס העיר לות"ל מתאריכים +06/21 +03/22 +07/22, בשונה מפרוטוקולי הועדה הארצית לתכנון ובניה מתאריכים +02/22 +06/22 ובשונה מהיתרי העבודה של התיאום ההנדסי מתאריכים 12/21, +04/22 +05/22).
75. נתקבלו פרוטוקולי ומסמכי החלטות של ישיבות ועדת משנה להקלות של הוועדה הארצית לתכנון ולבניה של תשתיות לאומיות, הכוללים אישורי מסמכי תכנון מפורט לפני ביצוע, בתקופה שבין 11/2019 ועד 06/2022.
76. הביקורת ריכזה מתוך פרוטוקולי ומסמכי החלטות הועדה הארצית לתכנון, את האישורים בקטעים הבאים, כדוגמא: קו סגול- מקטע מערבי נדון בסוף 2019 וב-03-07/21, קו ירוק- מקטע דרומי (נדון ב-07/20 וב-02/22), מקטע מרכזי (נדון ב-10/20, 03-05/21, 07/21, 02-06/22), מקטע צפוני (נדון ב-03/21, 05/21, 07/21).

המרכז העירוני לתיאום הנדסי- תחום פיקוח

רקע

77. בתחילת שנת 2022 הוקמה יחידת הפיקוח הפועלת כיחידת משנה במרכז העירוני לתיאום הנדסי. הביקורת מציינת, כי היחידה הוקמה רק בחלוף כשנתיים מהחלטת מנכ"ל העירייה להקים את היחידה.
78. תפקיד יחידת הפיקוח הוא לפקח ולנטר פערים ובעיות באתרי הביצוע השונים ברחבי העיר, בכלל ובאתרי העבודות של נת"ע בביצוע הרק"ל, בפרט.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "יחידת הפיקוח במרכז העירוני לתיאום הנדסי, נועדה לפקח על כלל העבודות בעיר, לרבות באתרי נח"ע."

ממצאים

79. בשיחה שקיימה הביקורת עם מנהל תחום הפיקוח מטעם המרכז העירוני לתיאום הנדסי בתאריך 28/05/23 ובהתבסס על הנתונים שהעביר, עולים הנתונים והפרטים הבאים:

א. יחידת הפיקוח הוקמה בתחילת שנת 2022, בכפיפות למנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי, כחלק מהמדיניות העירונית להגברת הפיקוח בעיר בנוגע לחזות ונראות אתרי העבודה והנגישות של משתמשי הדרך והבטיחות, בדגש על איתור פערים בין תנאי היתרי העבודה ולבין הביצוע בפועל.

ב. היחידה מונה כ-9 מפקחי שטח, כאשר החלוקה לאזורי האחריות בין המפקחים, מתבצעת לפי הרובעים הקהילתיים של מינהל קהילה. על כל רובע יש מפקח אחד, שמבצע בקרת שטח במרחב הציבורי על עבודות התשתיות והבניה ואחראי על כל מה שקורה בשטח מבחינת הנראות באתרי העבודה, העמידה בתנאים וברישינות.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "תקן היחידה הוא ל-10 מפקחים, האיוש כיום עומד על 8. משורה אחת מתוך ה-8 מאוישת על ידי שני עובדים, כל אחד בחצי משורה."

ג. תכנית העבודה של צוות הפקחים נבנית על יד מנהל תחום הפיקוח והיא כוללת בקרות יזומות באתרים השונים (הגדרת משימות יומיות למפקחים) וכן טיפול בקריאות/פניות ציבור המתקבלות דרך המוקד העירוני (106) או דרך מינהל קהילה, כאשר זמני התגובה יהיו מידיים במקרה של אירוע שבר, או בטווח של עד 24 שעות ממועד הקריאה/ הפניה כאשר לא מדובר בקריאה המסווגת כדחופה.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "תחום הפיקוח, מקבל פניות ציבור/פניות מוקד 106, אך ורק דרך תחום קשרי קהילה של המרכז העירוני לתיאום הנדסי."

ד. סמכות הפיקוח בשטח הינה מכוח התנאים להיתר העבודה במרחב הציבורי (הסדרי התנועה לאורך תוואי הרק"ל וסביב התחנות התת קרקעיות/ במפלס הרחוב), שניתנו לקבלני הביצוע מטעם נת"ע והאישורים שניתנו לעבודות לילה באתרים.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "סמכות הפיקוח בשטח הינה מכוח התנאים שניתנו בתיאום ההנדסי וברישיון העירוני לעבודה במרחב הציבורי."

- ה. היחידה עובדת בשיתוף פעולה הדוק עם משטרת ישראל וככל שהתנאים של משטרת ישראל הופרו, אזי מועבר דיווח של היחידה למשטרה בהתאם.
- ו. הפיקוח באתרי העבודה של נת"ע כולל בדיקות של חריגה מתנאי הסדרי התנועה שניתנו לקבלני הביצוע, לרבות בנושאי בטיחות בתנועה במרחב הציבורי, הנראות וחזות האתרים- בכל הקשור לעבודות המבוצעות מחוץ לגדרות העבודה.
- ז. היחידה איננה בודקת נושאים של בטיחות בעבודה באתרי קבלני נת"ע.
- ח. במקרה של חריגה מתנאי ההיתר, היחידה דואגת להוציא התראות עם רשימת הליקויים והחריגות מתנאי ההיתר שניתן באתר עבודה מסוים. אם הקבלן בשטח לא פועל לתיקון הליקויים והחריגות בתוך פרק הזמן שהוגדר לו - היחידה פועלת גם להפסיק עבודות לאלתר ולבטל את ההיתר באותו האתר, בו מתקיימת החריגה מהתנאים (נשלח צו הפסקת עבודה עד לתיקון הליקויים עם העתק למנכ"ל העירייה).
- ט. אין בסמכות המפקחים להטיל קנסות על קבלני הביצוע באתרי העבודה.
- י. היחידה לוקחת חלק בישיבות סימולציה המתקיימות לפני ביצוע הסדרי תנועה משמעותיים במוקדי עבודות נת"ע.
- קבלני הביצוע מטעם נת"ע מקבלים הנחיות מפורטות בנוגע לנראות אתרי העבודות שבאחריותם במהלך העבודות (גדרות, אתרי התארגנות, תחנות, רצועות עבודה אורכיות, אתרי העבודה בצמתים), על בסיס "המדריך לקבלן/ זכייין בבואו למסור עבודה לעיריית ת"א- יפו- עדכון 05", בתוקף מיום 26/05/20, המצורף למסמכי ההתקשרות. בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "קבלני הביצוע מטעם נת"ע מבצעים את הפרויקטים על בסיס תכניות הסדרי התנועה הזמניים המאושרות ובהתאם ל"מפרט אביזרים לעבודות תשתית בעיר". המדריך לקבלן/זכייין נכתב בראיית אופן מסירת העבודה לעירייה ולא לעבודה השוטפת."
- יא. עבודת היחידה הינה מול צוות ניהול הפרויקט מטעם נת"ע ולא באופן ישיר מול הקבלנים, כולל פניות ישירות במקרים של ממצאים חריגים.
- יב. היחידה מקיימת תהליכים של הפקת לקחים כחלק מהמרכז העירוני לתיאום הנדסי ושדרוג תמידי של תהליכי הביקורת בשטח.
- יג. היחידה מנהלת את דוחות המעקב החודשיים בהם קיים מיפוי של כלל אתרי הביצוע הרלוונטיים, פרטים כללים על הביקורים, פרטים על העבודה המבוקרת, ממצאי ביקורת השטח, סטאטוס הביקורת/ העבודה בשטח.

יד. בנוסף היחידה מפיצה, בכל ביקור שטח, דוחות ביקורת הסדרי תנועה זמניים פרטיים בכל אתר ואתר בו מבקר מפקח מטעם היחידה, כולל פרטי הפרויקט, ציון הביקורת (תקין, לא תקין, חמור, חמור מאוד, הפסקת עבודה), בדיקת מערך הבטיחות באתר, הבטיחות בתנועה, בצירוף תיעוד מהאתר ומסקנות לסיכום הסיור הכולל את ריכוז ליקויי הבטיחות שפורטו בדוח.

טו. סוכם בין מנכ"לים (עירייה- נת"ע) כי חוזי ההתקשרות החדשים שיופצו לקבלני הביצוע, יכללו גם את עלויות המפרטים העירוניים, כך שפעל העלויות בין דרישות העירייה לסטנדרט של נת"ע יחולק באופן שווה בין נת"ע והעירייה, זאת במטרה לשפר את האחידות בנראות פני העיר באזורי העבודה השונים.

80. מניתוח סיכום פעילויות יחידת הפיקוח במהלך השנים 2022-2023, עולה כדלקמן:

א. בשנת 2022 התקיימו על ידי היחידה 4,616 ביקורות שטח בכלל אתרי הבניה בעיר, והוצאו על ידה 286 דרישות להפסקת עבודה ו-49 שימועים. מתוך סה"כ הביקורות שנערכו ברחבי העיר, נערכו 700 ביקורות באתרי הרק"ל (כ-15% מכלל הפעילות היחידה) ו-46 דרישות להפסקת עבודה, כמפורט להלן:

סיכום פעילות תחום פיקוח תיאום הנדסי- שנת 2022

חודש	פעילות היחידה בכלל פרויקטי הבינוי בעיר		פעילות היחידה בפרויקטי הרק"ל		סה"כ
	שימועים	הפסקות עבודה	בקורות	הפסקות עבודה	
ינואר		6	175	1	25
פברואר		9	279	6	63
מרץ		21	298	7	59
אפריל	3	28	266	7	75
מאי	6	19	352	-	56
יוני		28	327	12	90
יולי	3	36	426	4	95
אוגוסט	4	24	432	-	32
ספטמבר	1	18	361	1	69
אוקטובר	3	9	319	-	58
נובמבר	18	34	609	3	80
דצמבר	11	54	772	3	61
סה"כ	49	286	4616	46	700

ב. לפי הנתונים שנמסרו לביקורת ב-05/23, התקיימו בשנת 2023 בתקופה שבין ינואר-אפריל, כ-76 סיורי/ בקרות שטח על ידי המפקחים מטעם יחידת הפיקוח באתרי נת"ע, לפי הפילוח הבא: ינואר- 14, פברואר- 19, מרץ- 24, אפריל- 19 וכי בוצעה עצירת עבודה אחת (1) בלבד בחודש ינואר.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי:

"הנתון הבסיסי לעניין סיכום הפעילות לארבעת החודשים הראשונים לשנת 2023 מסתכם במיטמת הממצאים 2,420 בקרות ולא 76 כפי שצוין במיטמת הממצאים, מכאן גם החישוב למוצע בקרות למפקח משתנה.

נציין גם, כי המצבה הפעילה של המפקחים בתחום הפיקוח עומדת על 8 מפקחי שטח ולא 9 כפי שצוין במיטמת הממצאים (אחד מהתקנים מאויש ע"י שני מפקחים בחצאי משרות). נציין כי מפקחי השטח האזוריים, עוסקים בנושאים נוספים כגון: בקרות על עבודות תשתית ופיתוח של גורמים עירוניים וחיצוניים, כגון חברת החשמל, חברות תקשורת, קיום ישיבות הכנה טרום תחילת פעילות אתרי בנייה מול גורמי הניהול מטעם הקבלן, פיקוח על הסדרי הבטיחות במרחב הציבורי, סביב אתרי הבניה.

נתוני הפעילות של תחום הפיקוח לשנת 2022 במבלה שלהלן:

סיכום פעילות תחום פיקוח תיאום הנדסי- שנת 2022													
רק בפרויקטי הרק"ל					כלל פרויקטי הבינוי בעיר								
חודש	סה"כ כללי			מתוכם	סה"כ בקרות עבודה נת"ע	סה"כ הפסקות עבודה	שימועים	בקרות לילה	crm	בקרות תגובה	בקרות יזומות	סה"כ בקרות נת"ע עבודה נת"ע	סה"כ הפסקות עבודה נת"ע
	סה"כ בקרות	הפסקות עבודה	שימועים										
ינואר	175	6							2	32	45	25	1
פברואר	279	9										63	6
מרץ	298	21										59	7
אפריל	266	28	3						20	76	201	75	7
מאי	352	19	6						39	125	214	56	-
יוני	327	28	-						37	113	199	90	12
יולי	426	36	3						23	141	264	95	4
אוגוסט	432	24	4						41	130	289	32	-
ספטמבר	361	18	1						32	92	243	69	1
אוקטובר	319	9	3						29	95	209	58	-
נובמבר	609	34	18						40	209	377	80	3
דצמבר	772	54	11						45	232	523	61	3
סה"כ מצטבר שנתי	4616	286	49						308	1245	2564	700	46

נתוני הפעילות של תחום הפיקוח לשנת 2023 כפי שמופיעים במיזמת הממצאים היום חלקיים, להלן הנתונים המעודכנים בטבלה שלהלן:

סיכום פעילות תחום פיקוח תיאום הנדסי- שנת 2023

רק בפרויקטי הרק"ל						כלל פרויקטי הבינוי בעיר			חודש
סה"כ הפסקות עבודה נת"ע	סה"כ בקרות נת"ע	בקרות יזומות	בקרות תגובה	crm	בקרות לילה	סה"כ כללי			
						שימועים	הפסקות עבודה	סה"כ בקרות	
1	106	432	295	50	111	20	52	750	ינואר
9	122	395	240	28	69	7	47	619	פברואר
2	112	368	212	41	69	9	42	596	מרץ
-	99	221	162	76	39	2	21	455	אפריל
9	155	544	279	44	86	11	65	812	מאי
11	98	336	212	79	81	12	58	589	יוני
14	85	301	166	51	62	3	47	515	יולי
3	78	272	197	70	42	3	33	535	אוגוסט
49	855	2869	1763	439	559	67	365	4871	סה"כ מצטבר שנתי

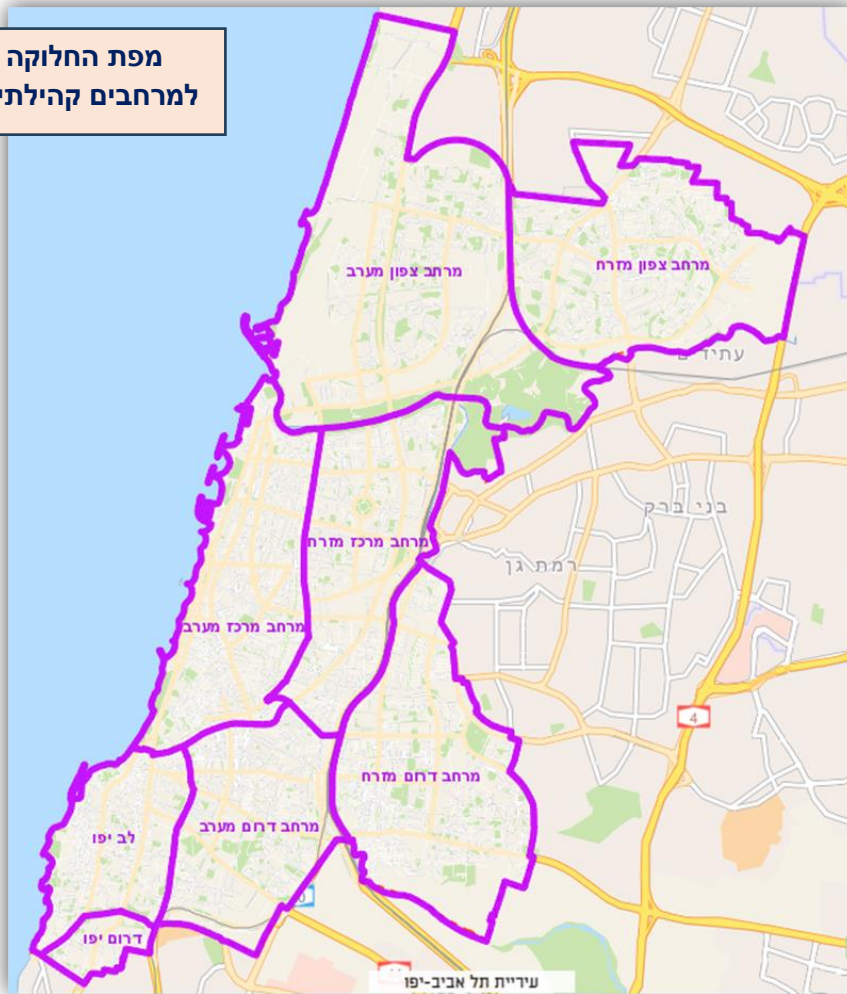
לאור הנתונים שהוצגו לעיל, אין כל ירידה בפעילות מול אתרי הרק"ל לא בהיקף הבקרות ולא בהפסקות העבודה. בנוסף, לא ברור מקור הנתונים בסעיפים ו' ו- יד'. לאור מה שהוצג לעיל נראה כי יש להתייחס לנתונים המעודכנים.

הערות הביקורת: הביקורת מציינת כי הנתונים שמציג מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי מתייחס לכלל סיורי הפיקוח ברחבי העיר (שנת 2022- 4,616 ביקורות שטח, שנת 2023- 4,871 ביקורות שטח) וללא התמקדות רק בביקורי הפיקוח באתרי הרק"ל (שנת 2022- 700 ביקורות שטח, שנת 2023- 855 ביקורות שטח עד 08/23) וכן מבהירה כי מקור הנתונים נתקבל מהמרכז העירוני לתיאום הנדסי במהלך חודש 05/23 ורק לאחר בקשה חוזרת של הביקורת, נתקבלו במהלך חודשים ספטמבר- אוגוסט האחרונים כלל נתוני פעילות הפיקוח עבור שנת 2023, נכון למועד קבלתם.

ג. הביקורת קיבלה קובץ עדכני (בתאריך 18/10/23) הכולל את כלל נתוני פעילות יחידות הפיקוח עבור חודשים 01-09/23 לפילוח הדומה לנתונים החלקיים שנתקבלו במהלך חודש מאי האחרון. בשנת 2023 התקיימו בתקופה שבין ינואר- ספטמבר, כ-931 סיורי/ בקרות שטח על ידי המפקחים מטעם יחידת הפיקוח באתרי נת"ע, לפי הפילוח הבא: ינואר- 106 פברואר- 122, מרץ- 111, אפריל- 99, מאי- 153, יוני- 96, יולי- 85, אוגוסט- 71, ספטמבר- 88 וכן בוצעו 50 הפסקות עבודה.

- ד. הביקורת תעיר כי מדובר בעליה משמעותית (של כ-65%) שנרשמה בהיקף בקורות השטח באתרי נת"ע, בשנת 2023 ביחס לתקופה המקבילה בשנת 2022 (931 ביקורות בתקופה 01-09/23, בהשוואה ל-564 בקורות שטח בתקופה המקבילה בשנת 2022).
- ה. הנתונים מצביעים על עלייה בממוצע כ-3.4 ביקורי שטח ביום/ באתרי הרק"ל במהלך 2023 בהשוואה לממוצע של כ-2 ביקורי שטח ביום/ באתרי הרק"ל במהלך התקופה המקבילה ב-2022.
- ו. בנוסף, תעיר הביקורת גם על עלייה בעצירת עבודות באתרי הרק"ל במהלך התקופה ינואר - ספטמבר 2023 (50 פעמים, בהשוואה ל-38 עצירות עבודה בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-32%).
- ז. יצוין כי דוחות ריכוז פעילות המפקחים בשטח כוללים את הנושאים הבאים:
- 1) פרטים כללים- תאריך ביקור, שם המפקח, כתובת האתר, מרחב קהילתי (מרכז- מערב/ מזרח, דרום- מזרח/ מערב, צפון- מערב/ מזרח- מצ"ב מפת מרחבים להלן), סוג הפיקוח (יזום/ תגובה/ CRM).
 - 2) פרטי העבודה המפוקחת- שם היזם, שם קבלן הביצוע, שעות הפעילות בעבודה (יום/ לילה), סוג העבודה (תשתית/ בינוי), מס' רישיון, תוקף רישיון, יועץ בטיחות בתנועה.
 - 3) ממצאי הפיקוח- לפי קטגוריות: סדר וניקיון, התאמה לתכנית, תקינות ונגישות, גדרות/ חבקים, מעקות בטיחות, שילוט ותמרור, סימוני כביש, עבודה לפי רישיון- בחינת ממצאים לפי: מתקיים- $\sqrt{}$ / לא מתקיים- X / לא רלוונטי.
 - 4) סטאטוס פיקוח/ עבודה- לפי קטגוריות: התראה, עצירת עבודה, שימוע, הערות.
- ח. מניתוח הנתונים עולים הממצאים הבאים לפי קטגוריה- פרטים כללים, בחלוקה לפי מפת המרחבים הקהילתיים בעיר:

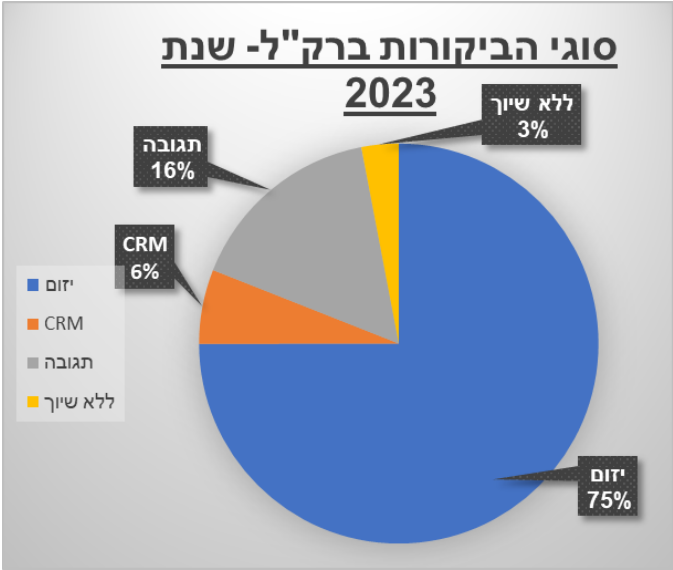
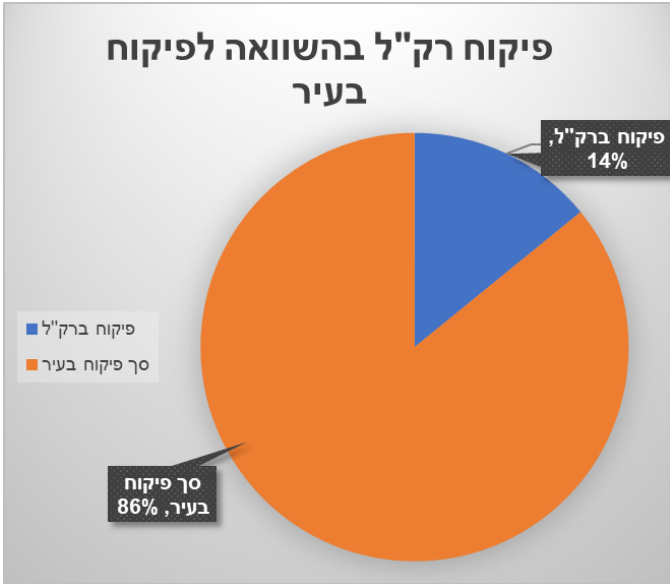
מפת החלוקה
למרחבים קהילתיים

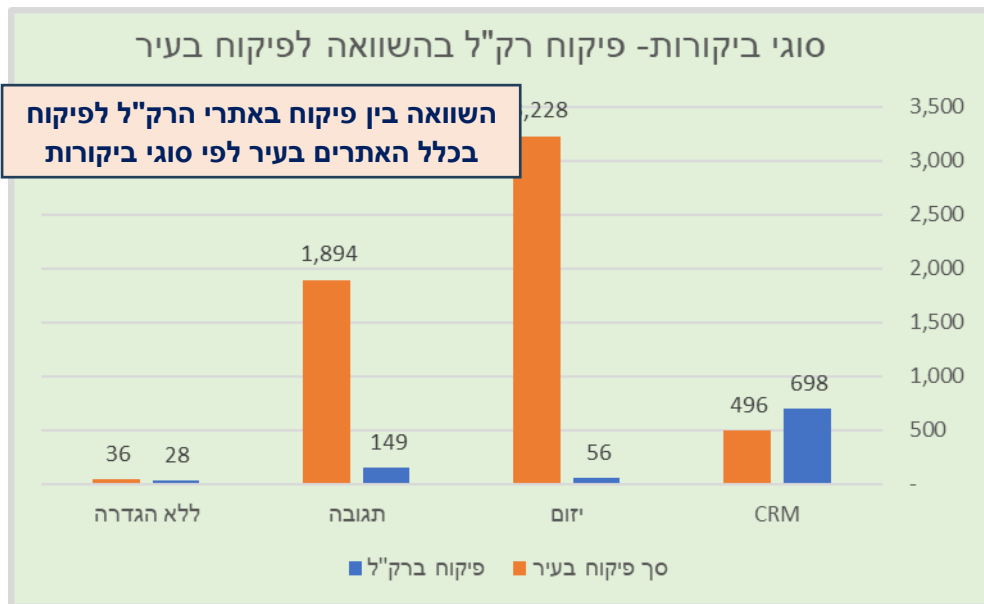

סוג הביקורת					מרחב קהילתי									כמות בקורות	שנת 2023 חודש
סה"כ	(ריק)	תגובה	יזום	CRM	סה"כ	(ריק)	צפון מערב	צפון מזרח	מרכז מערב	מרכז מזרח	דרום יפו	דרום מערב	דרום מזרח		
106		11	94	1	106	2	15	5	51	12		2	19	106	ינואר
122		12	105	5	122	28	17	8	29	8		4	28	122	פברואר
111		19	91	1	111	43	19	8	10	21		1	9	111	מרץ
99		12	53	34	99	46	13	10	6	12		2	10	99	אפריל
153		40	108	5	153	65	26	7	14	33		6	2	153	מאי
96	28	9	53	6	96		22	11	22	7		8	26	96	יוני
85		13	71	1	85	43	10	4	14	2		9	3	85	יולי
71		15	55	1	71		2	6	32	14	1	4	12	71	אוגוסט
88		18	68	2	88		9	5	11	13		15	35	88	ספטמבר
931	28	149	698	56	931	227	133	64	189	122	1	51	144	931	סה"כ

סוג הביקורת					מרחב קהילתי										כמות בקורות	תקופה 01-09/23
ללא הגדרה	ללא תגובה	יזום	CRM	סה"כ	סה"כ	ללא הגדרה	צפון מערב	צפון מזרח	מרכז מערב	מרכז מזרח	דרום יפו	דרום מערב	דרום מזרח			
931	28	149	698	56	931	227	133	64	189	122	1	51	144	931	פיקוח ברק"ל	
5,654	36	1,894	3,228	496	5,654	300	465	589	1,378	1,105	314	611	892	5,654	סך פיקוח בעיר	
16%	78%	8%	22%	11%	16%	76%	29%	11%	14%	11%	0%	8%	16%	16%	% רק"ל מכללי	

פילוח פיקוח באתרי הרק"ל בהשוואה לפיקוח בכלל האתרים בעיר ולפי סוגי

ט. "סוג הפיקוח" בשטח של יחידת הפיקוח:

- (1) "יזום" - ביקור יזום של המפקחים באתרי העבודה;
 - (2) "תגובה" - ביקור באתרי העבודה בעקבות פניה של אחת מהיחידות העירוניות;
 - (3) "CRM" - ביקור באתרי העבודה בעקבות פניה של המוקד העירוני / פניות הציבור.
- י. ניתן להסיק כי פעילות המפקחים מטעם יחידת הפיקוח, מתרכזת, בפרויקטי הרק"ל (כ-16%) בהשוואה לפיקוח בכלל פרויקטי הבינוי בעיר, לפי הפילוח הבא: במרכז העיר (מערב+ מזרח) - 311 ביקורים ברק"ל בהשוואה ל-2,483 ביקורים בכל העיר (כ-11% מכלל הפעילות בעיר, בדרום העיר (מערב+ מזרח) - 195 ביקורים ברק"ל בהשוואה ל-1,503 ביקורים בכל העיר (כ-16% מכלל הפעילות בעיר), בצפון העיר (מערב+ מזרח) - 197 ביקורים ברק"ל בהשוואה ל-1,054 ביקורים בכל העיר (כ-11% מכלל הפעילות בעיר) ופעילות ללא הגדרה ברורה - 227 ביקורים ברק"ל בהשוואה ל-300 ביקורים בכל העיר (כ-76%).
- יא. ניתן לראות כי פעילות המפקחים מטעם יחידת הפיקוח, המסתכמת ב-931 ביקורים, בתקופה שנבדקה, מתרכזת בפרויקטי הרק"ל לפי הפילוח הבא: במרכז העיר (מערב+ מזרח) - כ-31% מכלל פעילותם בכל המרחביים הקהילתיים בעיר (311 ביקורים מתוך 931), בדרום העיר (מערב+ מזרח) - כ-20% (195 מתוך 931), בצפון העיר (מערב+ מזרח) - כ-21% (197 מתוך 931) וללא הגדרה ברורה - כ-24% (227 מתוך 931).

יב. ניתן לראות כמו כן, כי מרבית פעילות המפקחים הינה יזומה, כ-75% (698 ביקורים יזומים מתוך 931) ורק כ-22% הינם סיורי תגובה/ CRM של המפקחים על פניות מהיחידות העירוניות האחרות או כתוצאה מפניות הציבור/ תלונות במוקד העירוני.

יג. ניתן להסיק בנוסף, כי פעילות יזומה של המפקחים בפרויקט הרק"ל מהווה רק 22% מכלל הפעילות היזומה ברחבי העיר (698 ביקורים יזומים מתוך 3,228), ביקורי תגובה/ CRM כתוצאה מפניות יחידות עירוניות אחרות/ קשרי קהילה/ מוקד/ פניות ציבור מהווה רק 8% מכלל ביקורי התגובה לתלונות בכל העיר (205 ביקורי תגובה מתוך 2,390 ביקורי תגובה בכלל העיר).

יד. מניתוח הנתונים עולים הממצאים הבאים לפי קטגוריה- פרטי העבודה המפוקחת:

2023 חודש	בקרות	תחולת העבודה				סוג העבודה					
		יום	יממה	לילה	(ריק) סה"כ	אחר	בינוי	ל"ר	תשתיות	(ריק) סה"כ	
ינואר	106	79	1	26	106		2		91	13	106
פברואר	122	103	1	18	122	1	1		84	36	122
מרץ	111	96		15	111		2		97	12	111
אפריל	99	89		10	99		2		97		99
מאי	153	104		28	153	21	0		118	35	153
יוני	96	82		14	96		2		45	49	96
יולי	85	26	1	15	85	43	1		84		85
אוגוסט	71	24		11	71	36			71		71
ספטמבר	88	69		18	88	1			88		88
סה"כ	931	672	3	155	931	101	10	1	775	145	931

2023	בקרות	תחולת העבודה				סוג העבודה					
		יום	יממה	לילה	(ריק) סה"כ	אחר	בינוי	ל"ר	תשתיות	(ריק) סה"כ	
פיקוח ברק"ל	931	672	3	155	931	101	10	1	775	145	931
סך פיקוח בעיר	5,654	4,908	14	591	5,654	141	3,275	215	1,927	236	5,654
% רק"ל מכללי	16%	14%	21%	26%	16%	72%	0.3%	0.5%	40%	61%	16%

טו. מניתוח הנתונים ניתן להבין כי מרבית פעילות המפקחים הינה ביום, כ-72% מכלל פעילות היחידה (672 ביקורי יום מתוך 931), כ-26% סיורים בלילות (155 ביקורים מתוך 931) וכ-11% סיורים שלא הוגדרו כלל (101 מתוך 931).

טז. ניתן לראות כמו כן, כי סיורי היום באתרי הרק"ל מהווים רק 14% מכלל סיורי היום בכלל אתרי העבודה ברחבי העיר (672 סיורי יום מתוך 4,908 סיורי יום בכלל האתרים בעיר), סיורי הלילה ברק"ל מהווים 26% מכלל סיורי הלילה ברחבי העיר (155 סיורי לילה מתוך 591) וסיורים לא מוגדרים באתרי הרק"ל מהווים כ-72% מכלל הסיורים הלא מוגדרים ברחבי העיר (101 מתוך 141 סיורים לא מוגדרים).

יז. בקטגוריית סוגי העבודה, ניתן להסיק שמרבית אתרי הרק"ל מוגדרים כפרוייקטי תשתיות (83%-ב-775 מקרים מתוך 931 ביקורות), רק 1% מוגדרים כפרוייקטי בינוי (ב-10 ביקורות מתוך 931) וב-16% לא מוגדר בביקורת כל סוג עבודה (145 מקרים מתוך 931 הביקורות).

יח. עוד ניתן ללמוד כי פרויקטי הרק"ל המוגדרים כפרוייקטי תשתיות מהווים ב-40% מכלל הביקורות שבוצעו ע"י יחידת הפיקוח במהלך התקופה שנבדקה (775 מקרים מתוך 1,927 ביקורות ברחבי העיר) ואחוז אפסי (0.3%) מוגדר כביקורת בפרוייקט בינוי מתוך כלל הביקורות בפרוייקט בינוי ברחבי העיר (ב-10 מקרים מתוך 3,275 ביקורות בפרוייקט בינוי בעיר). מתוך 236 ביקורות שבהן לא הוגדר סוג העבודה, מהווים פרויקטי הרק"ל כ-61% (145 ביקורות ברק"ל מתוך 236).

יט. משמעות 931 ביקורות בשטחי העבודה של הרק"ל מתוך 5,654 ביקורות בכלל אתרי העבודה בעיר, במהלך 9 החודשים הראשונים של השנה (כ-275 ימים קלנדריים כ-215 ימי עבודה), הינה ממוצע של כ-3.4 ביקורות/יום קלנדר (4.3 ביקורות/יום עבודה), ומהווה כ-16% מכלל הביקורות בכלל אתרי העבודה בעיר- בממוצע שימוש רק בפקח ורבע מתוך צוות של 8 פקחים, לאורך כל השנה עבור פיקוח בפרוייקטי הרק"ל.

כ. מניתוח הנתונים עולים הממצאים הבאים לפי קטגוריה- **ממצאי הפיקוח בשטח**, הכולל ציונים שניתנו בכלל שטחי העבודה ע"י המפקחים לפי קטגוריות בסיסיות: סדר וניקיון, התאמה לתכנית, תקינות ונגישות, גדרות וחבקים, מעקות בטיחות, שילוט ותמרור, סימני כביש ועבודה לפי רישיון:

גדרות / חבקים				תקינות נגישות				התאמה לתכנית				סדר וניקיון				בקורת	01-09/2023
(ריק)	ל"ר	✗	✓	(ריק)	ל"ר	✗	✓	(ריק)	ל"ר	✗	✓	(ריק)	ל"ר	✗	✓		
2	11	20	73	3	5	24	74	10	8	25	63	1	8	31	66	106	חודש
1	15	43	63	1	13	56	52	6	14	35	67	1	15	51	55	122	ינואר
0	9	31	71	0	6	44	61	1	7	22	81	1	7	57	46	111	פברואר
0	35	22	42	0	24	28	47	0	29	21	49	0	15	36	48	99	מרץ
0	13	63	77	0	12	67	74	0	8	64	81	0	10	66	77	153	אפריל
3	14	31	48	2	11	47	36	3	10	36	47	3	8	42	43	96	מאי
0	18	49	18		16	36	33	0	14	31	40	0	16	26	43	85	יוני
0	15	27	29	1	12	25	33	0	11	28	32	0	4	29	38	71	יולי
2	8	30	48	0	7	30	51	0	4	31	53	0	3	36	49	88	אוגוסט
8	138	316	469	7	106	357	461	20	105	293	513	6	86	374	465	931	ספטמבר
34	1,693	1,559	2,368	24	1,562	1,685	2,383	54	1,368	1,704	2,528	20	1,151	1,823	2,660	5,654	פיקוח ברק"ל
24%	8%	20%	20%	29%	7%	21%	19%	37%	8%	17%	20%	30%	7%	21%	17%	16%	סך פיקוח בעיר
																	% רק"ל מכללי

עבודה עפ"י רישיון				סימוני כביש				שילוט ותמרור				מעקות בטיחות				בקרות	01-09/2023
(ריק)	ל"ר	✘	✔	(ריק)	ל"ר	✘	✔	(ריק)	ל"ר	✘	✔	(ריק)	ל"ר	✘	✔		
8	6	23	69	1	12	27	66	5	8	22	71	6	25	5	70	106	חודש
8	13	29	72	1	28	39	54	1	17	31	73	1	32	21	68	122	ינואר
1	13	11	86	2	18	28	63	1	8	27	75	2	20	5	84	111	פברואר
0	26	12	61	0	34	24	41	0	29	22	48	0	41	15	43	99	מרץ
3	6	45	99	0	22	44	87	0	7	59	87	0	32	31	90	153	אפריל
1	5	24	66	5	18	26	47	3	14	33	46	2	31	15	48	96	מאי
3	5	24	53	0	27	16	42	0	20	17	48	0	30	17	38	85	יוני
0	3	19	49	2	20	14	35	0	15	24	32	0	25	12	34	71	יולי
0	2	8	78	0	10	19	59	0	8	32	48	0	12	22	54	88	אוגוסט
24	79	195	633	11	189	237	494	10	126	267	528	11	248	143	529	931	ספטמבר
224	1,027	1,330	3,071	37	3,220	826	1,571	30	1,578	1,424	2,622	37	4,647	237	733	5,654	פיקוח ברק"ל
11%	8%	15%	21%	30%	6%	29%	31%	33%	8%	19%	20%	30%	5%	60%	72%	16%	סך פיקוח בעיר
																	% רק"ל מכללי

כא. מניתוח הנתונים ניתן לראות כי:

בכ-50% מביקור השטח בפרויקט הרק"ל נמצא כי נשמר הסדר והניקיון- 465 ביקורות ברק"ל מתוך 931 ביקורות ברחבי העיר (ב-40% לא נשמר הסדר והניקיון),

רק ב-55% מאתרי הרק"ל הייתה התאמה של הביצוע לתכנון- 513 ביקורות ברק"ל מתוך 931 ביקורים (ב-31% לא נמצאה התאמה שכזאת),

בחצי מהביקורות ברק"ל נמצאה תקינות, נגישות, גדרות וחבקים ע"פ הנדרש- 461/469 ביקורי ברק"ל מתוך 931 ביקורים ברחבי העיר (בכ-35% לא נמצאה התאמה למה שנדרש באתר),

תקינות מעקות בטיחות, שילוט ותמרור נמצאה ב-57% מאתרי הרק"ל שנבדקו- ב-529 אתרי רק"ל מתוך 931 ביקורות ברחבי העיר (ב-15%-29% לא נמצאו מעקות בטיחות, שילוט ותמרור כנדרש),

ב-25% מאתרי הרק"ל נתגלו בעיות של סימוני כביש במסגרת הסדרי התנועה הזמניים- ב-494 אתרים בתוך 931 ברחבי העיר (במחצית מהאתרים בלבד נמצא ההתאמה הנדרשת להסדרי התנועה הזמניים המאושרים),

וב-68% מכלל האתרים נמצא כי בוצעה עבודה על פי הרישיון- ב-633 אתרי רק"ל מתוך 931 ביקורות ברחבי העיר (ב-21% מהאתרים- העבודה בוצעה ללא רישיון).

כב. ניתן להסיק כמו כן, כי מתוך כלל הביקורות באתרים ברחבי העיר (5,654 ביקורות),

תפסו הביקורות ברק"ל (931 ביקורות ברק"ל) כ-16%, לרבות הממצאים הבאים:

אתרים נקיים ומסודרים- 17% (465 ביקורות ברק"ל מתוך 2,660 ביקורות) בהשוואה ל-21% מהאתרים שנמצאו לא מסודרים ונקיים (374 ביקורות ברק"ל מתוך 1,823),

אתרי הרק"ל מהווים רק 20% מתוך כלל האתרים בבדיקת התאמת הביצוע לתכניות (513 ביקורות ברק"ל מתוך 2,528 ביקורות ברחבי העיר), בהשוואה ל-17% מתוך כלל האתרים ברחבי העיר שהם לא נמצאה התאמה זו,

אתרי הרק"ל גם מהווים רק 19-20% מתוך כלל האתרים ברחבי העיר בכל הקשור לתקינות, נגישות, גדרות וחבקים (כ-461/469 ביקורות ברק"ל מתוך כלל 2,383 /2,368 ביקורים בכלל האתרים בעיר),

הקפדה על שימוש במעקות בטיחות באתרי הרק"ל מהווה 72% מכלל הביקורות שבוצעו ברחבי העיר בנדון (529 ביקורות ברק"ל מתוך 733 הביקורות),

שילוט ותמרור באתרי הרק"ל מהווים רק כ-20% מתוך כלל הביקורות ברחבי העיר בהן נבדק השימוש בשילוט ותמרור (528 מקרים ברק"ל מתוך 2,622 מקרים ברחבי העיר), סימוני כביש שנבדקו באתרי הרק"ל מהווים כ-1/3 מכלל האתרים ברחבי העיר שבהם נבחן נושא הסימון על הכביש כנדרש בתכניות הסדרי תנועה (494 פעמים ברק"ל מתוך 1,571 ביקורים ברחבי העיר),

עבודה ע"פ רישיון נבדקה באתרי הרק"ל רק ב-21% מהמקרים בכלל אתרי העבודה בעיר (633 מקרים ברק"ל מתוך 3,071 בדיקות ברחבי העיר).

כג. בסטאטוס ביקור שטח/ עבודה לפי קטגוריה- הערות, נרשמו בין היתר על ידי הפיקוח התראות, צווי הפסקת עבודה, זימון לשימוע והערות ע"פ הפירוט הבא:

2023		בקות		התראה		עצירת עבודה		שימוע	
חודש	ק	ללא (ריק)	ק	ללא (ריק)	ק	ללא (ריק)	ק	ללא (ריק)	ק
ינואר	106	0	106	1	105	106	106	106	106
פברואר	122	13	109	9	113	122	122	122	122
מרץ	111	1	110	2	109	111	111	111	111
אפריל	99	1	98	0	99	99	99	99	99
מאי	153	12	141	9	144	153	153	153	153
יוני	96	3	93	11	85	96	96	96	96
יולי	85	8	77	14	71	85	85	85	85
אוגוסט	71	2	69	3	68	71	71	71	71
ספטמבר	88	8	80	1	87	88	88	88	88
פיקוח ברק"ל	931	48	883	50	881	930	931	930	931
סך פיקוח בעיר	5,654	554	5,100	383	5,271	5,579	5,654	5,579	5,654
% רק"ל מכללי	16%	9%	17%	13%	17%	17%	16%	17%	16%

כד. מניתוח הנתונים ניתן להסיק כי הוצאו התראות בכ-5% מסך הביקורות בתקופה שנבדקה (ב-48 מקרים מתוך 931 הביקורות) והוצאו צווי הפסקות עבודה ב-50 ביקורות מתוך סך 931 הביקורות.

כה. ניתן ללמוד כמו כן, כי הוצאו התראות באתרי הרק"ל בכ-9% מכלל האתרים ברחבי העיר בהן הוצאו התראות וכן הוצאו צווי הפסקת עבודה בכ-13% מכלל האתרים בעיר (50 צוים באתרי רק"ל מתוך 383 צוים בכלל האתרים בעיר).

כו. להלן דוגמאות מההערות שנרשמו ע"י הפקחים במסגרת הביקורות באתרי הרק"ל:

(1) דוגמאות מהערות חודש 01/23 - חסימה לפי תכנית, העבודה הופסקה מאחר ולא

הושלם הרישיון, לא בוצעה עבודה, הצבת הסדר בהתאם לתכנית, ליקוי בטיחות בתוואי, סיור משותף עם הקבלן+ ניהול הפרויקט, יצא דוח לתיקון ליקויים, בוך/ תמיסת בנטונייט מקידוחים על הכביש שגרמה לתאונת דרכים, בקרה על דוח בטיחות של יועץ, סיור לאחר הערות שניתנו, יציאה מאתר בינוי בעיתית, יצא דוח ליקויים חמור, ניתנו הנחיות לתיקון, בור במדרכה טופל ונסלל עם אספלט, יש לתקן שקיעות אספלט ובליטות בחציות הן במיסעה והן בשביל הולכי הרגל, יצא מסמך לניהול הפרויקט, מהמורות כביש- תבוצע בדיקה חוזרת, עבודה ללא רישיון- נשלח דוח ליקויים חמור, לאחר בקרה שניה לא טופלו המהמורות בכביש, בדיקת חציות ברחוב, סלילה ותיקון חציות, סיור לאישור חידוש רישיון הסדרי תנועה, נפרש בשטח הסדר שלא נדרש, פריסה תקינה, לא ניתן לחדש את הרישיון עקב מיתוג לקוי וגדר לא לפי פרט עיריית ת"א, שילוב תכניות הסדרי תנועה- גדר נפלה על המדרכה, אין מעבר להולכי רגל שיורדים לכביש, אין שילוט הכוונה.

(2) דוגמאות מהערות חודש 02/23 - התראה מכתב להפסקה והמצאת דוח, עובדים

ללא הסדרי תנועה מתאימים בעת ניקוי שוחות מהצטברות אספלט, יצא דו"ח בקרה על שיבושי כביש, בוצע דו"ח בקרה לאתר העבודה, עצירה לתיקון ליקויים, העברת הסדר- נתבקש פירוק וסלילת אספלט מחדש- כרגע אין שיתוף פעולה, בדיקות מעבדה ליציבות הקרקע, נשלח דוח ליקויים (מערכת גספאצ'ו), לא תיקנו ליקויים, לא בוצעה עבודה בשטח, סיור לאור ביקורת יום קודם, דיווח למנה"פ על אי סדר, החציות בצד צפון אינן תקינות, גידור לקוי בצד דרום, גידור התפרק, סלילת אספלט לא בוצעה כמו שצריך, ללא גידור- סכנת נפילה, ללא תיקון ליקויים, עבודה ללא רישיון בתוקף- נשלח מייל חמור בנדון, בוצעה חסימה הרמטית בכביש, הפסקת עבודה, בקרה תקינה לפני מרוץ מרתון, ישנם ליקויים לפני חידוש רישיון, לאחר הטיפול בליקויים- אושר הרישיון, החפירה פתוחה- נדרש לשים פקחים במקום- עובד שלא ע"פ הרישיון.

- (3) דוגמאות מהערות חודש 03/23 - ביקורת לחזרה לעבודה- לא אושר, מעברים לא ראויים- אי סדר, בעיות בגידור, גידור ורישיון- נדרש לטפל, טופלו מפגעים, סיור שגרתי, אוטובוס שקע עקב בור בכביש, סגירת צומת ללא אבזרי בטיחות, מרבית הליקויים טרם טופלו, יש להשלים חבקים תקינים לגידור משני צידי הכביש, לתקן חציות, לתקן חור בשוחה במעבר החציה, לאחר בקרה- לא מאושר הרישיון, עובדים תקין ע"פ תוכנית, רישיון ופקחים כנדרש, עבדו ללא רישיון בתוקף וללא אישור לילה- העבודה הופסקה ויצא דוח חמור, גידור לא תואם את המפרט החדש, ביצעו חסימות כביש- ללא תכנית שטח, מדרכה סגורה בחלקה לטובת עב' ריצוף.
- (4) דוגמאות מהערות חודש 04/23 - שילוט בגדר מסתיר שדה ראייה במעבר החציה, יש להשלים גידור ומיתוג/ תמרור/ מעקה בטיחות/ בורות/ קולטנים, תלונות מהמוקד העירוני, נשלח מייל למנה"פ לתיקון בורות בכביש, נשלח מייל בפעם הרביעית על המצאות מהמורות הכביש, האתר ממשיך לעבוד ללא רישיון-נשלח מייל בנושא, טרקטור עובד בצומת ומפריע לתנועה, מפגע במדרכה- טופל בשטח, דוח בקרה יצא לאתר, טרם הושלם הטיפול בליקויים, סיור יזום, התחילו בביצוע עבודה לפני סגירה של הצומת - העבודה נעצרה עד להשלמת ההסדר, בקרה על הסדר תנועה ופינוי משאיות שהמתינו על נתיב הנסיעה, שלב הקידוחים- לא לחסום שביל הולכי רגל, הוספת חבקים בגדרות, הסתרת שדה ראייה בצומת וליקויי תחזוקה שוטפים.
- (5) דוגמאות מהערות חודש 05/23 - מכונת קידוח- צמצום נתיב, בהפסקת עבודה, ביקורת בדיקה בעקבות הפסקת עבודה- לא רשאים לחזור לעבודה, הסרת ההסדר והחזרת המצב לקדמותו, העברת שלב ביצוע בצומת ללא אבזרי בטיחות, כביש שקע בצומת- חציה, שילוט לא תקין, חסימת רחוב ללא אישור ותיקון בורות וליקויים באתר- לטיפול מיידי, חסימת הכביש עם משאית עפר ובורות לתיקון, עבודה במהלך הפסקת עבודה, האזור נראה לא טוב, לא נקי, לא מגודר כהלכה, המפקחים לא מסונכרנים עם העבודה, בעיות עם סימוני כביש, תיקון שקיעה של הקולטן, הסרת עמודים, תמרור ואבני גישוש, בבקרה חוזרת נשלחו ליקויים נוספים, ישלח דוח בטיחות לאחר כל הטיפול בליקויים, אתר עובד ללא רישיון- נמסר להשלים חבקים, עבודה ללא אישור לילה- נשלח דוח חמור, הפסקת עבודה, קיבלו דוח ליקויים.

- (6) דוגמאות מהערות חודש 06/23 - חזרה לעבודה ביטול הפסקת עבודה, יש לטפל בליקויים ולדווח בחזרה (עצירת עבודה בעקבות הליקויים החמורים עד לטיפול בליקויים), הסדר תנועה לא נפרס על פי תכנית מאושרת- ניתנו הערות הקבלן תיקן את הפריסה, מנהל העבודה התחלף האתר נראה לא טוב, פינוי חלקי של פסולת, סיור בשטח - שיפור בנראות האתר אושר חידוש, גידור לא תיקן, ניקיון, אספלט, תמרור, התייחסות למתכנן, הצבת הסדר לא תקינה- בקרה חוזרת משותפת עם נציג נת"ע, גידור שלא ע"פ מפרט, לאחר טיפול הליקויים מאושר הרישיון, הפסקת עבודה ממשיכה בפעם השלישית, לאחר כחודש של הפסקת עבודה- הרישיון שוחרר, ביצעו עבודה כאשר תם הרישיון ונדרש להשיב מצב לקדמותו ולא פינו חומרים, חברת חשמל עבדו בשטח למרות שהאתר בעצירת עבודה, סימון כביש מחוק- יתבצע תיקון, כלי צמ"ה הסתובבו בסמוך לאתר ללא פקחי תנועה- קיבלו התראה ופקח הגיע לשטח, יצא דו"ח על עצירת עבודה הנושא בטיפול של נת"ע, לא הוחזר המצב לקדמותו, הושאר שטח מוזנח עם מפגעים- הועבר למנהל פרויקט נת"ע לטיפול במפגעים עד לבקרה נוספת.
- (7) דוגמאות מהערות חודש 07/23 - סטטוס "חמור" יש לטפל בליקויים במסגרת העברת התנועה ולהחזיר דיווח ואם לא אז תישקל הפסקת העבודה, חסימת הכביש בצומת עם משאית מנוף ללא אישור משטרה- זומנה משטרה- נרשם דוח והכביש נפתח, זימון לשימוע עקב עבודה באתר בעת הפסקת עבודה, עבודה מחוץ לאתר ללא אישור לילה ובעת הפסקת עבודה, יש לטפל במעבר החציה במהמורות בכביש, נדרש שיפור הסדר תנועה, האתר לא מתוחזק כהלכה בכלל על גבול החמור, תיקון ליקויים- קרצוף ריבוד- יצירת משפך בצורה לקויה- טופל בשטח, הפרת צו הפסקת עבודה, ביצוע עבודה ללא רישיון קבוע, גידור נשען על מעקה, עבדו ללא אישור לילה- לא היה עם מי לדבר באתר/ העבודה נעצרה, אישור העברת תנועה והשלמת ליקויים- גידור ע"ג מעקה, ניקיון נוסף, גידור TLV, נשלח מייל חמור בנושא- עבודה ללא רישיון בתוקף, חוסר בפקחים בתחילת העבודה.
- (8) דוגמאות מהערות חודש 08/23 - שקיעה בכביש בצומת- טופלה והתנועה זורמת, חסימת רחוב ללא אישור עם משאית לפריקת ציוד באתר, חסימת צומת עקב חפירה להכנסת צינור ללא אישור המשטרה- רק"ל במקום- העבודה הופסקה, ביצוע ניקיון, סדר, קרצוף וריבוד של הצומת במייד, הסדרת תמרור מטעה על הרמזורים, הסדרת תמרור אין כניסה לרחוב, טיפול במקום בבור בכביש, עבודה במדרכה לתיקון אבני השפה ללא אישור עבודת לילה, בסיור משותף הועלו ליקויים רבים באתר והוצא צו עצירת עבודה עד לתיקון הליקויים, עבדו ללא אישור לחסימה

הרמטית וללא תאום ברחוב- לא ניתן היה לעצור העבודה מאחר ונוצר מצב של עבודת שבר- נשלח מייל לנת"ע לבריור המחדל, האתר קיבל הוראה לתיקון באופן מידי של מעבר החציה המאוד מסוכן בכיכר, להחליף את מעקות הבטון במעקות תקניות, להוסיף על המעקות גדרות רשת מתכת על פי התקן, לתקן סימוני כביש, לגדר את שטח ההתארגנות בגדר פאנל ממותגת, לתקן גודל תמרורים ולהוסיף תמרורי הוריה עם מלל, כניסה ויציאה של כלי צמה שלא ע"פ הסדר, גידור עת"א טרם הושלם, פסולת מרובה, מעברי הולכי רגל, השלמת אי תנועה וסגירת בורות.

(9) דוגמאות מהערות חודש 09/23- נשלח דו"ח ליקויים חמור לטיפול, לא הגישו דו"ח פיקוח עליון ולא סיימו לטפל בכל הליקויים מהסיוור הקודם, בסיוור ביקורת שנערך ע"י ש. פ. נמצא שאתר בכלל לא היה מוכן לביקורת, מפעילי האתר גרמו לחסימת הכביש של המקטע הנ"ל מאחר ולא עבדו על פי התכניות המאושרות, חלק מהליקויים לא טופלו, אנשים עדיין יורדים לכביש בצורה מסוכנת, אזור המגלשיים באי התנועה פרוץ ומסוכן, פריסת הסדר בצורה לא נכונה, בוצע סיוור בשטח והובהר לצוות המנהלים כיצד יש לבצע את פריסת הגידור לאורך של כ-1 ק"מ, הוחלט כי האתר יגודר על ידי שלושה סוגי גידור שונים בהתאם לעבודה ולהתקדמות בפרויקט: גדר איסכורית, גדר לוקובונד והשלמת גדר TLV במעברי שביל הולכי הרגל, שטח התארגנות לא מגודר, חידוש אספלט, רצוף רבוד בכביש, ניקיון וסדר, חסימת נתיב נסיעה, פתיחת גידור שלא ע"פ הסדר, ניקיון האתר, עצירת עבודה בצומת עקב חסימה של מעבר הולכי רגל באי תנועה- סיוור משותף עם קשרי קהילה, ניקיון כללי כולל מעברים, פינוי פסולת, סגירת בורות, סימוני צבע, עבודה ללא אישור לילה ורישיון- נשלח דוח חמור בנושא, הסדר הוצב ללא אישור.

81. הביקורת ביקשה ממנהל מחלקת פיקוח על הבניה, להבהיר את "גבולות הגזרה" ותחומי האחריות בין יחידת הפיקוח של המרכז העירוני לתיאום הנדסי לבין מחלקת פיקוח על הבניה/ אגף רישוי ופיקוח על הבניה. נמסר כדלקמן:

א. מחלקת פיקוח על הבניה מבצעת את אכיפתה בתוך תחומי פרויקט הבינוי בעיר (מגדר אתר העבודה וכלפי פנים), להבדיל באכיפת יחידת הפיקוח של המרכז העירוני לתיאום הנדסי שמבצעת את אכיפתה מסביב לאתרי הבניה בעיר (בסביבת אתרי הבניה בעיר ועד לתחומי גדרות אתרי העבודה).

ב. קיים שיתוף פעולה בין יחידות הפיקוח של אגף רישוי ופיקוח על הבניה ושל המרכז העירוני לתיאום הנדסי.

- ג. למחלקת פיקוח על הבניה סמכויות אכיפה בתוך אתרי העבודה ברחבי העיר (עצירת עבודות בניה בתוך האתרים), בשונה מיח' הפיקוח של המרכז לתיאום הנדסי אשר משולל ביכולת אכיפה בתוך תחומי אתר העבודה, אלא רק בסביבת העבודה בכל הקשור להסדרי תנועה זמניים סביב האתרים, הניקיון והסדר סביבם.
- ד. ההקפדה על עבודה באתרים לפי תנאי התב"ע הינה בסמכות של מחלקת הפיקוח על הבניה, בשונה מיח' הפיקוח של המרכז לתיאום הנדסי, אשר בסמכותה רק לעצור עבודות שבהן לא מתקיימים התנאים שניתנו לקבלני הביצוע במסגרת הסדרי התנועה הזמניים סביב האתרים.
- ה. בימים אלו מבוצעת הסדרת נהלים במוקד העירוני אשר בהם תוגדר הפניית תלונות התושבים בין 2 היחידות בהתאמה לגבולות האחריות של כל אחת מהן.
82. הביקורת מציינת את חשיבות נושא הניטור והבקרה בהסדרים המרחביים:
"...הדובר ייפגש עם ש.פ. ו-י.ג. ויחשבו יחדיו כיצד לפרסם לתושבינו את העשייה הרבה בנושא הניטור והבקרה ואף דרישות העירייה להסדרים מרחביים מכל קבלן של גוף חיצוני וכמובן מקבלנייה. מדובר בנושא שמטופל באופן שוטף ונמצא בראש סדר העדיפויות."

המרכז העירוני לתיאום הנדסי- קשרי קהילה תחום תשתיות ובניה

רקע

83. במרכז העירוני לתיאום הנדסי פועלת יחידה של קשרי קהילה בתחום התשתיות והבניה (להלן היחידה), אשר אחראית לממשקי העבודה בין המוקד העירוני, פניות ציבור, נת"ע והציבור, בהיבטים של טיפול בפניות ובתלונות ציבור.

ממצאים

84. לדברי מנהלת היחידה, כל הפניות המתקבלות במוקד העירוני ובפנ"צ (פניות ציבור), בכל הנושאים הקשורים לעבודות תשתיות ובניה במרחב הציבורי, מתנקזים ביחידה.
85. הפניות ממוקד 106 / מפנ"צ, שקיים לגביהן ספק אם נת"ע אחראית או שהפונה אינו מעוניין בטיפול של נת"ע או כשמדובר בפניות חוזרות ונשנות, מועברות באמצעות המערכת העירונית ליחידת קשרי קהילה להמשך טיפול. לאחר בדיקת היחידה, הטיפול בפניה יהיה לפי אחד מהאפשרויות שלהלן:
- א. יחידת קשרי קהילה, תעביר הטיפול לנת"ע אך תעקוב אחר הטיפול ותוודא שהפונה יקבל מענה ראוי מנת"ע. לדברי מנהלת היחידה, המדובר בעיקר בפניות חוזרות ונשנות המעידות על מצוקה של תושבים כגון רעשים חריגים כתוצאה מעבודות לילה, בידוד לא

- מספק שבוצע ואשר אינו מונע רעשי עבודה בדירת הפונה וכד'. במקרים מעין אלו, למרות שהנושא שייך לנת"ע היחידה תטפל ותסייע לפונה.
- ב. העברת הפניה לבדיקת יחידת הפיקוח של המרכז לתיאום הנדסי. לדברי מנהלת היחידה, המדובר בעיקר במקרים בהם נדרש לבצע בדיקות בשטח, בכדי לקבוע מי הגורם שאמור לטפל בבעיה שהעלה הפונה, או כאשר מדובר בעניין בטיחותי המצריך טיפול מדי.
- ג. הטיפול בפניה יועבר לנת"ע ללא טיפול היחידה וללא ביצוע מעקב אחר אופן הטיפול.
86. לדברי מנהלת היחידה, במקרים בהם מועברות פניות ישירות מהמוקד לנת"ע- אין למוקד חיווי על אופן הטיפול של נת"ע בפניות.
87. הצוות של קשרי קהילה מחולק גאוגרפית לפי מינהל קהילה. בצוות יש רפרנטית שאחראית על התקשורת מול נת"ע.

סיורי שטח באתרי הרק"ל

רקע

88. הביקורת ערכה מספר סיורי שטח באתרי העבודות לאורך קווי הרק"ל (הירוק והסגול), בשני מועדים כדלקמן:
- א. חודש אוקטובר 2022;
- ב. חודש יוני 2023.
89. סיור ראשון נערך בתאריך 17/10/22 (בשעות הבוקר המוקדמות), במוקדי העבודה השונים. להלן פירוט מקטעי **הקו הירוק** בהם סיירה הביקורת:
- תחנת רידינג- גשרי ירקון/ רוקח, תחנת נורדאו (פורטל, פיר שילוח, כיכר מילאנו, כיכר קסטל, בני דן- פנקס), תחנת ארלוזורוב (ז'בוטינסקי- ארלוזורוב, מגדל המאה, אבן גבירול/ ארלוזורוב), תחנת רבין (כיכר רבין, גן העיר- דוד המלך- צייטלין/ פרישמן), תחנת קפלן (קפלן- קרליבך, אבן גבירול/ קרליבך), הר ציון/ לוינסקי (תחנת לוינסקי+ פורטל, גינת לוינסקי, הגדוד העברי), השומרון (פיר שילוח+ את התארגנות), הר ציון (לוינסקי- שלמה- קיבוץ גלויות), פנחס לבון (קיבוץ גלויות- דרך בן צבי, תחנת אבו כביר), דרך בן צבי.
90. סיור שני נערך בתאריך 12/6/23 בחלק מאתרי העבודות לאורך הקו הירוק והסגול במוקדי העבודה שבהם מתקיימים סיורי מפקחי יחידת הפיקוח של המרכז העירוני לתיאום הנדסי ואשר לגביהם התקבלו פניות הציבור במוקד העירוני במהלך התקופה. זאת על מנת ללמוד האם הפניות טופלו על ידי העירייה/ נת"ע וכי ניתן מענה מתאים.

ממצאים

ממצאי הסיור שנערך באוקטובר 2022

91. להלן ליקויים/ הערות מתוך ממצאי הסיור באתרי הקו הירוק:

א. **אבן גבירול- רצועת הקולונדות**- תחומה באופן חלקי בגדר אטומה (2/3 גובה הקולונדה, בחצייה שקופה ובחצייה אטומה, תאורה ייעודית- חלקית בלבד, אורור טבעי (1/3 עליון פתוח), מקטעי גידור אטום לקולונדה שלא לצורך (פורטל נורדאו- צד מערב, כדוגמא), שילוט עסקים- לא ברור מה נדרש (חלק משלטי החזית הושארו לאורך רצועת העבודה שלא לצורך בתקופת העבודות- לדוגמא ברצועת העבודה המערבית מול מגדל המאה), גדר רשת ניידת- לא יציבה/ קשיחה/ ניתנת להזזה בקלות (שימוש כחלק מהסדרי התנועה, רצועות המעבר, רצועות להולכי רגל, תיחום אזורי עבודה), ללא סימון ברור לחלוקה בתוך הרצועה (עבור הולכי רגל, עבור הושבה לעסקים).

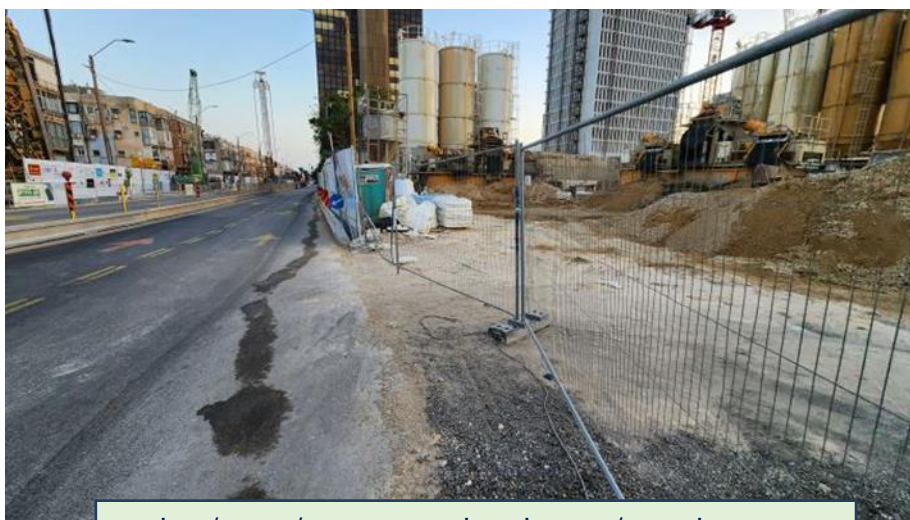
ב. **אתרי התחנות התת"ק/ צמתים**- אזורי עבודה מגודרים, מאורגנים באופן כללי, משולטים, ניתוב וסימון במיסעות- טעון שיפור (חידוש צביעה וסימון), תאורת רחוב זמנית חלקית, גידור חלקי באתר התארגנות, שילוט בטיחות ע"ג גדרות+ כניסות לאתרי עבודה- לקוי, סדר וארגון בתוך אתרי העבודה- בחלקו לקוי, שבילי אופניים- לא ברור (ללא נתיבים ייעודיים, ללא סימון ברור, מקטעים ללא שביל אופניים- לדוגמא: בני דן- שד' נורדאו- צד מערב), שילוט רצועות להולכי רגל- לא ברור בחלקו (לדוגמא: צומת אבן גבירול/ ארלזורוב- מערב), כניסות/ יציאות רכבים/ כלים לאתרי עבודה+ שילוט כניסה- לא מוסדר (נחסם גם גדר רשת זמנית, ללא שערים ותמרור ברור, סכנה בחציית הולכי רגל במדרכות וכניסות כלים/רכבים לאתרי העבודה, לדוגמא- אתר ההתארגנות בצומת ארלזורוב/ אבן גבירול), אבן שפה במפרדות זמניות- לקוי (לדוגמא: צומת אבן גבירול/ קרליבך/ לסקוב- רצועת הולכי רגל=ה"ר).

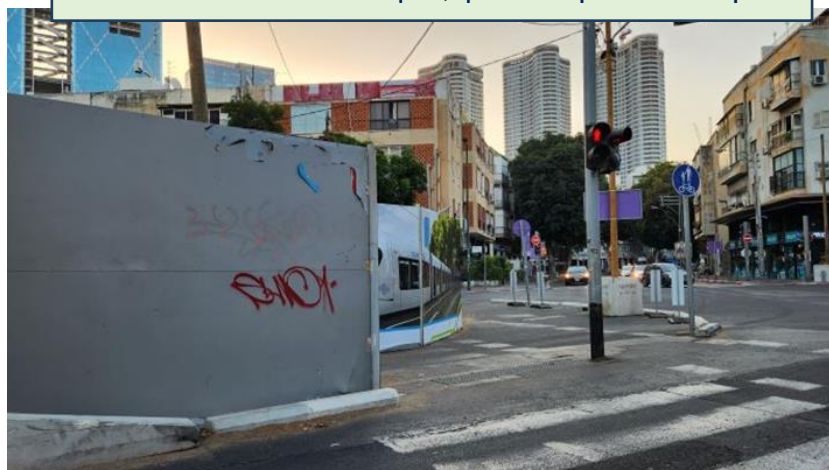
אבן גבירול/ נורדאו- סימון/ ניתוב לקוי- הסדרי תנועה זמניים

אבן גבירול- סימון/ ניתוב לקוי, ליקויים בשערים/ גדרות/ שילוט

אבן גבירול- סימון/ ניתוב לקוי, ליקויים בשערים/ גדרות/ שילוט

שד' הר ציון- ליקויים בגידור וללא שערים

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתאום הנדסי כדלקמן: "צוות הפיקוח של המרכז העירוני לתאום הנדסי מבצע בקרות שוטפות על נראות ובטיחות אתרי עבודות של נת"ע. לבקשת הביקורת מצורפת טבלה ובה נתוני הבקרה לשנת 2022 + מספר דוגמאות של בקרות שנעשו בשטח + דוגמה לסיכום פ"ע מנכ"לים בנושא הנראות".

הערת הביקורת: הממצאים בשטח מעידים כאמור, שעדיין נדרשת עבודת פיקוח באתרי העבודה הפעילים בכל הקשור להיבטי בטיחות ונראות.

92. **סיור במקטעי הקו הסגול:** הביקורת סיירה בתאריך 17/10/22 בשעות הבוקר המוקדמות באזור: העלייה, לוינסקי, גשר ההגנה, דרך ההגנה (גשר ההגנה- משה דיין).

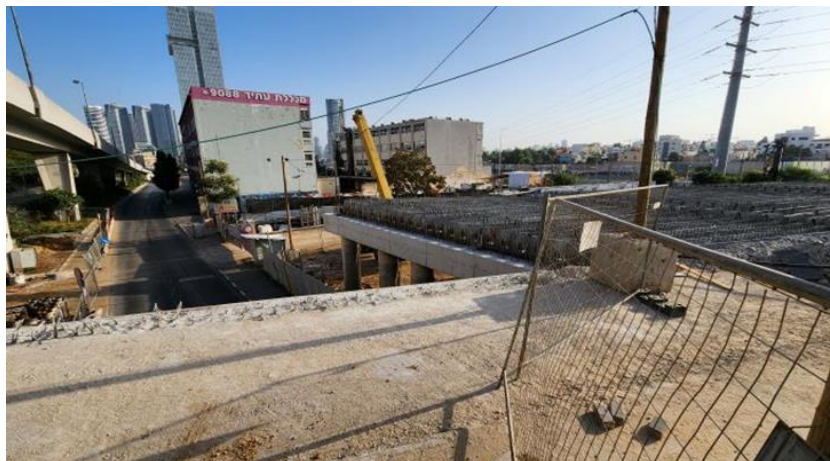
להלן ממצאי הסיור במקטעי הקו הסגול:

- א. לא נצפו בעת הסיור, כל עבודות הרק"ל לאורך רחובות העלייה ולוינסקי (לא אתרי התארגנות, לא מוקדי עבודה בכבישים/ הסדרי תנועה זמניים וכו').
- ב. **מבני דרך- גשר ההגנה-** בסיכומים נכלל שיקום של הגשר הקיים ובניית גשר חדש להולכי רגל מצפון לקיים, בשונה ממצב בשטח בו מבוצעות עבודות הרחבה משמעותית של הגשר הקיים, תוך הכפלת חתך הגשר לכיוון צפון עבור כלי רכב, הולכי רגל ומסילות הרק"ל.

ליקויים בגידור, ללא גידור בטיחות, גדרות פרוצים (גשר ההגנה)

ליקויים בגידור, ללא גידור בטיחות, גדרות פרוצים (גשר ההגנה)

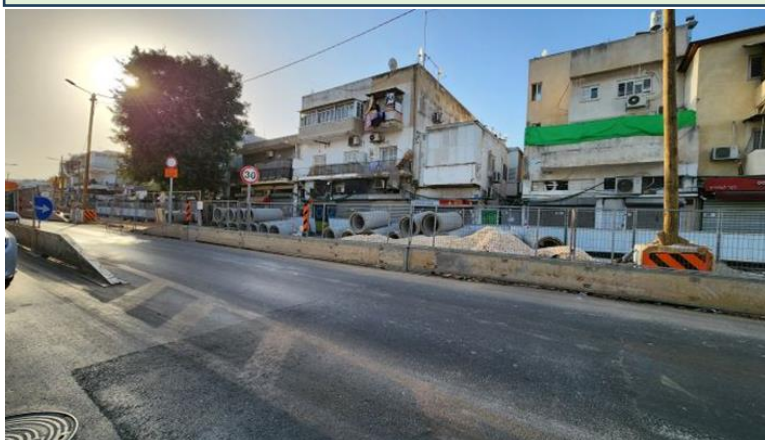

ג. כללי- רק"ל במפלס הרחוב- גידור אתרי עבודה רציף בחלקו ופרוץ בחלקו האחר (לדוגמא: הר ציון בין לוינסקי- שלמה, דרך ההגנה), ניתוב ושילוט אתרי עבודה (תנועה+ בטיחות)- לקוי, שבילי אופניים- לא קיימים נתיבים ייעודיים או נתיבים ללא סימון וניתוב ברור.

ליקויים בגידור, סימון, ניתוב, שערים/ גדרות פרוצים (דרך ההגנה)

ליקויים בגידור, סימון, ניתוב, שערים/ גדרות פרוצים (דרך ההגנה)

ממצאי הסיור שנערך ביוני 2023

93. להלן ממצאי הסיור שנערך בחלק מאתרי הקו הירוק והסגול:

א. מוקד עבודות באזור נורדאו- אבן גבירול- יהודה מכבי- יוחנן הורקנוס:

- (1) הפניות למוקד העירוני כללו תלונות על עבודות לילה ללא הודעה מראש, הסדרי תנועה בעייתיים (חסימות, הצרות נתיבי תנועה, ללא המשכיות בשבילים, תמרור וניתוב), גידור זמני ושילוט אתר, מכסי תאים/ שוחות (רופף/ פתוח/ מרעיש), הפסקות במערכת המים בשכונה, כבישים מאובקים ומלוכלכים, נזילות במערכות הביוב, קטעי ריצופים מפורקים/ שוקעים, בורות פתוחים, רעשי עבודה חריגים במהלך היום, רעידות בבנייני המגורים, הצפות מים בכבישים, בחלוקה של 01/23-37 פניות, 02/23-30 פניות, 03/23-50 פניות ו- 04/23-33 פניות.
- (2) מפקחי יחידת הפיקוח, ביקרו במספר מועדים במהלך השנה (01-05/23) באזור העבודה (15 סיורים יזומים/ כתגובה ב-01/23, 7 סיורים ב-02/23, 13 ב-03/23, 5 ב-04/23 ו-18 סיורים ב-05/23), כאשר ליקויים אותרו על ידם בנושאי סדר וניקיון, חוסר התאמות לתכניות, נגישות ותקינות, גדרות ומעקות בטיחות, שילוט ותמרור, סימני כביש ועבודה שלא ע"פ הרישיון.
- (3) בסיור בשטח של הביקורת נמצאו בעיות רבות בגידור ושילוט אתרי העבודה, בכללן ואבק, בסימוני כביש חסרים, במחסור בתמרור וסימון ברור, באי הקפדה על אתרי עבודה סגורים ואטומים לכניסת לא מורשים, בניתוב בעייתי בפסולת באתרים.

ליקויים בגידור, סימון, ניתוב, סדר וניקיון, שערים/ גדרות פרוצים (אבן גבירול)

ליקויים במעקות, סימון, ניתוב (אבן גבירול)

ליקויים בגידור, סימון, ניתוב, סדר וניקיון, שערים/ גדרות פרוצים (אבן גבירול + פנקס)

ליקויים בסימון במעברי חציה לתנועה דו כיוונית
 לא בטיחותיים (אבן גבירול) מדובר במעברי חציה

ב. מוקד עבודות באזור כיכר רבין- דוד המלך- אבן גבירול- בלוך- מלכי ישראל:

(1) הפניות למוקד העירוני כללו תלונות על עבודות לילה ללא הודעה מראש, הפסקות במערכת המים בשכונה, רעידות בבנייני המגורים, כבישים מאובקים ומלוכלכים בשאריות בטון ועפר, מערכת תאורה זמנית/ רחוב לא פועלת, נזילות/ הצפות במערכות הביוב, רעשי עבודה חריגים במהלך היום, הצפות מים בכבישים/ במדרכות, הסדרי תנועה בעייתיים (חסימות, הצרת נתיבים/ שבילים, תמרור, שילוט וניתוב, חידוש צבע, חסימת מדרכות/ מעברי חציה), מכשול לפני מעברי חציה, סדקים/ בולענים בכבישים, בחלוקה של 01/23 - 44 פניות, 02/23 - 15 פניות, 03/23 - 15 פניות ו- 04/23 - 27 פניות.

(2) מפקחי יחידת הפיקוח, ביקרו במספר מועדים במהלך השנה (01-04/23) באזור העבודה (10/1/23, 8/2/23, 16/4/23, 19/4/23, 20/4/23, 30/4/23 - 5 סיורים יזומים/ כתגובה), כאשר בעיות נתגלו בנושאי סדר וניקיון- 6 פעמים, נגישות ותקינות- פעם אחת, גדרות ומעקות בטיחות- 4 פעמים, שילוט ותמרור- 3 פעמים, סימני כביש- פעם אחת.

(3) בסיורים בשטח של הביקורת נמצאו בעיות רבות בגידור פרוץ ושילוט חסר אתרי העבודה, במחסור בתמרור וסימון ברור, בשבילים ללא המשכיות, באי הקפדה על אתרי עבודה סגורים ואטומים לכניסת לא מורשים, בפסולת באתרים.

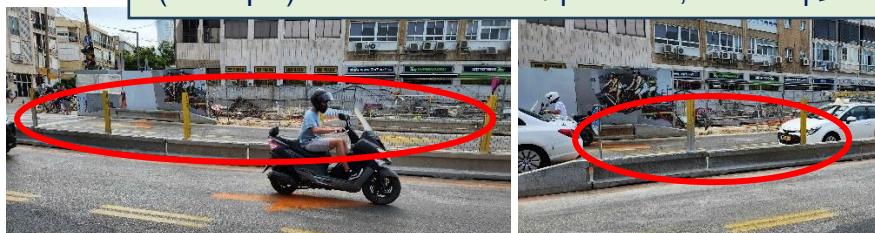
ליקויים בגידור, סימון אתר עבודה, שבילי אופניים חסומים (אבן גבירול)

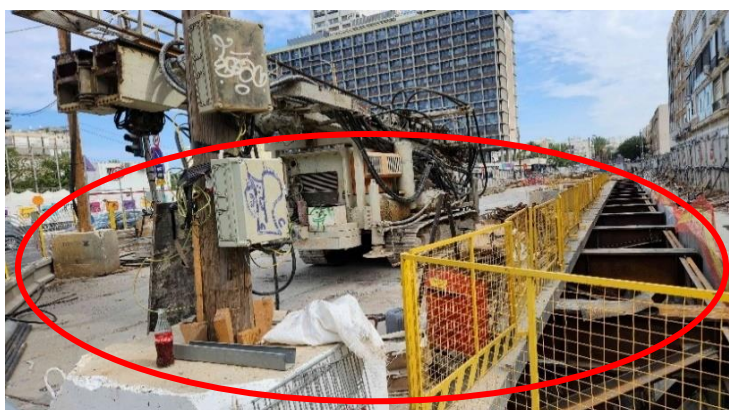
ליקויים בגידור, סדר וניקיון, שערים/ גדרות פרוצים, סימון אתר עבודה (אבן גבירול)

ליקויים במעקות הפרדה, גידור חלקי/ זמני בכניסה לאתרים (אבן גבירול)

ליקויים בגידור, סדר וניקיון, שערים/ גדרות פרוצים, סימון אתר עבודה (אבן גבירול)

ליקויים במעקות, ניתוב, סימון, גידור חלקי/ זמני בכניסה לאתרים (אבן גבירול)

ליקויים בסימון, מעברי חציה לא בטיחותיים, מכשולים בדרך (אבן גבירול)

ג. מוקד עבודות באזור קפלן- לסקוב- אבן גבירול- דיזינגוף- מרמורק:

- (1) הפניות למוקד העירוני כללו תלונות על עבודות לילה ללא הודעה מראש, הפסקות במערכת המים בשכונה, בורות בכבישים/ במדרכות, מדרכות שקועות/ מפורקות, רעידות בבנייני המגורים, כבישים מאובקים ומלוכלכים בשאריות בטון ועפר, הצבת גנרטור גדול ומזהם, הצפות במערכות הביוב, רעשי עבודה חריגים במהלך היום, הסדרי תנועה בעייתיים (מעקות הפרדה, תמרור, שילוט וניתוב, חידוש צבע, חסימת מדרכות/ מעברי חציה), מערכת תאורה זמנית/ רחוב לא פועלת, בחלוקה של 01/23-25 פניות, 02/23-19 פניות, 03/23-24 פניות ו-04/23-13 פניות.
- (2) מפקחי יחידת הפיקוח, ביקרו במספר מועדים השנה (01-04/23) באזור העבודה (29/1/23, 12/2/23 - 2 סיורים יזומים וללא סיורים כתגובה), כאשר בעיות נתגלו בנושאי סדר וניקיון- פעם אחת, נגישות ותקינות- פעם אחת, גדרות ומעקות בטיחות- פעם אחת, שילוט ותמרור- פעם אחת, סימני כביש- פעם אחת.
- (3) בסיור בשטח של הביקורת נמצאו מספר בעיות בחידוש ניתוב וסימון הסדרי תנועה זמניים, באי הקפדה על אתרי עבודה סגורים ואטומים לכניסת לא מורשים, בשאריות בטון ועפר המפוזרים ביציאה מאתרי העבודה.

הסדרי תנועה- סימון, ניתוב ושילוט חסר וגדרות פרוצים לאתרים, שאריות עפר ובטון בכניסות לאתרים (אבן גבירול)

94. מניתוח פניות/ תלונות התושבים באזורי העבודה שונים, בהשוואה לסיורי המפקחים של יח' הפיקוח ולסיור הביקורת בשטח נראה כי לא קיימת הלימה בין תלונות התושבים לסיורי הפיקוח היזומים ו/או כתגובה לפניות למוקד ולא ברור איך תכנית העבודה של יחידת הפיקוח במרכז העירוני לתיאום הנדסי, לא מותאמת לריבוי תלונות ופניות לפי אזורי העבודה הבעייתיים.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "כפי שצוין בסעיפים קודמים, בתיאום עם המוקד העירוני, תחום פיקוח במרכז העירוני לתיאום הנדסי אינו מקבל פניות ישירות מהמוקד העירוני, אלא מתחום קשרי הקהילה במרכז העירוני לתיאום הנדסי. הפניות המתקבלות מתחום קשרי קהילה מטופלות עוד באותו היום ולכל המאוחר תוך 24 שעות."

הערות הביקורת: הביקורת מקבלת את הערת מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי, אך מבקשת להגדיש את חשיבות ממשקי העבודה ואסדרת הנהלים בין המוקד העירוני- קשרי קהילה- תחום הפיקוח במרכז העירוני לתיאום הנדסי.

תהליכי הפקת לקחים ביחידות העירייה – מינהל בת"ש, המרכז העירוני לתאום הנדסי ומנהלת הרק"ל

רקע

95. בעיריית תל אביב-יפו, נהוג לקיים ביחידות העירוניות, תהליך של הפקת לקחים במטרה לבדוק את התוצאה בפועל של פעילות מסוימת ואת פרטי ביצועה, מול התוצאה הרצויה של אותה פעילות. הפקת לקחים מאפשרת לשפר בעתיד ביצוע תהליכים דומים או לשמר הצלחות ככל שהיו בפעילות שבוצעה.
96. למנהל בת"ש ולמנהלת הרק"ל נצבר ניסיון בנושא פרויקט הרק"ל משנת 2015, עת שהחל ברחבי העיר ביצוע הקו האדום, וכן ניסיון בתכנון ובהיערכות לביצועם של הקווים הירוק והסגול.
97. הביקורת ביקשה לבחון בנושא זה, את תהליכי הפקת הלקחים בעקבות הניסיון שנצבר מהפעילות שבוצעה עד למועד בדיקת הביקורת (חודש יולי 2023).

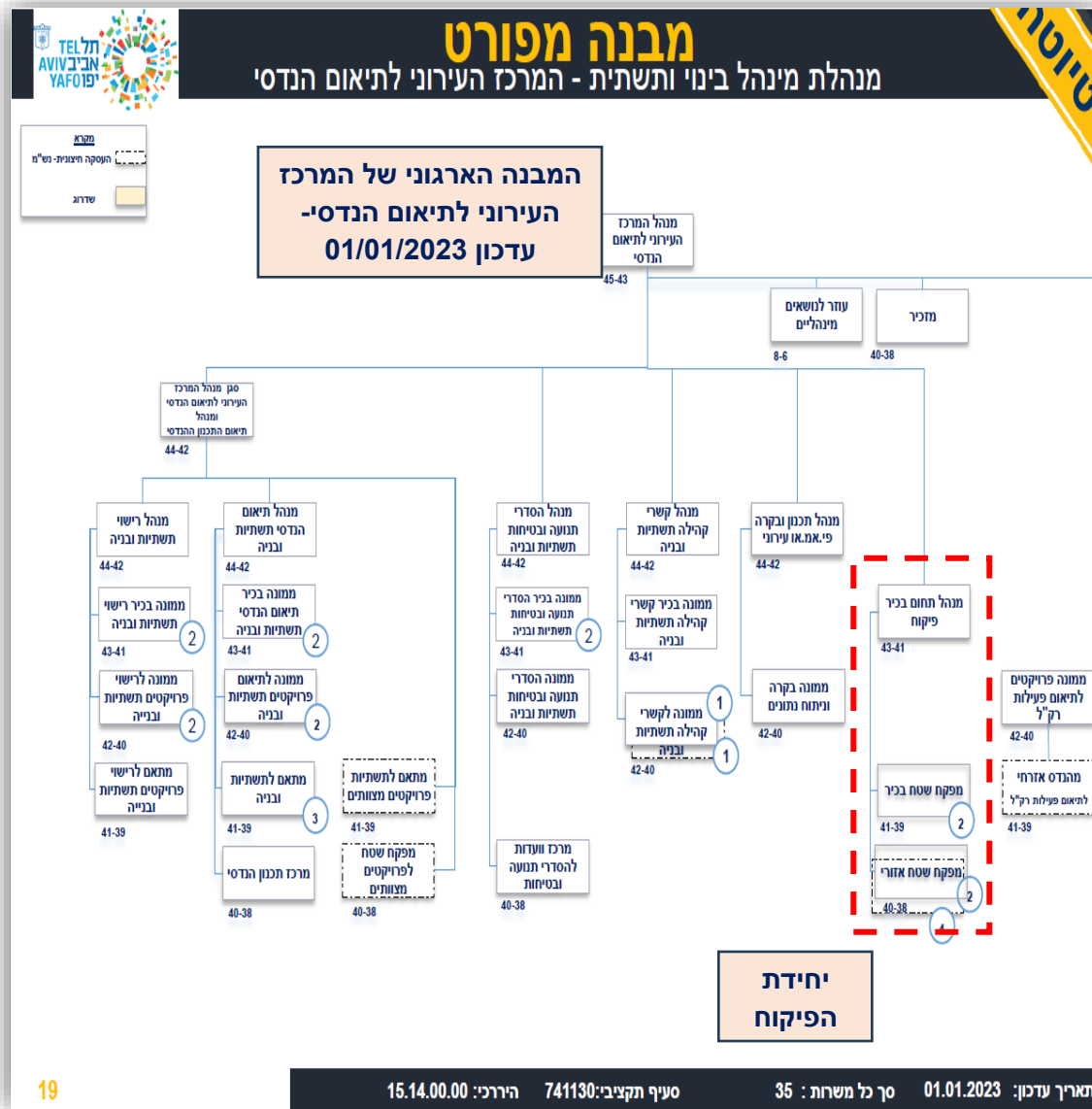
ממצאים

98. לשאלת הביקורת באשר לתהליכי הפקת לקחים לרבות יישום, מהפעילות שבוצעה בקשר עם פרויקט הרק"ל, מסר מנהל מינהלת הרק"ל, בתאריך 29/05/23, כי את תוצרי תהליכי הפקת הלקחים ניתן לזהות בשינויים בתכניות הרק"ל על פני ציר הזמן של הפרויקטים. בנוסף ציין כי ניתן לראות בסיכומים המפרטים נושאים בהם ניתנו דגשים מעודכנים או סיכומי דיונים בשינוי הפרטים שאושרו.
99. מנהל מינהלת הרק"ל ציין כי קיימים עשרות נושאים/פרטים בהם התקיים תהליך של הפקת לקחים, על בסיס הניסיון הנצבר ואשר באים לידי ביטוי בתכניות המתעדכנות בצורה מלאה או חלקית.
100. מנהל מינהלת הרק"ל פירט את הנושאים העיקריים בהם בוצע הליך של הפקת לקחים ולאחר מכן יישום הלקחים בפועל:
- א. קביעת גודל שטחי התארגנות וצמצום פגיעה בשטחים פתוחים לשימוש הציבור.
 - ב. תכנון וביצוע מערכת השפלת מי תהום בקו הירוק (אתרי עבודות תת"ק ברחוב אבן גבירול).
 - ג. העברת מקל מנת"ע לעירייה בביצוע שיקום שטחי התארגנות ואתרי עבודה.
 - ד. הפקת לקחים מפרויקט הרק"ל בירושלים.
 - ה. שימור עצים ופרטים של בתי גידול לעצים חדשים.
 - ו. שינויים והתאמות בקריטריונים לקבלת החזרים מקרן הסיוע לעסקים.
 - ז. הפצת מידע אודות העבודות המבוצעות/ המתוכננות.

- ח. מזעור מופע מערכות החישוב של הרק"ל במרחב הציבורי.
- ט. הקטנת מרחקים בין מעברי חציה לשמירה על בטיחות הולכי הרגל ברחובות הרק"ל ומניעת גידור נוסף בתוך רחובות עירוניים.
- י. הוספת מיקומים לתחנות עתידיות לאור הבנת המגבלות לשינויים בתפעול המסילות בתכנון הקו האדום.
- יא. מיגון חדרים טכניים של הרק"ל, כנגד קרינה אלקטרו מגנטית באזורים עירוניים צפופים, במטרה לצמצם מגבלות שהייה מעל גג החדרים בפיתוח העייתי של המרחב הציבורי.
- יב. שילוב חדרי טרפו בפרויקט בנייה.
101. הביקורת תציין כי מהאמור לעיל עולה כי מינהלת הרק"ל דואגת להטמיע לקחים רבים ומשמעותיים, מהניסיון שנצבר מתוך שלבי הביצוע והתכנון של הקו האדום, מתוך הפערים בין תכנון נת"ע לבין הביצוע בשטח והרצוי לעירייה, ומתוך שלבי התכנון והביצוע של השלבים הראשונים בקווים הירוק והסגול. את הלקחים הרבים והמשמעותיים מטמיעה מינהלת הרק"ל בתוך עקרונות התכנון המפורט, טרם העברתו כתוכניות ביצוע קבלניות במקטעי הקווים השונים.
102. מהתייחסות מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי, מתאריך 15/05/23 ולאחר עיון במסמכים שצרף להתייחסותו, ניתן ללמוד כי תוצרי תהליכי הפקת הלקחים באים לידי ביטוי בנושאים שהמרכז העירוני לתיאום הנדסי ומינהלת בת"ש מקדמים, לרבות:
- א. הקמת פורום הסדרי תנועה לטיפול בפרויקט הרק"ל, אשר דן במקרים של עבודות מורכבות ו/או באזורים רגישים וצפי לשינויים בהסדרי תנועה מתוכננים. הנ"ל כחלק מתהליך הפקת הלקחים בקו האדום. פורום זה מתכנס על בסיס שבועי, בהשתתפות נציגי המרכז העירוני לתיאום הנדסי, מינהלת הרק"ל, אגף תנועה, נציגי נת"ע/ הנהלת הפרויקט, משטרה, קשרי קהילה, מתכננים, נציגי תח"צ, הרשות לתחבורה, נציגי המרחב הציבורי.
- ב. הקמת תחום הפיקוח כחלק מהמרכז העירוני לתיאום הנדסי, שייעודו מרכז בפיקוח שוטף, רציף ובפריסה בכלל האתרים הפעילים של הרק"ל, לפי תכנית עבודה סדורה ו/או במקרים של צורך בהתערבות כתוצאה מתלונה שמתקבלת ו/או התערבות באופן אקראי.
- ג. בדיונים בראשות מנכ"ל העירייה, במחצית הראשונה של שנת 2021, בנושאי הנראות באתרי עבודות התשתית בעיר, נדונו הנושאים הבאים:
- (1) נראות אתרי העבודה במהלך כל שעות היממה - הגידול העצום בעבודות תשתית בעיר הוא חסר תקדים ומחייב הקפדה תוך מתן דגשים בנושא נראות אתרי העבודה.

- (2) היקף התגבור הנדרש למרכז העירוני לתיאום הנדסי על מנת להגדיל את יכולתו לפקח בשטח על נראות האתרים- הגדלת מצבת כוח האדם של מפקחים ממצב קיים של 7 מפקחים (מפקח שטח בכיר+ 5 מפקחים+ מפקח שטח לפרויקטים מצוותים) למצב הכולל תוספת של 3 תקנים חדשים למרכז העירוני לתיאום הנדסי ואישור הפרדת תחום הפיקוח מתחום הרישוי.
- (3) שילוב שימוש באמצעים טכנולוגיים, כגון: רחפנים, טאבלטים למפקחים, מצלמות באתרי העבודה על מנת לאתר חריגות וכמרכיב משלים לאכיפה בעזרת סיורים בשטח.
- (4) שיפור הנראות באתרי העבודות לפי המתווה המקיף והמפורט שהוגדר בהובלת המשנה למנכ"ל, אשר יביא לשיפור בחזות האתרים, בבטיחות ובניקיון.
- ד. הכנת תחכים במקרים שבהם מבוצעות העברות תנועה גדולות ברחבי העיר, כתוצאה מפעילות הרק"ל, כאשר התחכים נערך לאחר העברת התנועה, מתוך כוונה להסיק מסקנות מהאירוע וללמוד איך לשפר התהליכים בעתיד. צוות התחכים כולל את מנהל תחום פיקוח/ המרכז העירוני לתיאום הנדסי, אגף התנועה, משטרת ישראל, נציגי מח' דרכים, רישוי תיאום הנדסי וקשרי קהילה. התחכים נועד להסתכל בראיה רחבה בכל הנוגע לפעולות והכנות נדרשות לתיאום ביצוע השינויים בשלב ההערכות המקדימה, במהלך הביצוע וביום שאחרי הסדרי תנועה חדשים, המשפיעים על התנהלות העיר בהיבטי תחבורה ועל הקהילה בכל אזורי השינוי.
- ה. ערכת סימולציות במקרה של התחלות עבודה במקטעים / צמתים חדשים, לרבות העברות תנועה בשיתוף עם המשטרה ומינהלת הרק"ל, מינהלת הפרויקט מטעם נת"ע והקבלן, כולל הכנת צ'ק ליסט של התנאים והמגבלות לטובת קיום השלב החדש ברחוב/ בצומת המתוכנן.
- ו. קיום ועדות היגוי, המתכנסות באופן תקופתי בכל מספר שבועות, בראשות מנהלת מינהל בת"ש, בהן מועלים נושאים לדיון לרבות סטאטוס העבודות בשטח, חסמים ומעקב אחר החלטות מסיכומים קודמים.
- ז. שיטת העבודה של נת"ע בקווים הירוק והסגול, שונתה בעקבות הלקחים מניהול הקו האדום, בכך שנציגי חברות ניהול הפרויקטים במצב הנוכחי נמצאים בקשר ישיר ויום יומי עם נציגי העירייה ולא דרך אנשי נת"ע, כפי שהיה בניהול הקו האדום.
- ח. שינוי המבנה הארגוני של המרכז העירוני לתיאום הנדסי בעקבות הוספת תקנים ואיוש כוח אדם בתחום הפיקוח העירוני (כמפורט בתרשים שלהלן).

בהתייחסות לטיטות הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "בתרשים המבנה הארגוני, נבקש להבהיר כי ממונה פרויקטים לתיאום פעילות הרק"ל והמהנדס האזרחי לתיאום פעילות הרק"ל, אינם קשורים ליחידת הפיקוח, הם בכפיפות ישירה למנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי."

103. מהאמור לעיל עולה כי מינהל בת"ש והמרכז העירוני לתיאום הנדסי, מיישמים את הלקחים מפרויקט הקו האדום שהסתיים, ומפרויקטי הקווים הירוק והסגול שבשלבי תכנון וביצוע בימים אלו.

בחינת היבטי בטיחות בדרכים באתרי העבודה- אגפי התנועה, דרכים ומאור ויחידת תיעול

רקע

104. העיריה מציבה בסדר עדיפות גבוה, את נושא הבטיחות במרחב הציבורי, ובכלל זה, פועלת לאפשר למשתמשי הדרך השונים (הולכי רגל, רוכבי אופניים וכו'), לנוע בבטחה גם בסמוך לאתרי העבודה של הרק"ל ברחבי העיר.

ממצאים

105. מהממצאים שבידי הביקורת עולה כי העירייה פועלת באמצעות יחידת הפיקוח של המרכז העירוני לתיאום הנדסי, אגפי התנועה, הדרכים, המאור ויחידת התיעול, לצורך שמירה על בטיחות משתמשי הדרך שבסמוך לאתרי העבודה של הרק"ל. פעילות היחידות הנ"ל, מתבצעות על בסיס שוטף וקבוע תוך בחינת המצב בשטח, טיפול בתלונות המגיעות למוקד העירוני ותוך ייזום סיורים וביקורים באותם אתרי העבודה.

106. יחידות אלו לוקחות חלק פעיל ושוטף בפורומים של המרכז העירוני לתיאום הנדסי, ועדות היגוי- מינהלת בת"ש ובישיבות סטאטוס של מינהלת הרק"ל, לאורך כל תקופת ביצוע הפרויקטים ומטפלות באופן פעיל בבעיות הצצות תוך כדי הביצוע.

107. מהתייחסותו של מנהל יחידת תיעול, מתאריך 22/05/23, ומהמסמכים שצירף לביקורת, לעניין סוגיות הקשורות לבעיות תיעול וניקוז באתרי העבודה של נת"ע, עולה כי יחידת התיעול מעורבת בנושאים הבאים:

א. השתתפות בישיבות היערכות לקראת עונת החורף בכל שנה, בהובלת המרכז העירוני לתיאום הנדסי, נציגי הנהלת הפרויקט ונציגי נת"ע, בהן מועלים מוקדי עבודה קריטיים והטיפול המונע הנדרש בכל אחד מהם כהכנה לתקופת החורף + הכנת מצגות עם הנושאים הרלוונטיים שעל הפרק.

ב. השתתפות בוועדות היגוי, בהובלת מינהל בת"ש, בו נידונים בין השאר גם נושאי בעיית הצפות ופיצוצים בצנרת עירונית בקרבת אתרי העבודה, נושאי תיאומי התחברויות זמניות למערכות הניקוז והתיעול במהלך ביצוע העבודות.

ג. השתתפות בסיורי התרשמות מהתקדמות העבודות והערכות נת"ע והקבלנים מטעמה באתרי העבודה לקראת עונת החורף.

ד. תכתובות ופניות במיילים לנציגי נת"ע וגורמי הניהול והביצוע מטעמה, בכל בעיה שוטפת, יזומה על ידי היחידה או כתלונה מהמוקד העירוני, בעניין בעיות של הצפות מקומיות (מיסעות כביש, שבילי אופניים, מדרכות), קולטני ניקוז לא פעילים, קווי ניקוז

שאינם מחוברים באופן זמני, הערכות עם פתרונות ניקוז כתוצאה משינויים גיאומטריים כחלק מהסדרי תנועה זמניים או לקראת מערכות גשם משמעותיות.

108. מהאמור לעיל תציין הביקורת כי יחידת התיעול פועלת בשיתוף פעולה פורה עם המרכז העירוני לתיאום הנדסי ושאר גורמי העירייה וכן מבצעת בעצמה פעילות מנע וטיפול שבר במקרים ובעיות הקשורות לניקוז ותיעול באתרי העבודה של נת"ע.

109. מנהלת אגף תנועה הסבירה לביקורת כי מעורבות האגף הינה בבדיקת תכניות התנועה הזמניות/ סופיות, בשיתוף פעולה עם מינהלת הרק"ל ועם המרכז העירוני לתיאום הנדסי וכי נציגיה לוקחים חלק פעיל בכל ישיבות הסטאטוס הפורומים וועדות ההיגוי שמתקיימות בהובלת מינהלת בת"ש, המרכז העירוני לתיאום הנדסי ומינהלת הרק"ל.

חוזה עקרונות נת"ע - עיריית ת"א

רקע

110. בתאריך 25, באוקטובר 2020, נחתם הסכם מסגרת לביצוע עבודות תשתית ופיתוח בתוואי קווי הרק"ל- בקווים הירוק והסגול, בין נת"ע- נתיבי תחבורה עירוניים להסעת המונים ובין העירייה.

111. מאחר וחברת נת"ע מקימה את הקווים הירוק והסגול של הרק"ל בתחום השיפוט המוניציפלי של העיר, ומאחר והעירייה מעוניינת שנת"ע תרחיב את תכולת העבודות ותבצע עבור העירייה את עבודות הפיתוח והתשתית לאורך תוואי הקווים, הוחלט על חתימה על הסכם שיסדיר את ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים ביחס לעבודות הפיתוח והתשתית שתבוצענה על ידי נת"ע עבור העירייה ולאופני מימון.

ממצאים

112. בהסכם שנחתם בין הצדדים, נכללים בין היתר, הנושאים הבאים:

- א. מהות ההתקשרות, הצהרות והתחייבויות הצדדים.
- ב. אופני ביצוע עבודות הפיתוח והתשתית- שלב התכנון, שלב התיאום הנדסי, שלב הביצוע.
- ג. עבודות בשיטת DB (Design- Build).
- ד. עבודות פיתוח ותשתית בשטחי תב"ע 3700 (רובע צפון מערב העיר).
- ה. מימון עבודות העירייה, עלויות, הזמנות עבודה, מנגנוני תשלום.
- ו. תקופת ההסכם.
- ז. מסירת העבודות ותקופת הבדק.

- ח. כללי- בטיחות העבודות, אחריות ושיפוי בנזיקין, ביטוח (רכוש, אחריות צד ג', חבות מעבידים), יישוב מחלוקות, שונות.
- ט. נספחים- רשימות מקטעי העבודות של נת"ע בתוואי הסגול והירוק (כולל אומדנים ראשוניים לכלל העבודות העירוניות), נוהל המסירה העירוני, מסמך עבודות ההמשך, אישור על קיום ביטוחים, מסמך עבודות תב"ע 3700, דוגמה של הזמנת עבודה.
113. ההסכם כולל נקודות חשובות (שחלקן רלוונטיות גם לנושאים המבוקרים על ידי הביקורת), לרבות:
- א. הגדרת עבודות הפיתוח והתשתית כוללת את תכנון וביצוע עבודות שדרוג ביחס לקיים לאורך תוואי הרק"ל, לרבות: מדרכות, סלילת כבישים, גשרים, מעברים תת קרקעיים, שבילי אופניים, ריהוט רחוב, גינון ושתילה, תאורה, תיעול, סיבים אופטיים ותשתית בזק, חשמל עילי ותת קרקעי, הטמנת רשת החשמל העילית הקיימת וכל אלמנט הנדרש לפיתוח, בהתאם לרכיבי הפיתוח העירוניים הנדרשים והסטנדרט העירוני (ע"פ חוברת הפרטים שאישרה העירייה לנת"ע ברח' אבן גבירול וכפי שמתעדכן מעת לעת).
 - ב. תכניות הביצוע- כפי שאושרו על ידי גורמי העירייה לאחר השלמת התיאום ההנדסי הרלוונטי.
 - ג. מוסכם כי עבודות הפיתוח והתשתית אשר הביצוע שלהן נדרש לצורך ובמסגרת הקמת הקווים, בין היתר גם בשטחי העירייה, אינן כלולות בהסכם וביצוען באחריותה המלאה של נת"ע ועל חשבונה, בשונה מעבודות הפיתוח והתשתית המפורטות בהסכם שהינן על חשבון העירייה באמצעות נת"ע (קבלני ביצוע ונותני שירותים מטעמה).
 - ד. שיתוף פעולה מלא לצורך ביצוע העבודות, לרבות סיוע וקידום האישורים, התיאומים ההנדסיים וההיתרים, לרבות אלו שבאחריות מחלקות העירייה השונות.
 - ה. העובדים מטעם נת"ע נתונים להוראותיה, פיקוחה והשגחתה המלאים של נת"ע.
 - ו. בשלב התכנון- סיכום תכולת כלל עבודות הביצוע במסגרת שלב התכנון ובטרם הגשת התכניות לתיאום ההנדסי (מהן עבודות העירייה ומהן עבודות נת"ע)
 - ז. בשלב התיאום ההנדסי- הגשת תכניות לתיאום הנדסי כולל כתבי כמויות מפורטים, עלות העבודות ואבני הדרך לביצוען.
 - ח. בשלב הביצוע- ניהול העבודות בשטח יבוצע באופן מלא על ידי נת"ע (בעלי מקצוע מטעמה), כאשר הוראות ביצוע לקבלנים יינתנו רק על ידי נת"ע/ מי מטעמה והעירייה לא תפנה לקבלנים ו/או לאנשי המקצוע מטעמה של נת"ע באופן ישיר, אלא באמצעות נת"ע בלבד.

- ט. עד 30 ימים מהמועד הצפוי לסיום העבודות במקטע מסוים, נת"ע תודיע על כך לעירייה ותתאם עם העירייה מועד למסירת העבודות מידי נת"ע לעירייה, בהתאם לנוהל המסירה העירוני (כמפורט בנספח ג' להסכם).
- י. עבודות המשך אשר יבוצעו בשלב אינפרא 2 יכללו בין השאר את המסילות, התשתיות הרכבתיות והנלוות הנדרשות, הקמת רציפי התחנות ומבני העזר התומכים (תקשורת, חשמל, איתות וכו'), תכנון וביצוע הסדרי תנועה זמניים וסופיים לצורך פעולה רציפה ותקינה של מערכת הסעת ההמונים של הרק"ל.
- יא. תקופת הבדק- תוגדר עם השלמת מסירת כל מקטע (כולל קטעים בהן יבוצעו עבודות המשך- מסירה בנפרד עם סיום עבודות ההמשך), כאשר העירייה תודיע על ליקויים ותקלות במהלך תקופת הבדק, ונת"ע באמצעות קבלני הביצוע מטעמה, תדאג לתקן את אותם התקלות והליקויים.
- יב. יישוב מחלוקות יעשה על ידי מנכ"ל נת"ע ומנכ"ל העירייה.
- יג. האומדנים הראשוניים לכלל העבודות העירוניות במקטעי הקו הסגול, לאורך 10.5 ק"מ, מסתכמים בסך של כ-85.5 מלש"ח (כולל תוספות 22%, ניהול 5%, בצ"מ 30%, מע"מ).
- יד. האומדנים הראשוניים לכלל העבודות העירוניות במקטעי הקו הירוק, מסתכמים בסך של כ-39.5 מלש"ח, לרבות טיפול בשיפור מתקני ניקוז ותיעול, פיתוח פני שטח, מבני ומתקני חשמל ופתרונות גישור (כולל תוספות 22%, ניהול 5%, בצ"מ 30%, מע"מ).
114. ההסכם איננו כולל התייחסויות לנושאים הקשורים לביקורת זו, לרבות:
- א. הגדרת קנסות, התרעות, זימון לשימוע, עצירות עבודה באתרים וסמכויות יחידות הפיקוח העירוניות, כתוצאה מאי עמידה בתנאי ההיתרים והתיאומים ההנדסיים שאושרו לקבלני הביצוע.
- ב. בעיות בטיחות באתרים ובטיחות בתנועה במסגרת הסדרי תנועה זמניים- זמני תגובה לטיפול בבעיות, תלונות תושבים, ביקורי פיקוח מטעם העירייה.
- ג. סמכויות יחידות הפיקוח העירוניות במקרה של הפרות של תנאי אישורים והיתרים שניתנו, מצבים בו נדרשת הנחיה לעצירה מידית של העבודה באתרים בגלל בעיות בטיחות וסכנת חיים.
- ד. ממשקי העבודה בין המוקד העירוני לבין מוקד נת"ע באשר לטיפול בתלונות/פניות ציבור הקשורות לרק"ל, לרבות קביעת גבולות אחריות, זמני תגובה (SLA), היזון חוזר (באמצעות מערכות מיחשוב / דוחות תקופתיים) וכו'.

הביקורת מציינת כי אי התייחסות לנושאים הנ"ל במסגרת החוזה / סיכומים פרטניים / הנחיות עבודה שוטפות וכו', פוגעת בממשק העבודה היומיומי בין נת"ע לעירייה, כאשר הנפגעים העיקריים הם התושבים והבאים בשערי העיר.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסרה המשנה ליועמ"ש (אזרחית) כי: "חברת נת"ע הוקמה ע"י ממשלת ישראל ופועלת מכוח הסמכויות שהוענקו לה כדין להקמת מערכת הסעת המונים של מטרופולין תל אביב. ההסכם עם נת"ע מבוסס כל כולו על אינטרסים משותפים ועל שיתוף פעולה לטובת הקמת הרק"ל ופיתוח המרחב הציבורי באופן מיטבי לרווחת הציבור."

הערות הביקורת: הביקורת מבקשת להדגיש כי הסדרת ממשקי העבודה בכתב בין הגורם המבצע, חברת נת"ע, לבין הגורם המלווה והאחראי על חיי התושבים החיים בסמיכות לאותם אתרי העבודות, קרי עיריית ת"א, הינו קריטי להצלחת העבודות, תוך שמירה מקסימלית של המשך מרקם חיים תקין, ככל שניתן, במהלך תקופת ביצוע העבודות.

פניות/ תלונות הציבור במוקד העירוני

רקע

115. עם תחילת העבודות על הרק"ל, פניות בנושא מפגעי העבודות היו מועברות למנהלת הרק"ל, להמשך טיפול. עם הגידול בעבודות ובעקבות כך- גם הגידול בפניות שהתקבלו, המוקד העירוני החל להעביר הפניות ישירות לנת"ע.

116. חברת נת"ע מפעילה מוקד לטיפול בפניות ציבור במקור חוץ, אשר אמור לתת מענה לכלל הפניות המתקבלות בנת"ע מכלל הרשויות בהן היא מבצעת עבודות.

ממצאים

117. מנהל המוקד העירוני מסר לביקורת כי כאשר הפונה פונה טלפונית בעניין הקשור לעבודות הרק"ל, הוא מופנה למוקד נת"ע. אולם, כאשר הפונה פונה בערוצים המקוונים (אפליקציה, אינטרנט וכו'), המוקד העירוני הוא זה שמעביר הפניה למוקד נת"ע, ולאחר מכן סוגר הפניה (סטטוס הטיפול במקרה מעין זה יהיה "נסגר ללא מיפול" היות והטיפול אינו בסמכות גורם עירוני).

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "המשתתפים סטטוס המיפול נסגר ללא מיפול" הינו פנים עירוני ולתושב משוקף מלל במסרון "פנייתך מס' ___ ברחוב ___ הועברה למיפול נת"ע האמונה על הנושא". בערוץ המלפוני הנושא מועבר לתושב בע"פ + מסרון."

הערות הביקורת: הביקורת מקבלת את הערת מנהל המוקד העירוני.

118. נציגי המוקד העירוני נעזרים בשכבת ה-GIS בכדי לדעת מה הם האזורים המתוחמים כאזורי עבודה של נת"ע (המידע ב-GIS מתעדכן ע"פ הרישיון שניתן על ידי התיאום הנדסי). כך שכל מפגע, גם אם הוא מחוץ לשטחי העבודות המגודרים, אמור לעבור לנת"ע.

בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "המידע בשכבת ה-GIS מעודכן באופן חלקי בלבד וכך נוצר מצב שיש רישיונות שאינם משוקפים והנציג אינו מודע לגורם האחראי לעבודות".

הערות הביקורת: הביקורת ממליצה לוודא כי המידע בשכבת ה-GIS יעודכן בהתאמה לרישיון העבודה שניתן לקבלן באזור העבודה הנתון, על ידי המרכז לתיאום הנדסי, כך שמידע זה יוכל משמש בצורה מיטבית את נציגי המוקד בעת הטיפול בתלונות התושבים.

119. סגן מנהל המוקד העירוני וממונה בקרה וניתוח נתונים, מסרו לשאלות הביקורת כדלקמן:

א. אין היזון חוזר ממוקד נת"ע.

הביקורת מציינת כי כתוצאה מכך, המוקד העירוני לא מקבל מידע האם הפניות שהעביר לנת"ע טופלו, ואם טופלו, תוך כמה זמן טופלו (לא הוגדרו מול נת"ע זמני תקן לטיפול בכל סוג מפגע), האם לאחר הטיפול התקבלו פניות חוזרות באותו נושא וכו'.

ב. ניסיונות העירייה לשפר את ממשקי העבודה הקיימים בינה לבין נת"ע בנוגע לטיפול בפניות ציבור, לא צלחו עד כה עקב התנגדותה של נת"ע (נת"ע סירבה לחבר את המוקד שהיא מפעילה למערכת ה-CRM העירונית, וכן מסרבת לספק לעירייה דוחות תקופתיים על סטטוס הטיפול בפניות שהועברו אליה).

בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "לאחרונה נת"ע מעבירים דו"ח אקסל שבועי לגבי סטטוס פניות אך המידע בו חלקי ואינו מפרט את אופן הטיפול". הערות הביקורת: הביקורת מקבלת את הערת מנהל המוקד העירוני, אך מבקשת להדגיש את חשיבות השלמת כלל המידע בדו"ח, לרבות: אופני הטיפול של נת"ע בפניות התושבים.

ג. במקרים חריגים, בהם המוקד מזהה פניות חוזרות ונשנות באותו נושא, המוקד מעביר הפניות גם למרכז לתיאום הנדסי על מנת שיפנה לנת"ע ויבקש לזרז הטיפול בבעיה שבגינה התקבלו פניות רבות.

הביקורת מציינת כי לא איתרה במסגרת בדיקותיה מקרים בהם הופעלה יחידת הפיקוח בעקבות ריבוי תלונות תושבים, בסמיכות למועד פנייתם בגין מטריד/ליקוי במוקד עבודה מסוים.

בהתייחסות לטיוטת הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "הביקורת מציינת כי לא איתרה במסגרת בדיקותיה במקרים בהם הופעלה יחידת הפיקוח בעקבות ריבוי תלונות תושבים - הפניות לא אותרו כיוון שהן מועברות במייל ולא במערכת CRM".

בהתייחסות לטיוטת הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "כפי שצוין בסעיפים קודמים, בתיאום עם המוקד העירוני, תחום פיקוח במרכז העירוני לתיאום הנדסי אינו מקבל פניות ישירות מהמוקד העירוני, אלא מתחום קשרי הקהילה במרכז העירוני לתיאום הנדסי. הפניות המתקבלות מתחום קשרי קהילה מטופלות עוד באותו היום ולכל המאוחר תוך 24 שעות".

הערות הביקורת: הביקורת מקבלת את הערת מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי, אך מבקשת להדגיש את חשיבות ממשקי העבודה ואסדרת הנהלים בין המוקד העירוני-קשרי קהילה- תחום הפיקוח במרכז העירוני לתיאום הנדסי.

120. מנהל המוקד העירוני מסר לביקורת כי לאור חוסר שביעות הרצון של העירייה, מאופן הטיפול של נת"ע במפגעים במרחב הציבורי שתחת אחריותה, החליטו מנכ"ל העירייה והמשנה למנכ"ל, (במהלך שנת 2022), כי הטיפול במפגעים שמחוץ לגדרות אתרי העבודות (אך עדין באחריות נת"ע), יועבר תחילה לגורמים העירוניים הרלוונטיים. ככל שאלו לא יצליחו לטפל בבעיה, הטיפול יועבר לנת"ע. במקרים של מפגעים בטיחותיים, נבנה מנגנון שהפנייה נפתחת במקביל גם במרכז העירוני לתיאום הנדסי, לצורך בקרה ומעקב אחר הטיפול באותם מפגעים.

בהתייחסות לטיוטת הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "החלטת המשנה למנכ"ל שונתה מאז ביצוע השיחה גם גורמי המוקד וכעת האחריות המלאה לטיפול במפגעים שמחוץ לגדרות אתרי העבודה הינה באחריות נת"ע ולא באחריות הגורמים העירוניים".

הערות הביקורת: הביקורת מקבלת את הערת מנהל המוקד העירוני, אך מבקשת להדגיש כי קיימים 3 מעגלי השפעה בטיפול במפגעים כתוצאה מעבודות הרק"ל- מעגל ראשון המוגדר בגדר היקפית סביב אתר עבודה ממוקד (התארגנות, תחנה, מקטע רחוב/צומת) שהינו ללא גישה לתושבים ובאחריות מלאה של נת"ע. המעגל השני המוגדר כאזור העבודה ברישיון הקבלן והמסומן במפות ה-GIS, שהינו עם גישה לחופשית או מוגבלת לכלל התושבים ובאחריות נת"ע לטיפול אך מחויב גם במידת מעורבות/ ידיעה של גורמים עירוניים רלוונטיים.

המעגל השלישי שהינו מחוץ לאזור העבודה של הקבלן, עם גישה חופשית לתושבים, כך שבמצב של תלונה מצד התושבים הקשורה לעבודת הרק"ל- תהיה מעורבות וטיפול ראשוני של גורמים עירוניים רלוונטיים ועדיין המפגע יהיה בתחום האחריות כוללת של נת"ע.

121. מניתוח קובץ התלונות שנפתחו במוקד העירוני בעניין העבודות בפרויקט הרק"ל, במהלך

השנים 2020 עד למחצית הראשונה של שנת 2023, עולים הממצאים הבאים:

א. בסיס הנתונים כולל את הנתונים הבאים: מס' הפניה + קישור, תאריך זמן פתיחת הפניה, תאריך זמן סגירת הפניה, המחלקה המטפלת ע"פ שיוך ארגוני, ניתוב הפניה, תשאול, מהות הפניה, כתובת+ שם הפונה, סטאטוס, אבחנה, הערות.

ב. סך הפניות הכולל בנוגע לעבודות הרק"ל, שהתקבלו במהלך השנים 2020 ועד לסוף חודש מאי שנת 2023 בהתאם למידע שהועבר לביקורת מהמוקד העירוני:

שנים	מס' פניות	סה"כ פניות במהלך התקופה 5/2023 - 2020
2020	2,192	15,243
2021	3,721	
2022	6,976	
01-05/2023	2,354	

ג. מהנתונים עולה כי בשנת 2022, היקף הפניות עלה באופן משמעותי, וזאת ככל הנראה, בעקבות הגידול בהיקף העבודות בפרויקט, או אף בעקבות גידול במודעות התושבים לאפשרות לפנות למוקד העירוני ו/או למוקד נת"ע בתלונות ובעיות שוטפות שהם נאלצים להתמודד איתם באזורי הפעילות. בהתבסס על היקף הפניות שהתקבלו במהלך 2023 (עד לחודש מאי כולל), צפוי כי גם שנה זו תסתיים עם היקף פניות/ תלונות תואם לשנה הקודמת.

ד. מס' הפניות בפילוח חודשי עבור התקופה החל מינואר 2020- מאי 2023 מסתכם ב:

חודש/שנה	2020	2021	2022	01-05/2023
ינואר	135	180	440	636
פברואר	143	198	490	558
מרץ	135	245	710	583
אפריל	152	266	607	505
מאי	192	218	633	72
יוני	270	289	701	
יולי	216	309	729	
אוגוסט	122	393	758	
ספטמבר	168	266	498	
אוקטובר	238	359	359	
נובמבר	239	502	579	
דצמבר	182	496	472	
סה"כ פניות	2,192	3,721	6,976	2,354

ה. ניתן לראות לפי הפילוח לעיל, כי בשנת 2022 כמות הפניות הסתכמה בעליה של עשרות אחוזים ביחס לשנים קודמות, וכי במהלך החודשים מרץ- אוגוסט (אביב- קיץ) התקבלו יותר תלונות בהשוואה לחודשים ספטמבר- פברואר (סתיו- חורף).

בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "העלייה בכמות הפניות נבעה עקב הפסקות מים לא מתוכננות בעבודת הקו הירוק."

ו. השוואה בין כמות הפניות למוקד במהלך חודשים 01-04/23 ובחודש מאי באופן חלקי, שהסתכמה בסך של 2,354 קריאות למוקד לכמות ביקורות השטח של יחידת הפיקוח במקרים של תגובה/ CRM שהסתכמה תקופה זאת בכ-100 ביקורים בלבד- ללא כל התאמה או קשר בין כמות פניות התושבים לכמות ביקורות השטח של היחידה.

הנ"ל תואם להתייחסות מנהל אגף המוקד העירוני כי הפניות מועברות לגורמי נת"ע להמשך טיפול וכי התלונות לא נשלחות כלל לגורמי הפיקוח העירוניים.

ז. פילוח חודשי של ניתוב פניות בקטגוריות מרכזיות ב- 01/22 - 05/23 מסתכם לפי:

ניתוב/ חודש	מפגעים בטיחותיים	רק"ל- רעש	רק"ל- מפגע	רק"ל- מידע
ינואר	0	0	277	163
פברואר	8	0	268	214
מרץ	33	0	389	288
אפריל	10	0	401	196
מאי	9	1	408	215
יוני	1	0	421	279
יולי	4	1	472	252
אוגוסט	13	1	460	283
ספטמבר	4	1	312	180
אוקטובר	7	0	217	135
נובמבר	7	0	345	226
דצמבר	4	1	244	196
סה"כ 2022	100	5	4,214	2,627

ניתוב/ חודש	מפגעים בטיחותיים	רק"ל- רעש	רק"ל- מפגע	רק"ל- מידע
ינואר	11	0	416	200
פברואר	14	0	449	95
מרץ	16	0	501	66
אפריל	10	0	438	56
מאי	1	0	58	13
סה"כ 01-05/2023	52	0	1,862	430

ח. מניתוח הפילוח בקטגוריית "ניתוב הפניות" ניתן ללמוד כי כמות המפגעים עליהם מדווחים תושבים המתגוררים בסמוך לאזורי העבודה הינה מרובה, בהשוואה למפגעי רעש ולמפגעים בטיחותיים. גם כמות הפניות לקבלת מידע היא גבוהה מאוד. מהנתונים הנ"ל עולה שהציבור צמא למידע לגבי המתרחש סביבו וייתכן כי המידע המסופק לו באופן שוטף ברשתות החברתיות, בעלונים/ פליירים/ מנשרים ובאתרי האינטרנט אינו מספק.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "מידע על הפסקות מים מתוכננות ולא מתוכננות ע"י נת"ע לא משוקף לתושבים בדומה להפסקות מים שמבוצעות ע"י תאגיד מי אביבים (שליחת ופרסום SMS באתר התאגיד). כחלק מהפקת לקחים בחצי שנה האחרונה- הפסקות מים לא מתוכננות, כאשר מזהים הפסקת מים לא מתוכננת שבאחריות נת"ע התאגיד שולח הודעות לכלל התושבים באזור."

ט. הפילוח החודשי של תשאול פניות בקטגוריות מרכזיות ב- 01/22 - 05/23 מפורט כדלקמן:

תשאול/ חודש	בור בכביש	ניקיון ותברואה	קשרי לקוחות	נגישות ומפגעי דרך	נראות וסביבה	סכנה + מפגע בטיחותי	רעש	שילוט ותמרורים
ינואר	37	75	36	52	57	26	47	14
פברואר	17	69	38	47	74	38	44	21
מרץ	25	49	143	50	81	161	63	34
אפריל	8	40	79	37	143	110	65	43
מאי	6	79	83	56	150	112	39	46
יוני	9	104	47	54	127	160	72	38
יולי	15	90	56	51	172	140	37	76

תשאו/ חודש	בור בכביש	ניקיון ותברואה	קשרי לקוחות	נגישות ומפגעי דרך	נראות וסביבה	סכנה + מפגע בטיחותי	רעש	שילוט ותמורים
אוגוסט	16	90	95	70	172	130	33	44
ספטמבר	9	54	40	33	126	92	31	27
אוקטובר	4	41	27	23	94	69	31	8
נובמבר	31	102	11	24	118	96	37	28
דצמבר	10	72	9	54	71	78	52	12
סה"כ 2022	187	865	664	551	1,385	1,212	551	391

תשאו/ חודש	בור בכביש	ניקיון ותברואה	קשרי לקוחות	נגישות ומפגעי דרך	נראות וסביבה	סכנה + מפגע בטיחותי	רעש	שילוט ותמורים
ינואר	23	99	14	91	63	90	48	23
פברואר	26	84	0	167	0	55	36	39
מרץ	11	83	0	182	0	50	71	43
אפריל	22	71	0	176	0	30	28	34
מאי	0	4	0	26	0	7	14	4
סך 1-5/2023	82	341	14	642	63	232	197	143

י. מניתוח הנתונים בקטגוריית "תשאו הפניות" עולה כי היקף הפניות בנושאי "נראות וסביבה", "סכנה ומפגעים בטיחותיים" "ניקיון ותברואה" היא הגדולה ביותר. כ-55% מסך הפניות שהתקבלו במהלך כל התקופה הנ"ל. בכמות הפניות הבינונית נמצאים נושאים כגון: "קשרי לקוחות", "נגישות ומפגעי דרך", "רעש" ו"שילוט ותמורים", המהווים כ-45% מסך הפניות בקטגוריה זו.

יא. **קיים גידול** במספר הפניות בשליש הראשון של שנת 2023 ביחס לשנת 2022 בקטגוריות: "בורות בכבישים", בעיות "ניקיון ותברואה", "נגישות ומפגעי דרך" (גידול פי 3.35).

יב. היקף הפניות **ללא שינוי** בשליש הראשון של שנת 2023 בהשוואה לשנת 2022, אך עדיין בכמויות משמעותיות, ניתן לראות בקטגוריות: "רעש", "שילוט ותמורים".

יג. הפילוח החודשי של **סטטוס הטיפול** בקטגוריות מרכזיות ב- **01.22-05.23** מפורט כדלקמן:

סטטוס/ חודש	לא נמצאה סיבה לטיפול	נסגר ללא טיפול	סגירה לאחר טיפול	פניה טופלה
ינואר	0	260	0	180
פברואר	1	252	6	231
מרץ	1	364	28	317
אפריל	0	66	9	232
מאי	1	390	4	237
יוני	0	379	3	319
יולי	0	425	5	298
אוגוסט	0	410	13	334
ספטמבר	0	283	4	210
אוקטובר	1	186	25	147
נובמבר	13	302	12	252
דצמבר	1	244	6	217
סה"כ 2022	18	3,561	115	2,974

סטטוס/ חודש	לא נמצאה סיבה לטיפול	נסגר ללא טיפול	סגירה לאחר טיפול	פניה טופלה
ינואר	6	374	11	245
פברואר	2	392	17	145
מרץ	0	429	2	148
אפריל	0	376	0	88
מאי	0	17	1	23
סה"כ 1-5/2023	8	1,588	31	649

- ד. מניתוח הנתונים בקטגוריית "סטטוס הטיפול" ניתן להסיק כי כמות הפניות ש"נסגרו ללא טיפול" (הכוונה כאמור, למקרים בהם הטיפול אינו בסמכות העירייה ולכן הועבר לטיפול מוקד נת"ע) מהווה כ- 57.5% מכלל הפניות, בהשוואה ל"פניות שטופלו" + "סגירה לאחר טיפול" המהוות רק 42% מכלל הפניות שנקלטו במוקד העירוני.
- טו. גידול של כשליש חל ביחס לפניות לא מטופלות ע"י גורם עירוני, ברבעון הראשון של שנת 2023 בהשוואה לשנת 2022.
- טז. ירידה של כ- 36% חלה בכמות הפניות המטופלות ואלו שנסגרו לאחר טיפול ברבעון הראשון של שנת 2023 בהשוואה לשנת 2022.

יז. הפילוח החודשי של המחלקה המטפלת בקטגוריות מרכזיות ב-01.22-05.23 מפורט כדלקמן:

מח' מטפלת/ חודש	מוקד 106	תיאום הנדסי	מנהלת רק"ל	קריאת שירות נת"ע
ינואר	440	0	0	0
פברואר	482	7	0	1
מרץ	677	27	0	6
אפריל	597	9	0	1
מאי	623	7	1	2
יוני	700	1	0	0
יולי	724	4	1	0
אוגוסט	744	9	1	4
ספטמבר	493	2	1	2
אוקטובר	352	6	0	1
נובמבר	572	4	0	3
דצמבר	460	0	1	4
סה"כ 2022	6,864	76	5	24

מח' מטפלת/ חודש	מוקד 106	תיאום הנדסי	מנהלת רק"ל	קריאת שירות נת"ע
ינואר	625	8	0	3
פברואר	544	8	0	6
מרץ	567	1	0	15
אפריל	494	0	1	10
מאי	71	0	0	1
סה"כ 1-5/2023	2,301	17	1	35

יח. מניתוח הנתונים בקטגוריית "המחלקה המטפלת" ניתן לראות כי מרבית הפניות המסומנות בטיפול המוקד העירוני, הועברו למעשה מיידית לטיפול מוקד נת"ע (מעל 98%). סך הפניות שהועברו למרכז העירוני לתיאום הנדסי הסתכם ב- $93=76+17$ פניות בלבד (כ-1% מכלל הפניות), ורק $6=5+1$ פניות הועברו להמשך טיפול מינהלת הרק"ל.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "הפניות שמועברות למרכז העירוני לתיאום הנדסי (93 במספר) הינן בקוד משלים לטובת בקרה בלבד (כיוון שמדובר לרוב בנושא בטיחות)."

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "בנוסף לנתונים שצוינו בטיטוט הממצאים, להלן פרטי הפניות הנוספות שהועברו ישירות מתחום קשרי קהילה במרכז העירוני לתיאום הנדסי למוקד נת"ע."

שנה	פניות שהועברו מקשרי קהילה לנת"ע
2021	515
2022	674
2023	700
(ריק)	
סכום כולל	1,889

יט. חלק לא מבוטל מאותם הפניות המסומנות בטיפול מוקד שירות 106, הועברו למעשה ע"י המוקד העירוני, לטיפול גורם אחראי חיצוני (כדוגמת מוקד נת"ע), כפי שניתן לראות בקטגוריית "אבחון הטיפול", אך במצב זה אין למוקד בקרה / אינדיקציה האם הושלם הטיפול בפניה ע"י הגורם החיצוני (נת"ע לדוגמה) ולפיכך הפניה נרשמת במאגר, כפניה ש"נסגרה ללא טיפול". דהיינו, אין מעקב שלם ("סוגר מעגל") שאכן הפניה טופלה. ראו דוגמה- פניה מס' 2022-857478.

מספר פניה	שנה	תאריך זמן פתיחת פניה	תאריך זמן סגירת פניה	חלקה מטפלת שיוך ארגוני	חוק ניתוב	תשאול	תשובה	תשואל
2022-857478	12 / 2022	11/12/2022 12:56	11/12/2022 15:45	מוקד שירות 106 פלוס	רכבת קלה-מפגע	רכבת קלה-רעש עקב עבודות		

מספר פניה	שנה	תאריך זמן פתיחת פניה	תאריך זמן סגירת פניה	חלקה מטפלת שיוך ארגוני	חוק ניתוב	תשאול	תשובה	תשואל	מחוק	כתובת	סטטוס	אבחנה	הערה
2022-857478	12 / 2022	11/12/2022 12:56	11/12/2022 15:45	מוקד שירות 106 פלוס	רכבת קלה-מפגע	רכבת קלה-רעש עקב עבודות	רשת הקולטן שבורה	פיוס 39	טיפול	אחראי חיצוני	הועבר לגורם אחראי חיצוני	הועבר במיל וטלפנית	מתע

כ. הפילוח החודשי של אבחון הטיפול בקטגוריות מרכזיות ב- 05.23-01.22 מפורט כדלקמן:

אבחנה/ חודש	הועבר לגורם חיצוני	הועבר ליחידה	לא מטופל	חלק מתל' עבודה	"סגירה" אוטומטית"	טופלה והוסרה	לא נמצאה במקום
ינואר	0	0	1	0	259	0	0
פברואר	0	0	0	0	251	6	0
מרץ	0	0	3	1	358	28	2
אפריל	0	0	0	0	365	9	1
מאי	7	0	1	0	378	4	4
יוני	1	0	6	0	372	3	0
יולי	0	1	0	0	425	5	0
אוגוסט	1	0	2	0	406	13	1
ספטמבר	8	1	3	0	271	4	1
אוקטובר	148	0	5	1	31	25	2
נובמבר	294	0	4	12	0	12	4
דצמבר	229	1	3	1	0	5	12
סה"כ 2022	688	3	28	15	3,116	114	27

אבחנה/ חודש	הועבר לגורם חיצוני	הועבר ליחידה	לא מטופל	חלק מתל' עבודה	"סגירה" אוטומטית"	טופלה והוסרה	לא נמצאה במקום
ינואר	357	0	5	6	0	11	12
פברואר	371	0	7	2	0	17	13
מרץ	399	4	9	0	0	2	21
אפריל	353	17	0	0	0	0	23
מאי	15	20	0	0	0	1	2
סה"כ 1-5/2023	1,495	41	21	8	0	31	71

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "נציין כי בעקבות עבודה משותפת שנעשתה בין תחום קשרי קהילה במרכז העירוני לתיאום ההנדסי לבין המוקד העירוני ומוקד נת"ע, כמות התלונות ש"נסגרו אוטומטית" ירדה לאפס והפניות הועברו לטיפול נת"ע- ראו "גורם חיצוני" (אוקטובר, נובמבר, דצמבר).

כא. מניתוח הנתונים בקטגוריית "אבחון הטיפול" ניתן לראות כי מרבית הפניות נסגרו באופן אוטומטי עם העברת הטיפול למוקד נת"ע (כ-55% מכלל הפניות). חלקם הועבר ע"י המוקד לטיפול גורם חיצוני (כ-38.5% מכלל הפניות) ויתרת הפניות טופלה בדרכים אחרות (הועברו ליחידה, לא טופלו, חלק מתוכנית העבודה, טופלה והוסרה, לא נמצאו במקום).

כב. פניות ש"נסגרו באופן אוטומטי" (3,116 פניות), מאובחנות בקטגוריית הסטאטוס כ-"נסגר ללא טיפול", למרות שחלקם הועבר לטיפול גורמי נת"ע ו/או טיפול באופנים אחרים. יש לציין כי החל מחודש 10/22 הופסק השימוש בהגדרת "סגירה אוטומטית", כפי שניתן לראות בטבלת ריכוז הנתונים. מנהל המוקד הסביר לביקורת כי כאשר הטיפול אינו בסמכות עירונית, הפניה מועברת לגורם החיצוני הרלוונטי והפונה מופנה לקבלת מידע מאותו גורם חיצוני (במקרה שכזה נעשה שימוש בהגדרה "נסגר ללא טיפול". בעבר (עד לפני שנה), היה שימוש בהגדרה "סגירה אוטומטית" והפונה לא היה מקבל מידע מה נעשה עם פנייתו.

כג. להלן מספר דוגמאות למשכי זמן מפתחה ועד לסגירת פניה ונתוני הפניה (בשנת 2022), ואשר עלו במדגם הביקורת:

מס' פניה	משך הזמן משעת פתיחה עד שעת סגירה	סטאטוס	אבחנה (כפי שנרשמה במערכת)
הסבר ותיאור			
2022-27951	55 שעות	נסגר ללא טיפול	"סגירה אוטומטית"
בורות בכביש- בקטגוריה: ניקיון ותברואה, נמסר למשל"ט סופה- הועבר לטיפול נת"ע			
2022-27951	0 דקות	פניה טופלה	ללא פירוט נוסף
בורות בכביש- בקטגוריה: נגישות ומפגעי דרך, ללא פירוט נוסף			
2022-56986	16 ימים	נסגר ללא טיפול	לא מטופל מסיבות שונות
סגירת מערכת מים ללא הודעה- בקטגוריה: מידע, העברה חמה לנת"ע/ דיווח בסופ"ש/ מפגע בטיחותי, תקלה קריאת מידע.			
2022-731	37 שעות	נסגר ללא טיפול	"סגירה אוטומטית"

מס' פניה	משך הזמן משעת פתיחה עד שעת סגירה	סטאטוס	אבחנה (כפי שנרשמה במערכת)
הסבר ותיאור			
חושך בכל אזור ארלזורוב/ שלמה המלך- בקטגוריה: נראות וסביבה, ללא פירוט נוסף			
2022-44154	8 ימים + 6 שעות	נסגר ללא טיפול	"סגירה אוטומטית"
חידוש סימון ניתוב מעברי חציה ואבני שפה- בקטגוריה: ניקיון ותברואה, נמסר מנת"ע שחידשו צביעת מעברי חציה אך אבני שפה לא בטיפול שלהם.			
2022-14939	8 דקות	נסגר ללא טיפול	"סגירה אוטומטית"
מע' ביוב שעולה על גדותיה ללא טיפול- בקטגוריה: ניקיון ותברואה, ללא פירוט נוסף			
2022-56083	3 ימים + 17 שעות	נסגר ללא טיפול	"סגירה אוטומטית"
רעש בעקבות עב' לילה ללא מסירת הודעה מקדימה- בקטגוריה: רעש עקב עבודות, להעביר לקשרי קהילה של נת"ע			
2022-42506	3 ימים + 20 שעות	נסגר ללא טיפול	"סגירה אוטומטית"
קיר מגן של אתר בניה נפל למדרכה ולכביש ומסכן את הולכי הרגל והרכבים- בקטגוריה: נראות וסביבה, להעביר דחוף לטיפול נת"ע			
2022-52017	8 דקות (28/1/22)	פניה טופלה	
מדרכה מוצפת בכניסה למגדל המאה- נא להתקין שביל מעבר- בקטגוריה: נגישות ומפגע דרך, נמסר מנת"ע שמתופל ב-30/1/22 (רק 48 שע' אחרי סגירת התלונה)			
2022-198981	7 ימים + 7 שעות	נסגר ללא טיפול	"סגירה אוטומטית"
בורות גדולים במדרכה סכנה להולכי רגל ובע"ח- בקטגוריה: נראות וסביבה, קיימות בעיות בעקבות עבודות הרק"ל, ללא פירוט נוסף			
2022-231642	16.5 ימים	נסגר ללא טיפול	"סגירה אוטומטית"
מקטע מדרכה בוטל בגלל תיחום שטח עבודה והולכי רגל נאלצים להסתכן ולרדת לכביש- בקטגוריה: נראות וסביבה, נא להעביר לטיפול נת"ע קו ירוק			
2022-205574	2 ימים + 22 שעות	נסגר ללא טיפול	"סגירה אוטומטית"
מכסה תא ביוב שקוע בכביש שגורם לחבטה חזקה בכל רכב שנכנס לבור- בקטגוריה: העברה לקשרי לקוחות נת"ע (מעבר לשעות הפעילות/ מקרה בטיחותי), בטיפול פרויקט הרק"ל.			

כד. מניתוח תלונות לדוגמה- בכתובת **אבן גבירול 124** מחודשים 05-01/23 עולה כי:

תיאור/תלונה	תאריך פניה	קטגוריה	תיאור	סטאטוס/המשך טיפול
2023-22157	10/1/23	מפגע- ניקיון ותברואה	רחוב מלא באבק כמו אתר בניה	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-30916	13/1/23	מפגע- רעש	שלט תלוי על גדר- סכנה בטיחותית לרכבים	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-30999	13/1/23	מידע- מפגע	נפילת שלט, פנייה לנת"ע	פניה טופלה
2023-49509	22/1/23	מפגע- ניקיון ותברואה	רחוב מלא באבק	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-62550	27/1/23	מידע על עבודות	סגירה תנועה ליד מגדל המאה	פניה טופלה
2023-81752	5/2/23	נגישות ומפגעי דרך	ריצוף מפורק	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-84940	6/2/23	מפגע בטיחותי	שקיעה בסמוך לתא ביוב	טופל והוסר
2023-84677	6/2/23	מפגע בטיחותי	שקיעה בסמוך לתא ביוב- דיווח מהשבוע שעבר שטרם טופל	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-162431	12/3/23	נגישות ומפגעי דרך	שקיעה בסמוך לתא ביוב- אנשים מועדים כתוצאה מכך	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-179325	19/3/23	נגישות ומפגעי דרך	חסימת גישה למגדל המאה ולחניון	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-185729	21/3/23	מפגע- ניקיון	ריצוף מדרכה שוקע	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-204590	29/3/23	נגישות ומפגעי דרך	הועבר למוקד נת"ע	פניה טופלה
2023-208531	31/3/23	נגישות ומפגעי דרך	לוחות פלדה חלקים שהונחו לסגירת תאים/ שוחות/ פירים	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-229277	11/4/23	מפגע- נזילה/ פיצוץ מים	מתי מחדשים את אספקת המים לבניין	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-228933	11/4/23	נגישות ומפגעי דרך	אין אספקת מים בבניין- מרפאות שלא יכולות לתפקד	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-229944	11/4/23	נגישות ומפגעי דרך	בורות בכביש בסמוך למעבר חציה	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-242527	17/4/23	מפגע- בורות בכביש	בור בכביש במעבר חציה ליד מגדל המאה	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)

תיאור/ תלונה	תאריך פניה	קטגוריה	תיאור	סטאטוס/ המשך טיפול
2023-243544	18/4/23	מפגע- הצללה/ סככה	סככה באתר העבודה	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-243550	18/4/23	מפגע- הצללה/ סככה	תמרורים וסימון חסר במעבר חציה/ כביש	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)
2023-255802	23/4/23	נגישות ומפגעי דרך	כבל חשמל שנפל על מעבר חציה ליד חניון מגדל המאה	הועבר לגורם חיצוני (נת"ע)

כה. מתוך הדוגמאות שהוצגו לעיל ממאגר התלונות במוקד וכפי שעלו במדגם הביקורת, ניתן לציין כי:

- (1) מפגעי בטיחות/ סכנה לתנועה רכבים/ הולכי רגל- לעיתים משך הטיפול מפתחת הפנייה ועד לסגירתה, ארוך וללא וידוא שהבעיה אכן נפתרה, לדוגמה: קיר אתר עבודה שנפל על המדרכה והכביש המהווה סכנה בטיחותית- משך טיפול כ-4 ימים. בהתייחסות לטיטות הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "נציין כי המקרה המפורט אינו מוכר לנו. כל פניה דחופה המגיעה אלינו מהמוקד העירוני, קשרי קהילה או גורמים אחרים הקשורה לנושאים של מפגעי בטיחות, סכנה לתנועה והולכי רגל, מטופלת מיידית, בכל הערוצים העומדים לרשותנו."
- (2) הערות הביקורת: הביקורת מקבלת את הערת מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי, אך מבקשת להדגיש את חשיבות ממשקי העבודה בין המוקד העירוני- קשרי קהילה ויחידת הפיקוח, במיוחד במקרים של מפגעי בטיחות וסכנה. סיווג הפניה לא תואם את הקטגוריה המתאימה במערכת, לדוגמה: סגירת מדרכה שגורמת לבעיית בטיחות להולכי רגל- מסווגת בקטגוריית נראות וסביבה. בהתייחסות לטיטות הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "בהתייחס לממצא, בהיעדר SLA ומשוב חוזר לגבי הטיפול- אין ערך לקטגוריה בה מסווג המפגע."
- (3) הערות הביקורת: הביקורת מבקשת להדגיש את מידת חשיבות הגדרת קריטריוני ואופני הטיפול במפגע ברמת אחריות הגורם המטפל ובפרק זמן קצוב בהתאמה לדרגת חומרתו- בתיאום עם הגוף המטפל בפועל בתלונה, קרי נת"ע. במהלך כ-4 חודשים נתקבלו כ-20 פניות/ תלונות מרח' אבן גבירול 124, ברובן ככולן הופנו להמשך טיפול באמצעות גורם חיצוני, מרביתן בנושאי מפגעי דרך, בטיחות, נגישות, תשתיות מנותקות שבהן נדרש זמן תגובה מידי, כאשר מניתוח זמני התגובה מפתחת פניה ועד לסגירתה ניתן למצוא משכים של 0 דק' (נסגר

במקום עם העברת הטיפול למוקד נת"ע, שעות ואף ימים של טיפול (7-12 ימים ואף 31 ימי טיפול עד לסגירת פניה).

הביקורת מציינת כאמור, כי בנוגע לפניות שהועברו לנת"ע אין אינדיקציה לכך שטופלו ואם טופלו מתי טופלו. באשר לפניות שלא הועברו, מציינת הביקורת כי משך הטיפול על ידי גורמי העירייה היה ארוך על פי רישומי המוקד ולא על פי קבועי זמן סבירים.

122. מהצלבת נתוני דוחות הביקורת של צוותי הפקחים מיחידת הפיקוח של המרכז העירוני לתיאום הנדסי לנתוני מאגר הפניות של המוקד העירוני, עולה כי אין התאמה בין פניות ציבור לסיורי יחידת הפיקוח בשטח.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המוקד העירוני כי: "דו"חות פקחי יחידת הפיקוח של תיאום הנדסי אינם מבוססים על קריאות המוקד."

הערות הביקורת: הביקורת מבקשת להדגיש את חשיבות מיסוד ואסדרת הממשק שבין המוקד העירוני ליחידת הפיקוח של התיאום הנדסי בכל הקשור לטיפול בתלונות התושבים.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי כי: "כפי שצוין בסעיפים קודמים, בתיאום עם המוקד העירוני, תחום פיקוח במרכז העירוני לתיאום הנדסי אינו מקבל פניות ישירות מהמוקד העירוני, אלא מתחום קשרי קהילה במרכז העירוני לתיאום הנדסי. הפניות המתקבלות מתחום קשרי קהילה מטופלות עוד באותו היום ולכל המאוחר תוך 24 שעות."

הערות הביקורת: הביקורת מקבלת את הערת מנהל המרכז העירוני לתיאום הנדסי, אך מבקשת להגדיש את חשיבות ממשקי העבודה ואסדרת הנהלים בין המוקד העירוני-קשרי קהילה- תחום הפיקוח במרכז העירוני לתיאום הנדסי.

123. מהשוואה בין נתוני הפניות למוקד העירוני במהלך המחצית הראשונה של 2023, עולה כי הפניות למוקד הופנו לגורמי נת"ע או לגורמי העירייה, אך זאת מבלי לציין באופן ברור את שם המחלקה המטפלת לפי שיוך ארגוני וכן כי לא נעשו הפניית למרכז העירוני לתיאום הנדסי. נתון זה עולה בקנה מידה אחד עם הנתונים כי בחודשים פברואר, מרץ, אפריל 2023- בבחינת דוחות סיורי הפקחים של יחידת הפיקוח של המרכז העירוני לתיאום הנדסי- מרבית הסיורים היו יזומים ורק מעט מהסיורים נערכו כתוצאה מפניות שנתקבלו מהמוקד. כך יוצא כי לא קיימת קורלציה בין פניות/ תלונות שהמוקד מקבל מהתושבים לבין סיורי התגובה של יחידת הפיקוח אשר מרכזת את עיקר פעולתה בפרויקטי הרק"ל.

טיפול במטרדי רעש זיהום ואיכות סביבה- הרשות לאיכות סביבה וקיימות

רקע

124. הרשות לאיכות סביבה וקיימות נתבקשה להעביר לידי הביקורת נתונים בדבר הפניות שהתקבלו ברשות במהלך השנים 2020-2022, בנוגע לעבודות הקשורות לרק"ל (כגון: תלונות רעש, זיהום אוויר ולכלוך באתרי העבודה של הרק"ל), לרבות נתונים על מועד קבלת הפניה, מהות הפניה, המענה שניתן / תוצאות הטיפול.

ממצאים

125. מנהל הרשות לאיכות סביבה וקיימות ועם מנהל היחידה לפיקוח בקרה ורישוי/ חטיבת תפעול/ הרשות לאיכות סביבה וקיימות מתאריך 10/05/23, מסר לביקורת כי:

- א. התלונות מעבודות הרכבת הקלה בנושא רעש זיהום אוויר וריחות שמגיעות למוקד העירוני מועברות ישירות למוקד נת"ע, ונת"ע היא זו שאמורה לטפל במפגעים.
- ב. התלונות במוקד אינן מגיעות לרשות בשגרה וכי הרשות אחראית על מתן הנחיות אקוסטיות ומעקב על הניטור השוטף של הרעש בפרויקטים במרחב הציבורי.

126. מהאמור לעיל עולה שמעורבות הרשות לאיכות הסביבה בטיפול בתלונות התושבים על הרעש והזיהום באזורי העבודה השונים של נת"ע הינה "אפסית" והרשות סומכת למעשה על טיפולה של נת"ע בכלל תלונות אלו, מבלי לבדוק ולו אף מדגמית, שאכן הנושאים מטופלים כנדרש ורמת התלונות והפניות של התושבים בנושאי רעש זיהום, אכן מצטמצם כתוצאה מהטיפול של נת"ע בנושא.

בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל הרשות לאיכות הסביבה וקיימות/ חטיבת תפעול כי: "מדינת ישראל הסמיכה את חב' נת"ע (חברה ממשלתית), כרשות המוסמכת לעניין הסעת המונים. בין היתר נקבע בהחלטות ממשלה כי חב' נת"ע תהיה האחראית מטעם המדינה על תכנונה, הקמתה והפעלתה של מערכת הסעת המונים במטרופולין גוש דן.

מדובר בפרויקט לאומי, המבוצע מכוח תכנית סטטוטורית (תמ"מ 1/5), אשר קבעה, בין היתר, גם הוראות מחייבות לשמירה על איכות הסביבה ולמניעת מפגעים סביבתיים ובטיחותיים.

בשלב התכנון המפורט וכחלק מהוראות תמ"מ 1/5 והליך רישוי ההקמה, פעל צוות סביבתי מלווה אשר קבע תנאים סביבתיים, כולל פעולות ניטור ופיקוח על עבודות ההקמה של הקו האדום.

תנאים אלה מפורטים במסמכי הרשאות הבניה- "פרק ה'- נספח ביצוע למניעת מפגעים בשלב ההקמה"

לאור העובדה שמדובר בפרויקט לאומי, נקבע מסלול מיוחד לאישור העבודות וקביעת מנגנוני בקרה על ידי חב' נת"ע, שהיא הגורם המוסמך מטעם המדינה לפיקוח על הקבלנים המבצעים את העבודות.

הרשות לאיכות הסביבה וקיימות ביצעה ועדיין מבצעת ניטור רעש קבוע במספר נקודות, באתרי העבודה, ונמצאים בקשר עם צוות מתכנני האקוסטיקה בפרויקט על מנת לוודא עמידה במפלסי הרעש שאושרו.

הערות הביקורת: הביקורת מקבלת את הערת מנהל הרשות לאיכות הסביבה וקיימות, אך עדיין חושבת כי חייבת להיות מעורבות מצד הרשות בתלונות התושבים בעיר בנושאי רעש וזיהום, תוך הפנייה ויידוא מול גורמי נת"ע שאכן התלונות מטופלות על ידי גורמי נת"ע, בזמני תגובה מוגדרים מראש, עד להסרת המטרד באזור העבודה המוגדר.

ממשקים עם מינהל קהילה בשלבי התכנון והביצוע השונים

רקע

127. מינהל קהילה תרבות וספורט כולל ארבעה אגפים אזוריים, והוא מהווה גורם עירוני המקשר בין העירייה לבין תושביה וכן בין העירייה לבין בעלי העסקים הפועלים ברחבי העיר.

128. במסגרת הביקורת נבחנו שיתופי הפעולה והאינטראקציה בין מינהלת הרק"ל למינהל קהילה בשלבי היזום, התכנון והביצוע השונים, לרבות מפגשים, ישיבות תיאום דרישות מפגשי שטח עם קבלני הביצוע והחברות המפקחות/ מנהלות, טיפול במטרדים/ נזקים (דרכי גישה/ חסימות, פגיעות רכוש/ נפש).

ממצאים

129. סגן מנהל מינהל קהילה תרבות וספורט מסר לביקורת כי התפקיד העיקרי של המינהל בנוגע לעבודות הרק"ל המתבצעות ברחבי העיר, הוא לספק מידע עדכני לנת"ע (ולחברות הפועלות מטעמה), בדבר נציגי התושבים הפועלים בכל אזור / שכונה בעיר בהם מתבצעות עבודות הרק"ל, וכן למקד את נת"ע בבעיות העיקריות שהועלו על ידי התושבים / בעלי העסקים.

130. מנהל אגף קהילה מרכז מסר לביקורת כדלקמן:

א. **חלוקה לתחומים**: קו אדום- נכלל באגפי קהילה יפו ומרכז; קו ירוק- נכלל באגפי קהילה דרום, מרכז וצפון, קו סגול- נכלל באגף קהילה מרכז. תחום מרכז: ירקון בצפון, יפו בדרום, אילון במזרח.

ב. **פעילות בהקשר של פרויקט הרק"ל**- עבודה צמודה/ פגישות עם חב' קשרי הקהילה מטעם נת"ע, מפגשי ציבור, קיום ישיבות שולחנות עבודה עם המרכז העירוני לתיאום הנדסי, מנהלי אגפי קהילה ומינהלת הרק"ל, הצפת בעיות מלמטה למעלה, היכרות עם הבעיות בשטח.

- ג. **פעילות מול העסקים** - נמצא בציר הפעילות המרכזית של המינהל, כך שעבודות הרק"ל יפגעו בעסקים באופן המינימלי ביותר, שהמידע יעבור בזמן לטובת הערכות בסגירות/ שינויים בתנועה/ הסטת תנועה. המינהל מהווה מעין שגריר של העסקים למול נת"ע/ גורמי העירייה, החזרה לשגרה מהירה של העסקים לאחר העבודות (שד' ירושלים/ יפו כמודל לבדיקה).
- ד. **פעילות מול התושבים** - קיום מפגשים בשלבי התכנון וגם בשלבי הביצוע והעברת מידע: הצגת מצגות על העבודות המתוכננות, הסטות תח"צ/ תנועה מתוכננות, סגירה/ פתיחת קטעי רחובות, הצפת בעיות של התושבים במוקדי העבודה בפני מינהלת הרק"ל. בשלבי התכנון- מעורבות מינהל קהילה בישיבות תיאום תכנון עם מינהלת הרק"ל.
- ה. **פעילות בתקופה אחרונה** - קו אדום: לקראת פתיחת הקו; קו ירוק: ציר אבן גבירול (מערב+ מזרח); קו סגול: ארלוזורוב, בן יהודה, אלנבי.
באגף קהילה מרכז ישנם שלושה רכזי שטח. רכז שטח אחד מרכז את הטיפול בנושא הרק"ל ונותן מענה לעסקים בנושא זה. שני רכזים אחרים, נותנים מענה לעסקים בנושאים שונים שאינם קשורים בהכרח לרק"ל (כל אחד במרחב עליו הוא אמון).
לרכזי השטח אין סמכות אכיפה. הרכזים מקבלים ומנתבים מידע, פועלים להבנת הפערים ו/או טיפול/ הפנייה לגורם העירוני המטפל.
- ו. **נת"ע/ קשרי קהילה** - גם נת"ע מקיימת פעילות של קשרי קהילה בשטח. מטרת הפעילות היא לסייע לעסקים, לצמצם מרווחי אי וודאות, לעדכן על לוחות זמנים, שינויים וסגירות כבישים.
- ז. **בעלי עסקים** - פניית בעלי עסקים למוקד העירוני תנותב לאגף קהילה שבשטחו נמצא בעל העסק, ע"פ חלוקה גיאוגרפית. ישנם בעלי עסקים הפונים ישירות לקשרי קהילה/ נת"ע לטיפול בבעיותיהם. טיפול בבעיות בעלי העסקים נעשה לפעמים גם ללא תיעוד ופתיחת פנייה. לעיתים מבוצע טיפול נקודתי ו/או הכוונה לגורם בעירייה שאמון על הטיפול בבעיה.
- ח. **יידוע עסקים ותושבים** - פרסום תחילת העבודות- בממשק/ באפליקציה ופרסום ברשתות החברתיות השכונתיות. המידע כולל הנחיות לגבי: סגירות קיץ/ חורף, שילוט עסקים, פריקה וטעינה (כולל חלופות), גישת הולכי רגל (ה"ר) לעסקים, היתרים מרשוי עסקים (שולחנות/ כסאות בקולונדות, אפשרויות הרחבת שטחי ההושבה, איתור בעיות של בעלי עסקים). קיימות קבוצות ברשתות החברתיות של בעלי עסקים באזורים מסוימים שדרך המערכת מועברות ידיעות בנוגע לפעילות הרק"ל.
- ט. היקף העסקים הפועלים בגבולות הגזרה של אגף קהילה מרכז- כ-20,000 בעלי עסקים.

- י. **דוח/ מערכת לריכוז פניות בעלי עסקים** - אין מערכת ייעודית שמרכזת את כלל הטיפול בבעלי העסקים. לא כל פניה של בעל עסק מתועדת באופן מלא.
- יא. **פעילות בשטח** - לוודא שמירה על רצועת מעבר ברוחב 1.20 מ' לפחות לטובת הולכי הרגל ולוודא שהתנאים, שהוגדרו ברישיון עבודה לעסק שניתן ע"י המרכז העירוני לתיאום הנדסי, מאפשרים את פעולת העסק בסביבתו (פריקה וטעינה, הושבת לקוחות, שלטי פרסום וכו').
- יב. **תהליך למידה והפקת לקחים** - נמסר ע"י מנהל אגף קהילה מרכז, כי קיים תהליך למידה מתמיד של האגף בדבר הנושאים ומידת המעורבות הנדרשת, בקווים הירוק והסגול שבביצוע וכן בקווי המטרו העתידיים.
- יג. **מתודולוגיה** - כל תורת העבודה עדיין בהקמה, בתהליך של בניה, בניית זמני תגובה, במתן תשובות/ מענה לבעיות שעולות מהשטח.
- יד. **ישיבות עבודה** - האגף / המינהלת מקיימים ישיבות שוטפות בנוגע לנושאים שעולים מהשטח, תוך בחינתם באופן רחבי על כלל אזורי השפעה השונים.
- טו. **פורום מינהלות קשרי קהילה** - מתכנס בהשתתפות אגפי קהילה דרום, צפון, מרכז-העברה וחלוקת מידע רלוונטי.
131. למרות בקשות הביקורת, לא נתקבלו במהלך איסוף הממצאים כל סיכומים, פרוטוקולים מתוך ישיבות המינהל ו/או אזור מרכז, ו/או דפי הנחיות, הוראות, מנשרי הסבר, מצגות, ריכוז פניות/ תלונות תושבים, הפנייה לטיפול גורמים בעירייה, החזרת העסקים לפעילות במהירות האפשרית עם סיום העבודות ו/או כל מסמך אחר בכל הקשור לפעילות רכזי השטח ומנהלי האזורים/ נציגי מינהל קהילה למול ציבור התושבים ובעלי העסקים ברחבי העיר במוקדי עבודות הרק"ל. בהתייחסות לטיטוט הממצאים העביר סגן מנהל מינהל קהילה תרבות וספורט מסמכים תומכים בפעילות המינהל, ומסר כדלקמן:

"פעילות מנהל קהילה - אגף מרכז למול תושבי העיר והעסקים בנוגע לעבודות הרק"ל:

טרם תחילת עבודות:

1. ביצוע מיפוי עסקים – הכרות אישית עם בעלי עסקים ובעלי עניין – סיורי שטח, חלוקת טלפון נייד.
2. 4 כנסים מקוונים ביוזמת והובלת קשרי עסקים, במעמד מנכ"ל העירייה עם כל בכירי העירייה הרלבנטיים לנושא: אדריכל העיר, רישוי עסקים, חברואה, מאור וכו' בהשתתפות כ-100 עסקים (מתוך 150). כולל השתתפות של נציגים מנת"ע. טרם המפגשים התקיים מפגש בוזם של כל הבכירים עם מנכ"ל העירייה ומנהלת מינהל קהילה.
3. העלאת וטיפול בפניות עסקים וחששות טרם תחילת עבודות.

4. הקמת קבוצות וואמסאפ לטובת יידוע עסקים והעברת מסרים.
 5. השתתפות בכנס יידוע תושבים ועסקים בהובלת נת"ע (טרם הכנסים של העירייה).
- במהלך ביצוע העבודות:**
6. קיום סיורים בין העסקים להעמקת הקשר והבנת צרכים ואופן המענה שמקבלים מקשרי קהילה נת"ע – סיורים שוטפים.
 7. קבלת פניות מעסקים באופן ישיר לנייד אישי ודרך מוקדי העירייה (106, דיגיתל ועוד) וטיפול מול גורמי העירייה ונת"ע.
 8. יצירת מאגר פניות עסקים באגף מרכז, סביב עבודות הרק"ל ומעקב יומיומי אחר טיפולם.
 9. תיאום טיפול בצרכי עסקים מול גורמי עירייה – לדוגמא היחרי הושבה, שילומ, רישוי, תברואה, פיקוח, תיאום הנדסי וכו'.
 10. השתתפות וייצוג העסקים בפורומים עירוניים – הסדרי תנועה זמניים (אגף תנועה), פורום רק"ל (תיאום הנדסי), שולחן עגול לעסקים (יחידת התפעול), פורום אכיפה (פיקוח ורישוי עסקים) ועוד.
 11. הקמה והובלה של פורום קהילה רק"ל – פורום בהובלת מנהל קהילה אגף מרכז לתיאום קשרי קהילה הפועלים במרחב העבודות – בהשתתפות, קשרי קהילה נת"ע, תיאום הנדסי, מנהלת הרק"ל, דוברות.
 12. ביצוע והובלת קמפיינים פרסומיים לתמיכה בעסקים – לדוגמא, קמפיין פרסומי לבעלי עסקים ותיקים בבן יהודה – פרסום ושיווק לעסקים בציר עבודות הרק"ל בבן יהודה, בפלטפורמות שונות אונליין ואופליין כמו שילומ חוצות, עמוד הפייסבוק העירוני ועוד.
 13. הפקת סיורים לתושבים ותיירים, לטובת עידוד רכישה בעסקים מקומיים בתוואי הרק"ל – לדוגמא, סיורי אוכל בבן יהודה בחול המועד סוכות 2022, פלאפל באבן גבירול
 14. הפקת אירועים קהילתיים לתושבים במרחבים עסקיים בסמוך לעבודות הרק"ל – לדוגמא, גלגל המזלות באבן גבירול, אירועים חוזרים במדרחוב בן יהודה ועוד
 15. תכנון וביצוע התערבות במרחב הציבורי בסמוך לעסקים מקומיים – פרויקט אומנות קפלן, פרויקט אומנות קהילתי נורדאו, מדרחוב בן יהודה".
- תגובת הביקורת:** יש לציין כי הביקורת ביקשה לקבל מסמכים תומכים לבדיקת התהליכים שמוביל מינהל קהילה וכעת לאחר שצורפו המסמכים הרלוונטיים, ניתן ללמוד על היקף הפעילות הרחב של המינהל בחלקי העיר השונים בהם מבוצעות עבודות הרכבת בכל מקרה, הביקורת מציינת כי לא נתקבלו כל מסמכים המתארים תהליכי הפקת לקחים, תיעוד ומעקב החלטות שמתקבלות במפגשים, סיורים ובישיבות שמתקיימים במינהל קהילה.

בחינת הקמת רשות תחבורה מטרופולינית לניהול התנועה - גוש דן

רקע

132. במסגרת הביקורת נבחנו באופן כללי פעולות התיאום לקראת הפעלת מרכז לניהול תנועה עירוני/אזורי/גוש דן לתחבורה ציבורית, רכבות קלות, תנועת כלי רכב פרטיים, צמתים, מערכות רמזורים, גל ירוק, שילוט אלקטרוני/מתחלף, תיאום עם גורמי תחבורה ציבורית.

133. בדוח מבקר המדינה שפורסם לאחרונה, הומלץ כי לקראת הפעלת קווים המתוכננת בשנים 2027-2028, תוקם ותחל לפעול רשות תחבורה מטרופולינית, בנושאי ניהול התנועה במרחב גוש דן, בכלל ובתל אביב-יפו, בפרט.

ממצאים

134. ממידע שקיבלה הביקורת ממינהל בת"ש עולה כי קיים חוסר שיתוף פעולה להקמת רשות מרחבית לתחבורה בין הרשויות, נת"ע והמדינה.

135. בפגישה שערכה הביקורת עם סגן מנהל הרשות לתחבורה תנועה וחניה נמסר כדלקמן:

א. מנהל הרשות משמש בתפקידו גם כראש רשות תמרור מקומית, האחראית על אישורים וחימה על תכניות תנועה סופיות בפרויקטים תחבורתיים.

ב. עבור תכניות להסדרי תנועה זמניים באתרי הביצוע של הרק"ל, האחראיות היא בידי המרכז לתיאום הנדסי, במצבים בהם הסדרי התנועה הזמניים נמשכים מס' שבועות או מס' חודשים מצומצם (עד כחצי שנה). מעבר לכך נדרש את אישור מנהל רשות תמרור מקומית. המרכז לתיאום הנדסי פועל כבר מס' שנים באישור תכניות בפרויקטי הרק"ל על בסיס עקרונות והנחיות תכנון וביצוע העבודות.

ג. מדי שבוע מתכנס פורום עבודות הרק"ל בנציגות מורחבת של מינהלת הרק"ל, נציגי מינהל בת"ש/תיאום הנדסי, נציגי משטרה, נת"ע כולל נציג הרשות לתחבורה, בו נדונים נושאים בהקשר של ההשפעה על המרחב הציבורי כתוצאה מעבודות הרק"ל. במידה ומועלים נושאים הקשורים לתנועה, הרי שסגן מנהל הרשות לתחבורה מעביר את התייחסותו בנושא.

ד. יכולת ההשפעה של הרשות לתחבורה מוגבלת מאד, מאחר וקביעת התצורה התנועתית הסופית לאורך קווי הרק"ל נקבעה כבר לפני שנים (מספרי נתיבי תנועה, נתיב לתח"צ, שבילי אופניים, רמזורים וכו') ורק עם תום השלמת עבודות הרק"ל לקראת הפעלה בתצורה הסופית של הרחוב, מחויבת נת"ע/קבלן ביצוע באישור, ע"י רשות תמרור מקומית, לתכניות התנועה הסופיות טרם הפעלת הקו.

ה. נת"ע הקימה מרכז בקרה האחראי על הפעלת כלל מערכות הרמזורים לאורך קווי הרק"ל, ובמידה ויש צורך בעדכון הפעלת רמזורים במעגלים בסביבת הרמזורים לאורך תוואי הרק"ל, הרשות לתחבורה מחויבת להתחשב בהשפעתם על מ' הרמזורים לאורך הרק"ל.

ו. הקמת רשות תחבורה מטרופולינית- היא הכרח לנוכח פתיחת הקו האדום והפעלת הקווים הירוק והסגול בטווח השנים הקרובות, כאשר עיריית ת"א מהווה גורם משמעותי בדרישה להקמת גוף מרכז זה, כולל הכתבת מדיניות גם על ערים נוספות בתחום גוש דן רבתי המושפעים מקווי הרק"ל.

136. נתקבלו סיכומי דיוני ועדות מטרופוליניות של הקווים הירוק והסגול/ פורום תחבורה/ תנועה/ חניה במקטעי זמן לא רציפים בין השנים 2018 ל-2022, בהשתתפות (רשימה כוללת) מינהלת הרק"ל, נציגי העירייה וצוות היועצים מטעמה, משטרת ישראל, נציגי נת"ע וצוות הניהול והתכנון מטעמה, נציגי מת"ח ויועציהם, מתכנני המקטעים השונים, נציגי הוועדה המחוזית ומינהל התכנון.

137. הביקורת ריכזה מתוך פרוטוקולי פורום תחבורה/ ועדת תנועה מטרופולינית, את הנושאים העיקריים הבאים, כדוגמא: קו ירוק- מקטע מרכזי- תחנות, צמתים, קטעי רחובות- נדון ב-08/18, ב-07/21 וב-04/22 בלבד, קו סגול- מקטע מערבי- נת"צ, תנועה, לו"ז הקמה, בקרת רמזורים, תחנות, סגירת רחובות, מקטעי עבודה- נדון ב-10-12/18 בלבד, מקטע אבן גבירול- תח"צ, תנועה, שבילי אופניים, חתך רחוב טיפוס- נדון ב-08/18, 12/20 ו-02-04/21- ללא המשכיות ורציפות בטיפול ומעקב אחר נושאים.

להלן דוגמאות לנושאים שנדונו פעמים מעטות ללא דיוני המשך לצורך מעקב ובקרה-

דוגמאות	נושאים לטיפול
נידון רק פעם אחת ב-08/2018	צומת לבון/ בן צבי
נידון רק פעם אחת ב-10/2018	לו"ז הקמת פרויקט (אינפרא +1 אינפרא 2)
נידון רק פעם אחת ב-12/2018	מקטע אבן גבירול- דיזינגוף
נידון רק פעם אחת ב-12/2020	תכנון תנועה- פנקס- בני דן
נידון רק פעם אחת ב-02/2021	צומת דבורה הנביאה- ראול ולנברג

138. הביקורת לא איתרה מעקב החלטות ברור ועקבי בין סיכומי הישיבות השונים, עבור הטיפול בנושאים המשמעותיים והשוטפים שהועלו בדיונים (סיכומי ישיבות שאינם כוללים מעקב אחר החלטות מישיבות קודמות).

139. הביקורת לא איתרה מעקב טיפול רציף בנושאים שהועלו במהלך הדיונים (נושאים שעלו בדיון מסוים, לא חזרו והועלו בדיוני המשך אלא לעיתים רק שנה/ שנתיים לאחר מכן).

קרן הסיוע לעסקים

רקע

140. בשנת 2017 הוגשה עתירה לבית המשפט העליון (903/16) על ידי בעלי עסקים שפעילות עסקיהם נפגעה קשות בעקבות העבודות להקמת הרכבת הקלה ברחבי הערים תל אביב-יפו ורמת גן. העתירה הוגשה כנגד שר הפנים, שר האוצר, שר התחבורה, עיריית תל אביב-יפו ועיריית רמת גן.

141. במענה לעתירה, הציגו המשיבים מנגנון לסיוע, אשר ימומן על ידי קרן שתוקצב על ידי המדינה והרשויות המקומיות, ואשר יאפשר לעסקים העומדים בקריטריונים שייקבעו לקבל השתתפות כספית בגין הוצאות שונות.

142. בתום הדיון בעתירה, פסק ביהמ"ש כדלקמן:

א. "עמדתנו הבסיסית היא כי יש מקום ממעמי הגינות וצדק, לסייע לעותרים שיעמדו באמות מידה רלבנטיות. על הרשויות לגלות אמפטיה למי שיימצא כי נגרמים לו הפסדים משמעותיים בשל עבודות תשתית ממושכות.

ב. על אמות המידה המפורטות להיות כאלה שניתן יהא לומר עליהן 'וחי בהם', קרי, שיהיו מי שיוכלו ליהנות מן הסיוע. חשוב שלא תהא הכבדה באופן ש'הציפור לא תוכל לעוף', בפרפרזה על שירו של המשורר איציק מאנגר 'על הדרך עץ עומד'.

ג. אנו רוצים לקוות אפוא כי האמור יוליד סיוע ממשי."

143. במהלך שנת 2018 לאור העתירה שהוגשה, משך העבודות על התחנות התת קרקעיות של הקו האדום והירוק, ובשים לב לסדר הגודל ומאפייניו הייחודיים של הפרויקט, הוחלט על ידי עיריית תל אביב-יפו ומשרד האוצר, על הקמת קרן ייעודית למתן סיוע לעסקים.

144. מטרתה של הקרן, היא לסייע לעסקים שנפגעו מעבודות החפירות של התחנות התת קרקעיות לאורך הקו האדום והקו הירוק.

בהתייחסות לטיטת הממצאים מסר מנהל מינהלת הרכבת הקלה כי: "קרן הסיוע הופעלה רק בעונת 2018 ולאחר 3 שנות עבודות של אתרי הקו האדום במקטע התת קרקעי. רבים מהעסקים כבר נסגרו במועד זה. היקף הסיוע מצומצם מאוד, הן מבחינת היקף הסיוע והן מבחינת סוגי עבודות הרק"ל המזכות את העסקים הגובלים בסיוע. כל זאת, לאחר דין ודברים ארוך בנושא בין העירייה ובין המדינה ותחת מגבלות רבות. בהתאם, נעשה מאמץ להקל ככל הניתן ולאפשר לעסקים להנות מהסיוע במסגרת יישום נוהל קרן הסיוע לעסקים."

145. בישיבת ועדת הכספים שהתקיימה בתאריך י"ב אב תשע"ח, 24.7.18, הוחלט לאשר להקים את הקרן, וכן הוחלט לאשר תקציב בלתי רגיל לשנת 2018 על סך 10 מיליון ₪ במימון שווה על ידי משרד האוצר ועיריית תל אביב-יפו.

ממצאים

נוהל עבודה בנושא קרן הסיוע

146. בנובמבר 2018 התפרסם נוהל עבודה (מספר 913) - "קרן סיוע לעסקים באזורי עבודות התחנות התח קרקעיות של הקו האדום והקו הירוק של הרכבת הקלה" (להלן "הנוהל").

147. מטרת הנוהל הינה להסדיר את הנושאים הבאים:

- א. הגדרת תנאי הסף להגשת בקשה לקרן;
- ב. הליך ואופן הגשת הבקשה ואישורה;
- ג. אופן תשלום דמי הסיוע;
- ד. אופן הדיווח.

148. הנוהל מגדיר שני סוגי עסקים: עסק בקו ראשון ועסק חסום כדלקמן:

א. עסק בקו ראשון - עסק העומד בכל התנאים הבאים:

- עסק הנמצא למשך שנה אחת לפחות, מתוך תקופת העבודות, במרחק שאינו עולה על 4.5 מטר מגדר אתר עבודה של תחנה תת קרקעית לרכבת הקלה.
- במהלך העבודות לא עבר נתיב נסיעה לרכב בין העסק לבין גדר אתר העבודה כאמור לעיל.
- העבודות בסמיכות לבית העסק נמשכות למשך שנה לפחות אשר לפחות חודשיים ממנה היו רצופים.

ב. עסק חסום:

עסק שכלל דרכי הגישה אליו נחסמו למשך 14 יום לפחות עקב עבודות.

149. תנאים להגשת בקשה לסיוע ע"פ הנוהל הינם כדלקמן:

עסק בקו ראשון או עסק חסום כהגדרתו בנהל, רשאי להגיש בקשה לסיוע מכספי הקרן אם הוא עומד בכל התנאים הבאים במצטבר:

- א. עסק בקו ראשון שפעילותו במיקום במפורט לעיל (מרחק שאינו עולה על 4.5 מטר) החלה טרם יידוע הציבור על תחילת עבודות הקו האדום במרץ 2015 ויידוע הציבור על תחילת עבודות הקו הירוק בספטמבר 2020 ועדיין פעיל במקום זה במועד הגשת הבקשה.
- ב. עסק מסחרי אשר ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל.
- ג. העסק הוא שוכר או שוכר משנה בנכס.
- ד. העסק נמצא כולו או חלקו בקומת הקרקע של המבנה.
- ה. לעסק רישיון עסק תקף או שנמצא בהליך תקין לקבלת רישיון עסק.

- עסק חסום אינו נדרש לעמוד בסעיפים ב', ד'.
150. על פי הנוהל, הסיוע שתעמיד הקרן לעסקים יעשה בדרך של השתתפות בהוצאות החיוניות להמשך תפקודו של העסק בתקופת עבודות הרכבת הקלה אשר לא שולמו על ידו בדרך קבע טרם תחילת העבודות.
151. סוגי ההוצאות שיוכרו וישולמו לעסק (בכפוף לתנאים ולסייגים שנקבעו בנוהל):
- הוצאות בגין שיפוץ העסק, שיפוץ חלון ראווה, הצבת שילוט וכדומה.
 - הוצאות בגין פרסום ושווק ובכללם שיווק דיגיטלי.
 - הוצאות בגין תשלום לחברת שליחויות.
 - הוצאות בגין התקנת פרגוד.
 - הוצאות בגין חידוש עסק, העסקת יועצי נגישות, כיבוי אש וכיוצא בזה.
152. תנאים נוספים ומגבלות שנקבעו בנוהל:
- בעל העסק מוגדר בנוהל כמי שמייצג את בעל הנכס לצורך תשלום מיסים לרשויות המדינה.
 - סכום הסיוע לעסק לא יעלה על סכום מרבי של 250,000 ₪.
 - שיעור השתתפות הקרן- ההשתתפות תהיה בגובה של 70% מההוצאות המוכרות.
 - בית עסק יוכל להגיש בקשה לקרן אחת לשנה כדי למצות את מלוא הסיוע ולא יותר מארבע בקשות, אלא אם יפורסם אחרת.
 - לקרן יוגשו חשבוניות מס קבלה או חשבונית מס וקבלה בלבד. אין להגיש חשבוניות עסקה.
 - יצורף תצהיר מנהל בית העסק כי ההוצאות המוגשות לא שולמו לעסק על ידי כל גוף אחר.
153. בהתאם לנוהל תוקם ועדה ייעודית לבחינת הבקשות המוגשות לקבלת סיוע מהקרן. חברי הועדה הם מנכ"ל העירייה או מי מעובדי העירייה שימונה על ידי והוא יהיה יו"ר הועדה, גזבר העירייה או מי מעובדי מינהל הכספים בעירייה שימונה על ידו, היועץ המשפטי לעירייה או מי מעובדי השירות המשפטי שימונה על ידו, חשב עירוני שימונה על ידי גזבר העירייה, נציג תחבורה ונציג משרד האוצר.

יידוע העסקים הרלוונטיים על קרן הסיוע

154. הביקורת ביקשה לבדוק את אופן יידוע העסקים, שבשל מיקומם בסמיכות לעבודות על הקו האדום, היו זכאים להגיש בקשה לקבלת סיוע.
155. לצורך הבדיקה, ביקשה הביקורת לקבל מיפוי של כל העסקים כאמור, שהיו זכאים פוטנציאלית להגיש בקשה לקבלת הסיוע (ללא אבחנה עדין האם בעל עסק הינו גם בעליו של הנכס בו פועל העסק). הביקורת מציינת כי מיפוי כאמור, היה מאפשר לדעת כמה עסקים (לרבות פרטיהם) זכאים פוטנציאלית לקבל סיוע וכן היה מאפשר לעירייה לפנות אל כל אחד מהם (כולל לבעלי עסקים שאינם זכאים בשל היותם בעלי הנכס), באופן אישי, ולהביא לידיעתם את תנאי הזכאות והקריטריונים שנקבעו.
156. בעקבות בקשתה, הועברה לביקורת ממנהלת הרק"ל, רשימה של 37 עסקים. הביקורת ביקשה לקבל תיעוד למיפוי שנערך (כגון תשריט עליו סומנו ומופו אותם עסקים).
157. נכון למועד הפצת טיוטת הדוח לא הועבר תיעוד כאמור.
158. באשר לשאלת הביקורת בנוגע לאופן יידוע העסקים הפוטנציאליים, מסר מנהל מנהלת הרכבת הקלה כי עם ההחלטה על הקמת קרן הסיוע, הוכן ע"י המנהלת עלון מידע (פלייר) לחלוקה לעסקים (שכלל בין היתר מידע על הזכאות ועל אופן הגשת הבקשה). לדבריו, נציגי העירייה ביחד עם נציגי קשרי קהילה של נת"ע עברו בין כל העסקים הזכאים לסיוע וחילקו להם את העלון. במקביל, העלון נשלח על פי רשימת התפוצה של נת"ע לכל העסקים הפוטנציאליים.
159. לדברי מנהל מנהלת הרכבת הקלה, נציגת העירייה ונציגי קשרי קהילה של נת"ע דאגו ליידע את העסקים באופן שוטף (לפחות אחת לחודש) במשך השנה הראשונה להקמת הקרן, במייל, בטלפון ובאופן אישי במהלך סיורים שערכו.
- עוד ציין הלה, כי לאחר השנה הראשונה, נעשו פניות יזומות על ידי העירייה (כחודש לפני מועד ההתכנסות של ועדת הקרן) באמצעות הדואל והטלפון, ולפחות אחת לשנה נעשה ביקור בבתי העסק הזכאים שטרם הגישו הבקשה, על מנת לתזכר אותם ולראות מה מצבם בשטח. עוד מסר כי התבצעו פניות לעסקים באופן שוטף גם על ידי רכזי קשרי עסקים ממנהל קהילה דרך "קבוצות וואטסאפ" של העסקים ונעשה גם תזכור בנוגע לקרן הסיוע.
160. הביקורת ביקשה לקבל תיעוד התומך בכל הפעילות שתוארה לעיל, בנוגע לעסקים באזור העבודות על הקו האדום. עד למועד הפצת טיוטת הממצאים, לא התקבלו מסמכים כאמור.
161. לדברי מנהל מנהלת הרק"ל לא קיים תיעוד של הפניות לעסקים, מלבד תיעוד של מועדי הסיורים שנעשו על ידי נציגי המנהלת בשנתיים האחרונות:
- 6.9.22, 25.5.22, 13.5.21, 25.8.20

162. הביקורת מציינת את חשיבות שמירת תיעוד כאמור בפעולות יידוע העסקים וזאת כדי להימנע מטענות אפשריות של בעלי עסקים, בנוגע לחוסר יידוע ועל מנת להראות כי נעשתה פנייה מסודרת לכל העסקים הרלוונטיים כפי שצוין לעיל.

היקף הסיוע שניתן לעסקים בעקבות העבודות על הקו האדום

163. הביקורת התמקדה כאמור, בפיצוי בעלי העסקים שנפגעו כתוצאה מהעבודות על הקו האדום בלבד.

164. מהמסמכים והנתונים שסופקו לביקורת ממנהלת הרק"ל, בנוגע לסיוע לעסקים שנפגעו מהעבודות על הקו האדום, (נכון למועד הפצת טיוטת הממצאים) עולה כדלקמן:

- א. מספר העסקים הממוקמים בסמיכות לתחנות הקו האדום: 37 עסקים
- ב. בשנים 2019-2022 מספר העסקים שפנו לוועדה לקבלת סיוע בעקבות העבודות על הקו האדום בלבד עמד על: 25 (מתוכם 21 נמצאו זכאים).
- ג. לגבי עסקים שלא פנו לקבלת סיוע, מסר מנהל מינהלת הרכבת כי היות ולא הוגשו בקשות לוועדה לא נבדקה זכאותם לפי כל הדרישות בתקנון הקרן.
- ד. היקף הסיוע הכספי שאושר בגין הקו האדום במועד בדיקת הביקורת (חודש ספטמבר 22 – הוועדה האחרונה למועד זה התקיימה ב- 5/7/22), עמד על: 3,733,512 ₪.

התנהלות בהתאם לנוהל

165. הביקורת ביקשה לקבל את רשימת העסקים שפנו לקבלת סיוע מהקרן ושבקשתם אושרה.
166. מתוך רשימת העסקים כאמור, שהועברה לביקורת, דגמה הביקורת 11 עסקים ובדקה לגבי כ"א מהם האם הוא אכן עמד בדרישות הנוהל לקבלת הסיוע כמפורט להלן:
 - א. האם אכן מדובר בעסק בקו ראשון או עסק חסום כהגדרתו בנוהל.
 - ב. האם אכן מדובר בבעליו של עסק שהוא שוכר או שוכר משנה בנכס.
 - ג. האם מדובר בעסק מסחרי אשר ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל.
 - ד. האם ההוצאות בגין התבקש החזר, פורטו כנדרש בחשבונות שהוגשו לוועדה לצורך קבלת הסיוע.
 - ה. האם מתן הסיוע לעסק לא עלה בסה"כ על תקרת הסכום של 250,000 ₪ ובנוסף, האם שיעור החזר של סך ההוצאות המוכרות, לא עלה 70% כפי שקבע בנוהל.
 - ו. האם סך הבקשות שהגיש בעל העסק היו בהתאם לנוהל. קרי - לא עלו על ארבע בקשות (כאשר קיימת מגבלה של הגשת בקשה אחת לשנה).
 - ז. האם ההוצאות שהוגשו לוועדה ע"י בעל העסק, לא שולמו לבעל העסק על ידי גוף אחר.

167. לצורך הבדיקה, ביקשה הביקורת לקבל פרוטוקולים של הוועדות שדנו בבקשות שנדגמו וכן את כל המסמכים (לרבות חשבוניות) שהגישו בעלי העסקים לוועדה.

168. בטבלה שלהלן רוכזו שמות העסקים שנדגמו, מועדי כינוס הוועדה וסך סכומי הסיוע שקיבלו:

מס	שם העסק	מהות העסק	תאריכי ישיבות הוועדה בהם דנו בבקשה	סה"כ סכום הסיוע בש"ח שהועבר לעסק
1	פ	בית קפה	25.6.19 24.11.20	70,799
2	א.ה.	אכסניה	24.11.20	250,000
3	ש.א.ר.	חנות חשמל	27.01.19 24.11.20 02.03.22	250,000
4	ח.א.א.	מסעדה	26.07.20 02.03.22	250,000
5	מ.ו.	מסעדה	30.04.19 14.10.21	250,000
6	ק.ע.ג.	קיוסק	02.03.22	245,700
7	א.	מסעדה	25.06.19 14.10.21 05.07.22	249,244
8	ע.	מסעדה	30.04.19 25.06.19 26.07.20	208,182
9	מ.ל.	מועדון	17.03.21 14.10.21 02.03.22	212,338
10	ו.ו.	סטודיו אופנה	25.06.19	250,000
11	ר.ב.	תיווך נדל"ן	30.04.19 24.11.20 02.03.22	245,959

169. בטבלה שלהלן רוכזו תוצאות בדיקת הביקורת לגבי העסקים שנדגמו:

שם העסק	האם מדובר בעסק בקו ראשון / חסום?	האם סכום הסיוע חורג מהתקרה ומשיעור ההחזר (70%)?	האם מספר הבקשות שהגיש בעל העסק הינה בהתאם לנוהל?	האם צורפו לבקשה כל המסמכים הנדרשים בהתאם לנוהל?	האם הסכומים שהוגשו וחושבו בוועדה כוללים את המע"מ	האם התקבלה בעירייה חשבונית מהעסק לאחר תשלום הסיוע	האם בהתאם למסמכים העסק היה זכאי לקבלת סיוע מהקרן
פ.	כן	לא	כן	כן	כן	לא	כן
א.ה.	כן	לא	כן	כן	כן	לא	כן

שם העסק	האם מדובר בעסק בקו ראשון / חסום?	האם סכום הסיוע חורג מהתקרה ומשיעור ההחזר (70%)?	האם מספר הבקשות שהגיש בעל העסק הינה בהתאם לנוהל?	האם לבקשה כל המסמכים הנדרשים בהתאם לנוהל?	האם הסכומים שהוגשו וחושבו בוועדה כוללים את מרכיב המע"מ?	האם התקבלה בעירייה חשבונית מהעסק לאחר תשלום הסיוע?	האם בהתאם למסמכים העסק היה זכאי לקבלת סיוע מהקרן?
ר. ש. א.	כן	לא	כן	כן (לא נדרש רישיון עסק)	כן	לא	כן
ח. א. א.	כן	לא	כן	כן	כן	לא	כן
מ. ו.	כן	לא	כן	כן	כן	לא	לא
ק. ג. ע.	כן	לא	כן	כן	כן	לא	כן
א.	כן	לא	כן	כן	כן	לא	כן
ע.	כן	לא	כן	לא	כן	לא	כן
מ. ל.	כן	לא	כן	לא	כן	לא	כן
ו. ו. נ.	כן	לא	כן	לא	כן	לא	כן
ר. ג.	כן	לא	כן	כן	כן	לא	כן

הערות לטבלה:

"פ." – מדובר בעסק הנמצא ברחוב לינקולן, אשר ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל (בית קפה).

מועד אישור הוועדה	הסכום שאושר בוועדה ושולם לעוסק	הערות בנוגע לחלק מהחשבוניות שסיפק העסק	קבלת חשבונית מס מהעסק לאחר תשלום סכום הסיוע
25.6.2019	24,011 ₪	*חשבונית שנדגמה (סך של 170 ש"ח) ללא ציון שם העסק.	באשר לכך שהעסק לא סיפק לעירייה חשבונית מס ראה סעיפים 170-173 להלן.
24.11.2020	46,788 ₪	*חשבוניות שנדגמו (סך של 1,290 ש"ח) ללא ציון שם העסק.	

*מבדיקת הביקורת אותרו 6 חשבוניות בסך כולל של 1,460 ₪, שהוגשו לוועדה ללא ציון שם העסק /"לקוחות שונים". חשבוניות מסוג זה, לא מאפשרות לבדוק האם הוצאה בוצעה עבור העסק ועומדת בתנאי קבלת החזר.

להלן החשבוניות שנמצאו בדגימת הביקורת:
 חשבונית 15000008145 מתאריך 14.02.2019 – מלבד העובדה שלא צוין שם העסק על גבי החשבוניות, לא היה ברור לביקורת כיצד הוצאה מסוג זה עונה על הגדרת הנוהל כהוצאות מוכרת.

שם לקוח: לקוח כללי

חשבונית מס קבלה 15000008145 העתק			
שם כללי	כמות	מחיר	סהכ
פריטים 1	1	170.00	170.00

חייב במעמ 17% מעמ	145.30 ש"ח
לתשלום	24.70 ש"ח
התקבל באשראי	170.00 ש"ח

שם מסוף
מספר מסוף
גרסת תוכנה
מספר עסק
תאריך ושעה
שם כרטיס
מספר כרטיס
מספר שובר
כונן
RRN
סוי ייסקה
מג אישור
גודם מאשר
אופן ביצוע העסקה
סוג אשראי
מטבע

סוד ירוק פרחים
8855967012
ABS0016171
1131742
14/02/19 18:20
זיהה זהב
6151
54001130
19021418204988559671703
954002486
חובה
0273599
אושר עי המנפיק
מגנטי
אשראי רגיל
ש"ח

חשבונית מס 20499 מתאריך 12.10.2020

חשבונית מס/קבלה מספר 20499

מקור: מספר לקוח 1

לכבוד לקוחות שונים ת"א

מס. מס פריט	תאור	כמות	מחיר יח	סכום ש"ח
1 1	אביזרי חשמל	1.00	85.47	85.47

יחידה: 26498.00 ש"ח
תאריך פרעון: 12/10/2020

סה"כ ש"ח: 85.47
חייב במע"מ: 85.47
מע"מ: 17.00% : 14.53

חשבונית מס 20042 מתאריך 02.09.2020

תאריך: 02/09/2020 16:42
חשבונית מס/קבלה מספר 20042
 מספר ידני 28010007 שב"א
 מספר לקוח: 1

מקור

מס	מס פרט	תאור	כמות	מחיר יח	סכום ש"ח
1	1	אביזרי חשמל	1.00	705.13	705.13

יתרה: 25452.00 ש"ח
 תאריך פרעון: 02/09/2020
 הסחורה נשארת בבעלות יוסי שיווק כל עוד לא שולמה במלואה בפועל
 *** אין החזר מוצרים עונתיים לא בעונה! ***
 חתימת השוק: _____ חתימת הלקוח: _____

705.13 : סה"כ ש"ח
 705.13 : חייב במע"מ
 119.87 : מע"מ 17.00 %
825.00 : לחשלום

חשבונית מס 67143 מתאריך 26.04.2020

מס' ת.ד.ע.מ. 0019
 26-04-2020
 DEPT01 130.00
 ITEM CT 1
 130.00
חשבונית מס/קבלה מס' 67143
 מכירה בתשלום

מס	מס פרט	תאור	כמות	מחיר יח	סכום ש"ח
1		קאפי			
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					

צ"ק מס: _____ בנק: _____
 חתימת השוק: _____ חתימת הלקוח: _____

111 - סה"כ
 19 - מע"מ
130 - לחשלום

"א.ה." - מדובר בעסק הנמצא ברחוב הרכבת, אשר ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל (אכסניה).

מועד אישור הוועדה	הסכום שאושר בוועדה ושולם לעסק	זכאות העסק לקבלת סיוע – מועד התחלת פעילות	קבלת חשבונית מס מהעסק לאחר תשלום סכום הסיוע
(1) 24.11.2020	250,000 ₪	*תשלום הארנונה החל ב 01.04.2015	באשר לכך שהעסק לא סיפק לעירייה חשבונית מס ראה סעיפים 170-173 להלן

*העסק הגיש לוועדה מסמך חוזה שכירות שנחתם בתאריך 03.02.2014 בו צוין כי תקופת השכירות תחל במועד המסירה.

בתאריך 13.07.2015 נחתם הסכם תוספת לחוזה לפיו נדחה מועד המסירה ואף נודע לשוכר כי בסמוך למושכר צפויות להתחיל עבודות תשתית נרחבות על ידי נת"ע להקמתה של הרכבת הקלה. בהסכם זה צוין כי תקופת השכירות תחל בתאריך 01.06.2015 ותשלום הארנונה ב- 01.04.2015 העסק פתח את שעריו בשנת 2016.

סעיף 3.7 "תנאים להגשת בקשה לסיוע" קובע:

"עסק בקו ראשון שפעילותו במיקום המפורט בסעיף 3.5 א. לנוהל החלה טרם יידוע הציבור על תחילת עבודות הקו האדום במרץ 2015".

בפירוט ההוצאות של העסק ניתן להבחין בהוצאות הקמה של העסק חפירות ופינוי אדמה, גינת כניסה, הוצאות יעוץ אדריכלי עבודות אלומיניום- כל זאת מחזק את הסברה כי פעילותו של העסק החלה לאחר המועד הנדרש לפי הנוהל.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל מינהלת הרכבת הקלה כי: "סעיף 3.7 ה' בנוהל הסיוע קובע את מבחן הזכאות על בסיס קיומו של רישיון עסק או הליך תקין לקבלת רישיון עסק. בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף 3.7 בנוהל הקרן, נבחנה זכאותם של העסקים לקבלת סיוע. העסק 'א.ה. קבל רישיון עסק זמני בתאריך 4.5.14 שהוא כ-10 חודשים לפני המועד הקובע לזכאות לסיוע (מרץ 2015). בעלי העסק גם התקשרו בהסכם שכירות ארוך טווח בו התחייבו לשכור את הנכס לפני המועד הקובע ליידוע אודות עבודות הקו האדום (מרץ 2015, סעיף 3.7 א' בנוהל). הוצאות שיפוף והתאמת הכניסה למבנה, בוצעו והוגשו לאחר התחלת עבודות החפירה של תחנת אלנבי ולכן הוצאות אלה הוכרו לצורך קבלת סיוע מהקרן. מצורף העתק מרישיון העסק מתאריך 4.5.14".

"**ח.א.א.**" - מדובר בעסק הנמצא ברחוב קרליבך, אשר ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל (מסעדה).

קבלת חשבונית מס מהעסק לאחר תשלום סכום הסיוע	זכאות העסק לקבלת סיוע – מועד התחלת פעילות	הסכום שאושר בוועדה ושולם לעסק	מועד אישור הוועדה	
באשר לכך שהעסק לא סיפק לעירייה חשבונית מס ראה סעיפים 170-173 להלן.	תשלום הארנונה החל ב- 01.06.2020*	231,400	26.07.2020	(1)
		18,600	02.03.2022	(2)

*מבדיקה שערכה הביקורת בספרי הארנונה עולה כי מתאריך 19.2.14 ועד 31.5.20, החזיקו בנכס בעלי החברה. החל מתאריך 1.6.20, ההחזקה בנכס בספרי הארנונה נרשמה ע"ש החברה עצמה. רישיון העסק ע"ש החברה הופק לפני המועד הקובע (חודש מרץ 2015). ולכן העסק היה זכאי מבחינה זו לקבל סיוע.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל מינהלת הרכבת הקלה כי: "העסק קיים במקום הרבה לפני תחילת העבודות. לעסק רישיון כבר מינואר 2005, תחת אותו שם עסק ואותם הבעלים. מצורף גם רישיון עסק תקף ומעודכן למועד הקובע (רישיון מתאריך 7.1.2015)".

"**מ.ו.**" - מדובר בעסק הנמצא ברחוב מנחם בגין, אשר ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל (מסעדה).

קבלת חשבונית מס מהעסק לאחר תשלום סכום הסיוע	זכאות העסק לקבלת סיוע – מועד התחלת פעילות	הסכום שאושר בוועדה ושולם לעסק	מועד אישור הוועדה	
באשר לכך שהעסק לא סיפק לעירייה חשבונית מס ראה סעיפים 170-173 להלן.	בקשה לא אושרה -לא עומד בתנאי סף תשלום הארנונה החל ב- 01.07.2016*	לא אושר	30.04.2019	(1)
		250,000	14.10.2021	(2)

בשנת 2019 הוגשה בקשה אחת לוועדה שהתכנסה בתאריך 30.04.2019 - **בקשה זו לא אושרה מהסיבה שאינה עומדת בתנאי סף.**

מבדיקת תשלומי הארנונה עולה לכאורה, כי העסק משלם ארנונה החל ב- 01.07.2016.

מהמסמכים שהגיש העוסק עולה כי הינו הבעלים של המסעדה החל משנת 2016.

חוזה השכירות שצורף לבקשה הינו מתאריך 07.2019.

סעיף 3.7 תנאים להגשת בקשה לסיוע קובע:

"עסק בקו ראשון שפעילותו במיקום המפורט בסעיף 3.5 א לנוהל החלה טרם יידוע הציבור על תחילת עבודות הקו האדום במרץ 2015".

כמו כן בשנת 2019 נפסל העסק בוועדה היות ולא עמד בתנאי סף. ולמרות זאת בשנת 2021 אושרה הבקשה לסיוע.

בהתאם לעיל עולה כי העסק לכאורה, לא היה זכאי לקבלת סיוע בהתאם לנוהל.

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל מינהלת הרכבת הקלה כי: "העסק קיים במקום כמסעדה עם רישיון עסק משנת 1986. לאחר התחלת העבודות, המסעדה עמדה לסגור את שעריה והעובדים הפכו לבעליה כדי להמשיך ולהפעילה. הוגשה בקשה ראשונה שנדחתה ולאחר הגשת בקשה נוספת לדיון, המקרה נדון בוועדת הסיוע בתאריך 14.10.21 והוחלט לאשר את הבקשה באופן חריג לאור נסיבות המקרה".

מנהל מינהלת הרק"ל צרף להתייחסותו העתק מכתב מתאריך 17.10.2021, בו צוין כדלקמן:
הבקשה לסיוע של מסעדת מ. ו. נדונה כמקרה חריג. בעלי העסק התחלפו כשנה לאחר תחילת העבודות. אחד מעובדי העסק הפך לבעליו של העסק שעמד לפני סגירה לאחר התחלת העבודות. לאחר התייעצות עם היועמ"ש של העירייה ועם משרד התחבורה והאוצר הוחלט לאשר את הבקשה כמקרה חריג, בשל העובדה שמהות העסק לא השתנתה למרות החלפת הבעלים. מטרת קרן הסיוע היא לסייע לעסקים לשרוד את תקופת העבודות ולאפשר המשכיות לעסק קיים ועל כן הוחלט לאשר את הבקשה החריגה במקרה זה.

הערת הביקורת: בעליו החדש של העסק הפך לבעלים כשנה לאחר המועד הקובע (מרץ 2015). לפיכך, על פי הוראות הנוהל, בעליו החדש של העסק לא היה זכאי לסיוע. בנוסף, לא הוגדרה בנוהל ועדת חריגים המוסמכת לחרוג מהקריטריונים שנקבעו (הוגדר בנוהל עיון חוזר בבקשה עקב דחיית הבקשה כולה או מקצתה, ובלבד שתוגש תוך 30 ימים מיום קבלת החלטת הוועדה).
"ע." - מדובר בעסק הנמצא ברחוב מקווה ישראל, אשר ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל (מסעדה).

מועד אישור הוועדה	הסכום שאושר בוועדה ושולם לעוסק	מספר הבקשות שהגיש העסק	קבלת חשבונית מס מהעסק לאחר תשלום סכום הסיוע
30.04.2019	178,559	בקשה ראשונה שנת 2019	באשר לכך שהעסק לא סיפק לעירייה חשבונית מס ראה סעיפים 170-173 להלן.
25.06.2019	5,078	*בקשה שניה שנת 2019	
26.07.2020	24,545	בקשה אחת בשנת 2020	

*מבדיקת הביקורת עולה כי העסק הגיש שתי בקשות באותה שנת כספים.

בהתאם לסעיף 5.2.4 לנוהל:

" בית עסק יוכל להגיש בקשה לקרן אחת לשנה כדי למצות את מלוא הסיוע ולא יותר מארבע בקשות, אלא אם יפורסם אחרת" (הדגשה לא במקור).

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל מינהלת הרכבת הקלה כי: "הבקשה השנייה לשנת 2019 של בית העסק, הייתה ערר על הבקשה הראשונה באותה שנה, שבה חלק מהוצאות שהוגשו לקבלת החזר, נדחו. בדיון השני, הגם שהיה באותה שנה קלנדרית, ולאור מסמכים והבהרות שהוגשו לוועדה, אושר סכום נוסף מהבקשה הראשונה על סך של 5,078 ₪".

"ל. - מדובר בעסק הנמצא ברחוב לינקולן, אשר ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל (מועדון)

מועד אישור הוועדה	הסכום שאושר בוועדה ושולם לעוסק	מספר הבקשות שהגיש העסק	קבלת חשבונית מס מהעסק לאחר תשלום סכום הסיוע
17.03.2021	112,558	בקשה ראשונה שנת 2021	באשר לכך שהעסק לא סיפק לעירייה חשבונית מס ראה סעיפים 170-173 להלן.
14.10.2021	37,170	*בקשה שניה שנת 2021	
02.03.2022	62,610	בקשה אחת בשנת 2022	

*מבדיקת הביקורת עולה כי העסק הגיש שתי בקשות באותה שנת כספים.

בהתאם לסעיף 5.2.4 לנוהל:

" בית עסק יוכל להגיש בקשה לקרן אחת לשנה כדי למצות את מלוא הסיוע ולא יותר מארבע בקשות, אלא אם יפורסם אחרת" (הדגשה לא במקור).

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל מינהלת הרכבת הקלה כי: "לאור תקופת הקורונה והפגיעה בפעילות העסקים בתקופה זו ועל מנת לסייע, אושר לבית העסק להגיש שתי בקשות סיוע באותה שנה קלנדרית. בהתאם, הוגשה בקשה לסיוע ברבעון הראשון וגם ברבעון האחרון של 2021".

הערת הביקורת: הנוהל אינו מאפשר הגשה של 2 בקשות באותה שנת כספים.

"ו.ו." - מדובר בעסק הנמצא ברחוב הרכבת, אשר ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל (חנות אופנה לבגדי נשים).

זכאות העסק לקבלת סיוע	הסכום שאושר בוועדה ושולם לעסק הכולל את מרכיב המע"מ	מועד אישור הוועדה	
*לא צורף חוזה שכירות הגשת חשבוניות ללא שם העסק/ פירוט	250,000	25.06.2019	(1)

בדיקת הביקורת העלתה כי לא צורף חוזה שכירות לבקשה שהגיש העוסק.

בבירור מול אגף לגביית ארנונה עולה כי בעל העסק הינו לכאורה, הבעלים של הנכס

לפי סעיף 3.7 לנוהל אחד התנאים להגשת בקשה לסיוע הינו סעיף ג:

"העסק הוא שוכר או שוכר משנה בנכס".

בהתייחסות לטיטוט הממצאים מסר מנהל מינהלת הרכבת הקלה כי: "לפי המסמכים והתצהיר שהוגשו לקרן הסיוע, העסק ו.ו. נמצא בבעלות ר.ש., אשר הינו הבעלים של חברת "ו.ו.ר. בית העסק, גם הציג הסכם שכירות משנת 2012, לפיו בעליו של הנכס הינו ש.י.ש.. הסכם השכירות מתייחס לכך שש.ש. מועסק באותו העסק כעובד בשכר, תוך הפרדה בין שכרו כעובד בעסק ובין התמורה עבור השימוש בנכס כבעליו (דמי שכירות על סך של 4000 ₪ בחודש). הבקשה אושרה לאור העובדה שמדובר בשתי ישויות שונות ונפרדות (בעלי הנכס ובעליו של העסק במקום)".

הביקורת דגמה חשבוניות ומסמכים שהעסק הגיש לוועדה. מהבדיקה עולה כי ישנן חשבוניות שהוגשו ללא פירוט ההוצאה של העסק כך שלא ניתן לבדוק האם ההוצאה בוצעה עבור העסק ועומדת בתנאי קבלת החזר.

מצורפת חשבונית של ספק "ש.ש." ללא פירוט מהות ההוצאה חשבונית 02184 מתאריך 30.03.2017:

173. בהמשך לסוגיה שהעלתה הביקורת, האם יש לשפות מכספי הקרן עסקים גם בגין מרכיב המע"מ להוצאות שהוצגו על ידם, הועברה התייחסות מיועץ משפטי חיצוני, לפיה על העירייה להחזיר לעסקים הוצאות בצירוף המע"מ, היות ומבחינת העוסק מדובר בהכנסה שהינה חלק ממחיר עסקאותיו ועליו לדווח על כך למע"מ וכדלקמן:

“תשלום לעסקים שאינו פיצוי אלא החזר הוצאה.

הואיל ותנאי לתשלום שהחזר יהא בגין תשומה שנדרשה על ידי עוסק, במסגרת עסקו, ובגינה התקבלה חשבונית.

ובהתאם לנוהל המדובר בהחזר שהינו סיוע, על פי החוק(חוק מס ערך מוסף), סיוע כאמור הינו חלק מהמחיר שעליו יש לשלם מס.

כלומר חלק מעסקאותיו של העוסק.

בשולי הדברים, ישנם סוגי סיוע שניתנים מתקציב המדינה שאינם חלק מהמחיר - אך הסיוע המדובר אינו נמנה עימם לפי התקנות לחוק.”

174. לביקורת נמסר על ידי סגן חשב מנהל בת"ש, כי בעקבות הערת הביקורת, הוחלט להחתיים עסקים טרם קבלת הסיוע, על מסמך לפיו עליהם לדווח לשלטונות המס על החזר הוצאות הכוללות גם את מרכיב המע"מ.

היקף הסיוע שניתן לעסקים בעקבות העבודות ממועד הקמתה ועד יולי 2023

175. כאמור, קרן הסיוע הוקמה במהלך שנת 2018. בתחילת דרכה תוקצבה הקרן ע"ס של 10 מיליון ₪, למימון עסקים שנפגעו מהעבודות על הקו האדום. עם התחלת העבודות על הקו הירוק במהלך שנת 2021, הוגדלה המסגרת התקציבית של הקרן ב- 10 מיליון ₪ נוספים.

176. להלן ריכוז נתוני התקציב והביצוע של הקרן ממועד הקמתה (שנת 2018) ועד לתאריך 31/7/23:

שנת כספים	תקציב לתחילת שנה (₪)	תוספות במהלך השנה (₪)	ביצוע (₪)	יתרת תקציב (₪)	% ניצול
2018	10,000,000	-	-	10,000,000	-
2019	10,000,000	-	(1,659,983)	8,340,017	16.60%
2020	10,000,000	-	(705,784)	7,634,233	23.66%
2021	10,000,000	10,000,000	(582,317)	17,051,916	14.74%
2022	20,000,000	-	(1,104,355)	15,947,561	20.26%
2023 (עד סוף יולי)	20,000,000	-	(1,921,925)	14,025,636	29.87%

177. סך הסיוע לעסקים מהקרן (עד ל- 31.7.23) הינו כ- 6 מיליון ₪. ע"פ מנהל המנהלת, הסכום הנ"ל שולם ל- 40 עסקים בקו האדום והירוק ביחד.
178. מנהל מנהלת הרק"ל מסר לביקורת, כי לפי הנוהל הקיים ישנם לא מעט עסקים ותיקים שאין להם הוצאות שיווק / שליחויות / שיפוצים, ולכן אין להם דרך לקבל החזרים לפי התבחינים שנקבעו בנוהל הקיים.
179. בתאריך 31.7.23 התקיימה ישיבה בראשות מנכ"ל העירייה בנוגע לאפשרות להגמיש ולפשט את התבחינים הקיימים כיום למתן סיוע. בסיכום הדיון נקבע בין היתר, כי עד לחודש דצמבר 2023, באחריות מינהלת הרק"ל ואגף תקציבים להמשיך את השיח הקיים עם נציגי אגף תקציבים במשרד האוצר בעניין זה.
180. מנהל מנהלת הרק"ל מסר לביקורת כי נכון למועד בדיקת הביקורת, אין עוד אישור מהאוצר לשינוי התבחינים למתן זכאות לעסקים.

לתשומת לב:

התייחסויות המבוקרים ואחרים לטיוטת ממצאי הביקורת בשלב אימות הממצאים, מצורפות לדוח בפרק הנספחים, ומהוות חלק בלתי נפרד מדוח הביקורת. הנספחים להתייחסויות (אם צורפו) שמורים במשרד מבקרת העירייה.

נספח א - מנהלת הרק"ל מתאריך 1.3.2023.

נספח ב - מינהל בינוי ותשתית מתאריך 1.3.2023.

נספח ג - מינהל קהילה מתאריך 19.3.2023.

נספח ד - מוקד 106 פלוס מתאריך 6.9.2023.

נספח ה - מינהל בינוי ותשתית מתאריך 14.9.2023.

נספח ו - מינהל כספים מתאריך 18.9.2023.

נספח ז - השירות המשפטי מתאריך 20.9.2023.

נספח ח - הרשות לאיכות הסביבה מתאריך 31.10.2023.

מסקנות

מנהלת הרק"ל

181. מהממצאים עולה כי מנהלת הרק"ל לא פעלה להכנת מסמך המרכז את כלל הנחיות העירייה לצוותי המתכננים מטעם נת"ע, בשלבי התכנון השונים עד לגמר תכנון מפורט כנהוג בפרקטיקה המקובלת, וכחלק מתיעוד שימור וניהול הידע הארגוני.

182. מהממצאים עולה כי תרשומות דיונים, סיכומי פגישות וסיורים אינם מופצים לכלל הגורמים הרלוונטיים (לא קיימת רשימת תפוצה קבועה). כתוצאה מכך, קיים חשש כי אותם סיכומים, לא מועברים לידיעת כלל הגורמים הרלוונטיים (בין אם השתתפו בדיון ובין אם לאו).

183. מהממצאים עולה כי המינהלת אינה מנהלת מעקב מלא, מסודר ורציף אחר הנושאים המועלים במהלך ישיבות התכנון השונות וההחלטות המתקבלות בסופן. הביקורת נוכחה כי הישיבות אינן מתחילות בדיווח אחר מעקב החלטות בפ"ע קודמות טרם העלאת נושאים חדשים לדיון. כתוצאה מכך, קיים קושי לוודא שכל הנושאים שהועלו על ידי גורמי העירייה וההחלטות שהתקבלו, אכן טופלו והוטמעו בתכניות בשלבי התכנון השונים עד לשלב היציאה למכרז ולביצוע.

ממשקים וקשרי העבודה של מנהלת הרק"ל עם יחידות עירוניות

184. מהממצאים עולה כי לא קיימים נהלי עבודה, הנחיות תכנון מפורטות או הוראות מנחות לטובת הסדרת פעילות המינהלת, ממשקי עבודה פנים עירוניים ועם גורמי חוץ, וכן ממשקי עבודה סדורים עם נת"ע, והקבלנים מטעמה.

ישיבות/ מפגשים פנים ארגוניים בין גורמי העירייה

185. מהממצאים שאספה הביקורת בשלב הראשון של עבודתה, עלה כי לא יושמה משך תקופה ארוכה, הנחיית מנכ"ל העירייה בעניין הקמת גוף עירוני לליווי שוטף וצמוד של העבודות, לרבות: הפעלת בקרי שטח מטעם העירייה, תוך הקפדה על נראות האתרים, הבטיחות, הפרסום, קצב עבודות נת"ע ווידוא ביצוע התואם לתכנון שאושר ע"י העירייה.

בשלב השני של עבודת הביקורת, עלה כי בתחילת שנת 2022, בחלוף פרק זמן של כשנתיים ממועד הנחיית מנכ"ל העירייה, הוקמה יחידת פיקוח הכפופה למרכז העירוני לתיאום הנדסי, העוסקת בין היתר בביקורות שטח באתרי עבודות הרק"ל.

לדעת הביקורת, קיים חשש כי במשך הזמן הארוך עד להקמת גוף הפיקוח מטעם העירייה, נוצר קושי לבחון שביצוע העבודות בשטח תואם למלוא הנחיות היתר העבודה של המרכז העירוני לתיאום הנדסי בדגש על בטיחות ונראות אתרי העבודה וסביבתם.

שלב ההתארגנות וביצוע התחנות וקווי הרק"ל

186. במהלך תקופת הביקורת הראשונה (2018-2021), נוכחה הביקורת כי מנהלת מינהל בינוי ותשתית הייתה נוהגת לערוך ישיבות ועדת היגוי עם גורמים מנת"ע אחת למספר חודשים שבמסגרתן נדון סטטוס התקדמות העבודות ופעולות נדרשות להסרת חסמים.

לדעת הביקורת, התדירות שבהן התקיימו הישיבות היה נמוך ולא אפשר ליווי צמוד של העבודות, והצפת חסמים בזמן אמת על מנת שיתאפשר לגורמים העירוניים לנסות לסייע בהסרתם.

במהלך תקופת הביקורת השנייה (2022 – אמצע 2023), עם הגדלת נפח הפעילות בשטח של נת"ע בקווים הירוק והסגול, התגברה גם מידת מעורבותם של הנהלת העירייה ומנהל בינוי ותשתית בכל הקשור למעקב אחר התקדמות העבודות ומתן פתרונות להסרת החסמים. בנוסף, נמסר לביקורת כי מתקיימות מעת לעת ישיבות להסרת חסמים בהשתתפות מנכ"ל העירייה, מנכ"ל נת"ע ומנהל מחוז בחברת החשמל.

187. מהממצאים שאספה הביקורת בתקופת הביקורת הראשונה, עלה כי המרכז העירוני לתיאום הנדסי היה במחסור של כוח אדם בהיקף של כ-12 עובדים בהתאם לתקנים שהיו פנויים וכי היה קיים קושי רב בגיוס כ"א ליחידה. המחסור שהיה קיים בכ"א, היקשה על יכולת הפיקוח והאכיפה באתרי העבודות השונים, בכפוף לתנאי ההיתרים ודרישות התכנון העירוניות.

הביקורת מציינת כי במהלך תקופת הביקורת השנייה חלק מהתקנים אוישו.

188. מהממצאים שאספה הביקורת בתקופת הביקורת הראשונה עלה כי הסטטוס שהוצג בוועדות ההיגוי במנהל בינוי ותשתית לא כולל מעקב החלטות משיבות קודמות ו/או התקדמות הטיפול באותם הנושאים מוועדות ההיגוי הקודמות. הדבר מקבל משנה תוקף, לאור העובדה שהישיבות לא היו מתקיימות בתדירות גבוהה. כתוצאה מכך, לא היה קיים מיפוי מלא של כלל הנושאים שהועלו בישיבות קודמות וסטטוס הביצוע שלהם, לרבות מעקב אחר פתרונות של חסמים, צווארי בקבוק, עמידה באבני דרך ובלוחות זמנים וכו'.

לביקורת נמסר (סמוך להפצת טיוטת הדוח 2/2024) ממנהלת מינהל בת"ש, כי תכיפות קיומן של ועדות ההיגוי (כל מספר שבועות – כפי שמתבצע בתקופה האחרונה) מאפשרת מעקב יעיל יותר אחר יישום ההחלטות שנקבעו בוועדות ההיגוי הקודמות.

המרכז העירוני לתיאום הנדסי - תחום פיקוח

189. בשנת 2022 קיימה יחידת הפיקוח של המרכז העירוני לתיאום הנדסי כ-700 ביקורות שטח באתרי הרק"ל מתוך כ-4,600 ביקורות שטח שקיימה בכלל האתרים בעיר ובשנת 2023 (עד לחודש 09/23) קיימה היחידה עוד 931 ביקורי שטח, מתוך כ-5,654 ביקורות שטח בכלל האתרים בעיר (עליה של כ-65% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד). בנוסף, מניתוח שערכה הביקורת בדבר פעילות היחידה במהלך שנת 2023 (עד לחודש 09/23), עלה כי מרבית פעילות

יחידת הפיקוח באתרי הרק"ל, התמקדה בביקורות יזומות (כ-75%) וכ-22% כתוצאה מפניות של גורמים עירוניים/ קשרי קהילה/ מוקד על תלונות התושבים (3%). מהפעילות לא שויכה. הביקורת סבורה כי הגם שחלק הארי הינו פעילות יזומה ומתוכננת של היחידה, ראוי היה למקד את הפעילות היזומה בעיקר באזורי עבודה ה"מועדים לפורענות" ומועברים לטיפול נת"ע באופן שיטתי. כך, ניתן למקד את הפעילות היזומה באופן יעיל ולמצות את משאבי העירייה, המוגבלים ממילא, באופן מיטבי.

190. עוד נמצא כי מרבית פעילות יחידת הפיקוח התמקדה באתרים שונים ברחבי העיר (כ-86%) בעוד שבאתרי הרק"ל מבצעת היחידה פעילות מינורית (כ-14%). כך יוצא לכאורה כי רק עובד אחד בממוצע מתוך 8 הפקחים ביחידה עוסק באופן שוטף בפיקוח אתרי הרק"ל. לדעת הביקורת, היקף הביקורות של היחידה בפרויקטי הרק"ל הינו נמוך ולא מספק נוכח הפיזור הגיאוגרפי בעיר והעמיד לבוא.

191. מהצלבת נתוני דוחות הביקורת של צוותי הפקחים מיחידת הפיקוח של המרכז העירוני לתיאום הנדסי לנתוני מאגר הפניות של המוקד העירוני, עולה כי אין התאמה בביקורים ובלוחות הזמנים בין פניות ציבור למוקד העירוני, לבין סיורי יחידת הפיקוח בשטח. ממצא זה מעיד על כך שיחידת הפיקוח לא נוהגת לשלב בביקורתיה בדיקת תלונות. לדעת הביקורת, תלונות המתקבלות יכלו למקד פעילות היחידה באזורים בהם נמצאים ליקויים בסביבת אתרי הרק"ל.

192. מהממצאים עולה כי לא קיימת שיטתיות בין מספר ההתראות שנרשמו לקבלן במוקדים בהם אותרו ליקויים, עד להוצאת צו להפסקת עבודתו, אף לא ביחס למקור הליקוי (תפעולי/בטיחותי וכיו"ב).

סיורי שטח באתרי הרק"ל

193. במסגרת איסוף הממצאים, ערכה הביקורת מספר סיורי שטח באתרי העבודות לאורך קווי הרק"ל (הירוק והסגול), בתקופות שונות: סביבות אוקטובר 2022 ויוני 2023. במסגרת אותם סיורים התמקדה הביקורת באיתור ליקויי בטיחות והסדרי תנועה זמניים בעיקר עבור ציבור הולכי הרגל אך גם עבור כל הרכב. הביקורת מצאה כדלקמן:

א. לאורך רחוב אבן גבירול הקו הירוק - אותרו ליקויים במסלולי ההליכה של הולכי הרגל בתחום המדרכות (אזור, תאורה, גידור/מחיצות ובהצטלבות עם אזורי הושבה של בתי הקפה והמסעדות), העדר רציפות בשבילי האופניים, אי ביטול שילוט בתי עסק (כך שתתאפשר חדירת אור ואזור רצועת הקולונדות). בנוסף, אותרו בעיות בהסדרי התנועה הזמניים (חסימות, הצרות נתיבי תנועה, תמרור שילוט וניתוב, סימוני כביש חסרים, מעקות בטיחות זמניים), אי הקפדה על סגירת אתרי עבודה לכניסת לא מורשים, שערים וגדרות פרוצים, סימון מעברי חצייה לא בטיחותיים ועוד.

ב. באתרי התחנות התת"ק/ צמתי תנועה – אותרו ליקויים בנושאים הבאים: הגידור ההיקפי של מתחמי העבודה בחלק מהמקומות היה חסר, ליקויים בהצבת שילוט בטיחותי לאורך הגדר, כניסות ויציאות מהאתרי העבודה לא היו מסודרות כנדרש, ניתוב וסימון הסדרי תנועה זמניים בסמוך לאזורי העבודה לא בוצעו כנדרש ועוד.

ג. ברצועות העבודה במפלס הרחוב לאורך הקו הסגול – ניתוב וסימון הסדרי תנועה זמניים בסמוך לאזורי העבודה לא בוצעו כנדרש. בנוסף, אותרו בעיות בנושאי גידור, תמרור ושילוט אתרי העבודה הזמניים.

ממצאים אלו שנאספו כאמור בסיורי השטח שערכה הביקורת, עולה חשש כי רמת הפיקוח והבקרה על קבלני הביצוע של נת"ע לא הייתה מספקת, כמו כן, קיים חשש כי המפקחים אינם מוודאים כי הליקויים עליהם העירו אכן טופלו. הגם שהביקורת נוכחה בשיפור משמעותי במהלך עבודתה. יחד עם זאת, עולה בברור כי העירייה אכפה אך באופן חלקי ביותר את התנאים שקבעה היא עצמה, בהיתרי העבודה שנתנו לנת"ע ולקבלני הביצוע מטעמה ברחבי העיר. בכך, קיים חשש לפגיעה בסדר הציבורי במרחב העירוני.

חוזה העקרונות בין העירייה לנת"ע

194. ההסכם הקיים בין נת"ע לעיריית תל אביב-יפו שנחתם ב- 25/10/2020, בין הצדדים אינו מתייחס כלל לנושאים ולסוגיות הבאות: התרעות, עצירות עבודה, זמני תגובה לטיפול בבעיות/ תלונות תושבים, סמכויות יחידת הפיקוח מטעם המרכז העירוני לתיאום הנדסי, ממשקי עבודה בין המוקד העירוני לבין מוקד נת"ע. בנוסף, נושאים אלו גם לא מוסדרים בנהלי עבודה בין הצדדים/ מסמכי הבנות / סיכומים פרטניים / הנחיות עבודה שוטפות וכו'.

ברי כי, אי התייחסות לנושאים שהוזכרו לעיל, עלולה לפגוע בממשק העבודה היומיומי בין נת"ע לעירייה ולפגוע לכאורה ביכולה של העירייה לשמור על האינטרסים הציבוריים.

פניות/ תלונות הציבור למוקד העירוני

195. מניתוח פניות הציבור שהתקבלו בפנ"צ ובמוקד העירוני – 106, במהלך התקופה ינואר 2022- אפריל 2023, עלו הממצאים הבאים:

א. ככלל כל תלונה של תושב/ אזרח בנוגע לעבודות הרק"ל מועברת לטיפול גורמי נת"ע ואיננה נמצאת במעקב של גורם עירוני כלשהו.

ב. לא מתקיים היזון חוזר של תלונה המועברת למוקד נת"ע להמשך טיפול. כלומר, לא מתקבלת במוקד העירוני כל הודעה מהמוקד של נת"ע בנוגע לסטטוס הטיפול (האם טופלה / לא טופלה וכו').

לדעת הביקורת, בהיעדר היזון חוזר, לא מתאפשר לגורמי העירייה לבצע מעקב אחר הטיפול בפניות התושבים, וכתוצאה מכך נפגע השירות לתושב. הביקורת תציין בנוסף כי מידע זה חשוב לתיעודף תכנון העבודה לביקורות שטח יזומות באתרי הרק"ל.

קרן הסיוע לעסקים

196. ברשות המנהלת לא קיים תיעוד המעיד על כלל הפעולות שבוצעו ליידוע עסקים על קרן הסיוע. בהעדר תיעוד כאמור, קיים קושי לוודא כי אכן נעשתה פנייה מסודרת לכל העסקים הרלוונטיים על מנת ליידע אותם על זכאותם.

197. ממדגם של 11 עסקים, שזכו לקבל סיוע כספי מקרן הסיוע, עלה כדלקמן:

- א. אחד העסקים כלל במסגרת הבקשה שהגיש, חשבונות, עליהם לא צוין שם העסק (אלא צוין "לקוחות שונים"). בהעדר רישום של בעל העסק על החשבונות, לא ניתן לייחס ההוצאות לעסק שביקש את הסיוע.
- ב. במסגרת המדגם אותרו חשבונות בגין סוגי הוצאות שאינן נמנות לכאורה, בהוצאות המוכרות להחזר על פי הנוהל (כך למשל: אביזרי חשמל, פרחים וכו').
- ג. לבעלי אחד מהעסקים אושרה בקשה להחזר, למרות שהפך לבעליו של העסק רק לאחר המועד הקובע לזכאות על פי הנוהל העירוני (מרץ, 2015). לביקורת נמסר ע"י יו"ר הוועדה כי הבקשה אושרה באופן חריג היות ומדובר במקרה בו עובד הפך להיות בעליו של העסק. הביקורת מציינת כי על פי הנוהל העירוני לא ניתן לחרוג מהתבחינים שהוגדרו בנוהל.
- ד. לבעלי עסק אחד שעלה במדגם, אושרו שתי בקשות לסיוע שהגיש באותה שנת כספים, בניגוד להנחיית הנוהל העירוני הקובעת כי "בית עסק יוכל להגיש בקשה לקרן אחת לשנה".
- ה. לעסק המהווה סניף של משרד תיווך אושרו החזרי הוצאות למרות שקיים ספק לדעת הביקורת האם ליבת פעילותו מחייבת קבלת קהל שעלולה הייתה להימנע ממנו בעקבות העבודות (שכן עיקר פעילות משרד תיווך היא בהצגת נכסים בשטח ובפרסום בעיתונות/ במרשתת, בטלפון, בפלטפורמת וואטסאפ וכיו"ב). האם פעילות העסק מסחרית או שמא מדובר במשרד (ע"פ ספרי הארנונה העסק מסווג כ"משרד תיווך"). בנוסף, מהממצאים עולה כי מדובר בהוצאות שבעיקרן עבור פרסום דיגיטלי, שספק אם משרתות את הסניף עצמו בלבד, או שמהוות פרסום המשרת את כלל הרשת. והאם הן נעשות דרך קבע אגב פעילותו.

ממצאים אלו עולה כי חברי הוועדה לא הקפידו לפעול בכפוף למלוא הוראות הנוהל, וכן לא הקפידו לקבל מסמכים עדכניים ומבססים כנדרש בנוהל העירוני.

198. העירייה לא דרשה לקבל חשבוניות מס מהעסקים להם העבירה סיוע כספי הכולל את מרכיב המע"מ. כתוצאה מכך קיים חשש לכאורה לכפל תשלום לעסקים בגין רכיב המע"מ (תשלום רכיב המע"מ ע"י העירייה וכן קבלת החזר מע"מ תשומות בגין אותן חשבוניות).

ללא דרישה עירונית מבעלי עסקים להנפיק לה חשבוניות מס כנגד קבלת הסיוע (שכולל את רכיב המע"מ), לא קיימת לעירייה אינדיקציה שאכן התשלום שהועבר על ידי העירייה, דווח על ידי העסקים לרשויות המס. ובכך לא מתאפשר לעירייה לוודא עמידה בהוראות הנוהל הקובעות כי "ההוצאות המוגשות לא שולמו לעסק ע"י כל גוף אחר".

בעקבות ממצאי הביקורת, נמסר כי הוחלט לכלול במכתב ההודעה שנשלח לעסקים, על אישור הזכאות, משפט המידע את בעל העסק כי: "הסכום המוענק כולל מע"מ והנך נדרש לדווח עליו לרשויות על פי כל דין".

199. הנוהל העירוני לא מאפשר לחברי הוועדה לחרוג מתנאי הזכאות לסיוע שנקבעו בנוהל, ולהתחשב במקרים מיוחדים המצדיקים חריגה מהתנאים. למרות זאת, במסגרת המדגם שערכה הביקורת, אותר מקרה בו אושר סיוע למרות אי עמידה בתנאי הזכאות שנקבעו בנוהל. (המקרה אושר לאחר התייעצות עם היועמ"ש של העירייה ומשרד התחבורה והאוצר).

המלצות

מנהלת הרק"ל

200. מומלץ כי מינהלת הרק"ל תקפיד לערוך מסמך מרכז הכולל את כל הנחיות העירייה בשלבי התכנון השונים עד לגמר התכנון המפורט לביצוע, על מנת שיתאפשר למנהלת לוודא הטמעת כל ההנחיות במסמכי המכרז והביצוע.

201. באחריות מינהלת הרק"ל לגבש רשימת תפוצה קבועה שאליה יועברו כל סיכומי הדיונים והפרוטוקולים על מנת להבטיח תפוצה לכלל הגורמים הרלוונטיים בין אם נכחו בדיונים ובין אם לאו.

202. באחריות מינהלת הרק"ל לנהל מעקב החלטות צמוד ומפורט אחר כלל הנושאים שעולים בדיונים בראשותה וההחלטות שהתקבלו בהם. בנוסף, באחריותה לוודא שהנושאים וההחלטות שהועלו במסגרת הדיונים, אכן מוטמעים בתכניות המוצגות בפניה בשלבי התכנון השונים ועד לקבלת אישור לתכנון המפורט והיציאה למכרז ביצוע.

ממשקים וקשרי העבודה של מנהלת הרק"ל עם יחידות עירוניות

203. מומלץ כי המינהלת תמסד נוהלי עבודה, הוראות תכנון מפורטות, הגדרת דרכי פעילות וממשקי עבודה עם גורמים בעירייה וגורמי חוץ שיהוו בסיס למערכת הקשרים בין המינהלת לגורמים הקשורים בפרויקט.

שלב התארגנות וביצוע התחנות וקווי רק"ל

204. מומלץ להקפיד כי ישיבות ועדת ההיגוי בראשות מנהלת מינהל בת"ש, ימשיכו להתקיים בתדירות של אחת לחודש – חודשיים, בהשתתפות הגורמים העירוניים הרלוונטיים ונציגי נת"ע לטובת ליווי שוטף ומלא של העבודות המבוצעות לאורך קווי הרק"ל (סטטוס התקדמות והסרת חסמים). במיוחד לאור הגידול הצפוי בהיקפי הפעילות בקווי הירוק והסגול וגם בקווי המטרו העתידיים.

המרכז העירוני לתיאום הנדסי - תחום פיקוח

205. על מנת למצות את תוצאות פעילות הפיקוח והבקרה באתרי הרק"ל, מומלץ לערוך חשיבה מחודשת בדגש על תעדוף סדרי העבודה של היחידה, כך שיינתן יותר דגש לביקורות בפרויקטי הרק"ל ביחס לכלל הביקורים בפרויקטים ברחבי העיר.

206. ראוי לרכז ולנתח בתדירות חודשית לכל הפחות, את כלל נתוני פניות ותלונות הציבור (שהתקבלו במוקד העירוני ובפנ"צ), בפילוח אזורי עבודה וסוגי תלונות, ולשלב את בדיקתם במסגרת תכנית העבודה של יחידת הפיקוח.

207. באחריות מנהל תחום פיקוח להגדיר למפקחיו את היקף ההתראות המקסימלי לפי סוג ליקוי, טרם הוצאת צו הפסקת עבודה. ככל שמדובר בליקויים חמורים בתחום הבטיחות או בעבודה המתבצעת ללא היתר בר תוקף – מומלץ לפעול להנחיה לעצירת העבודה לאלתר.

208. מומלץ כי מנהל תחום פיקוח ינחה את מפקחיו לחזור ולבדוק תוך פרקי זמן שיגדיר, האם הליקויים שאיתרו ועליהם העירונית נת"ע טופלו.

סיורי שטח באתרי הרק"ל

209. באחריות מינהל בינוי ותשתית להגביר את פעילות הביקורת באתרים ולאנוף את תנאי היתרי העבודה מול נת"ע וקבלניה בדגש על ליקויי בטיחות, הסדרי תנועה ונראות אתרי העבודה.

חוזה העקרונות בין העירייה לנת"ע

210. לאור עמדת השירות המשפטי כי לא ניתן לעדכן את תנאי החוזה, מומלץ להסדיר בסיכומים פרטניים ו/או הנחיות עבודה שוטפות את אותם תחומים בהם החוזה שותק (אינו נותן מענה) ואשר מתייחסים לממשקי עבודה בין העירייה לנת"ע לרבות: מוקד עירוני מול מוקד נת"ע, זמני תגובה לתיקון ליקויים, נראות אתרי העבודה וסביבתם, המצאת התראות, התייחסות למקרי בטיחות חריגים, צורך בשיפור הסדרי התנועה, תיעדוף נגישות הולכי הרגל ועוד.

סוגי פניות/ תלונות הציבור למוקד העירוני

211. מומלץ להסדיר ולטייב את ממשקי העבודה בין המוקד העירוני לבין המוקד של נת"ע בגין תלונות המועברות מהעירייה לטיפול של נת"ע.

קרן הסיוע לעסקים

212. באחריות יו"ר הוועדה של קרן הסיוע בשיתוף עם נציג החשבות ונציג היועץ המשפטי להקפיד כדלקמן:

- א. לתעד את כלל הפעולות שבוצעו ליידוע עסקים של קרן הסיוע.
- ב. לקבל את כל האסמכתאות הנדרשות והמבססות כנדרש בנוהל העירוני, טרם אישור מתן הסיוע לעסקים, ולסייע רק בגין אותן הוצאות שנגרמו לבית העסק כתחליף להעדר הגישה בשטח.
- ג. יש להקפיד כי כל בית עסק יגיש לקרן רק בקשה אחת בכל שנת כספים.
- ד. לידע את בעל העסק שאושרה זכאותו לסיוע, כי הסכום המוענק לו כולל מע"מ ועל כן הוא נדרש לדווח עליו לרשויות על פי כל דין.

213. באחריות יו"ר הוועדה של קרן הסיוע לפעול לשינוי הנוהל בתהליך שינוי המחייב הגשת ערר, כך שיתאפשר לחברי הוועדה לחרוג מתנאי הזכאות לסיוע שנקבעו בנוהל, במקרים מיוחדים המצדיקים לדעת חברי הוועדה, חריגה מהתנאים.

לתשומת לב:

התייחסויות המבוקרים ואחרים למסקנות והמלצות הביקורת, מצורפות לדוח בפרק הנספחים ומהוות חלק בלתי נפרד מדוח הביקורת. הנספחים להתייחסויות (אם צורפו) שמורים במשרד מבקרת העירייה.

נספח ט - מינהל בינוי ותשתית מתאריך 9.5.2024.

נספח י - מוקד 106 פלוס מתאריך 4.6.2024.